

НИЙТИЙН НОМЫН САНГУУДЫН ТАЙЛАН 2024(5)

УЛААНБААТАР ХОТ
2025 он

НИЙТИЙН НОМЫН САНГУУДЫН ТАЙЛАН 2024(5)

(Тайлангийн эмхэтгэл)

УЛААНБААТАР ХОТ

2025 он

ННА 78
DDC 020
Н 615

Нийтийн номын сангуудын тайлан 2024(5)

Эмхэтгэсэн: Б.Сарандэлгэр /Арга зүйч/

Хянасан: Т.Хайдав /МАЗЭШХ-ийн дарга/

ISBN 978-9919-9114-7-8

ГАРЧИГ

ГАРЧИГ.....	04
ӨМНӨХ ҮГ	05
ТӨВ АЙМГИЙН НИЙТИЙН НОМЫН САНГИЙН 2024 ОНЫ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТАЙЛАН.....	06
УВС АЙМГИЙН НИЙТИЙН НОМЫН САНГИЙН 2024 ОНЫ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТАЙЛАН.....	27
ХОВД АЙМГИЙН НИЙТИЙН НОМЫН САНГИЙН 2024 ОНЫ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТАЙЛАН.....	66
ХӨВСГӨЛ АЙМГИЙН НИЙТИЙН НОМЫН САНГИЙН 2024 ОНЫ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТАЙЛАН.....	117
ХЭНТИЙ АЙМГИЙН НИЙТИЙН НОМЫН САНГИЙН 2024 ОНЫ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТАЙЛАН.....	164
ХАВСРАЛТ.....	186
ДҮГНЭЛТ.....	202

ӨМНӨХ ҮГ

Технологийн хөгжилт, мэдээллийн хязгааргүй өсөлтийн энэ үед ард иргэдийг соён гэгээрүүлэгч, номын сан, мэдээллийн байгууллагын хэрэгцээ шаардлага улам ихээр бий болж байна. Дээрх өсөлтүүд нь номын сангуудыг соёл, боловсролын шинэлэг хэлбэрээр үйлчилгээ үзүүлэхийг зүй ёсоор шаардаж байна. Энэ шаардлагад нийцэх, хүрч ажиллахын тулд аймаг, нийслэлийн номын сангууд бүхий л талаараа хичээнгүйлэн ажиллаж ирсний илрэл, ул мөрийг энэхүү тайлангаас үзэх болно. Өмнөх жилүүдэд тус тайлан 300-600 хуудас болдог байсан бол энэ жил 800 гаруй хуудастай болж байгаа нь үүнийг илтгэх нэгэн сэжим болно. Өдий хэмжээний хуудастай номыг цахим файлд хөрвүүлэн уншихад ачаалал өгөх тул 200 хуудсаар нь салган 5 боть болгон нийтлүүлээ.

Өнгөрөгч 2024 он Монголын номын сангийн салбарт олон чухал, түүхэн үйл явдал болж өнгөрсний нэг нь Монгол Улсын Үндэсний номын сангийн салбар шинэ салбар ашиглалтад орж, номын санч- мэдээллийн ажилтнуудын сүүлийн 30 гаруй жилийн мөрөөдөл биелж, Монгол Улсын Соёлын яам, Монгол Улсын Үндэсний номын сан хамтран номын сангийн нэгдсэн системийг хөгжүүлэн, ашиглалтад хүлээн авснаар, аймаг орон нутгийн номын сангуудыг нэгдсэн системд холбон, албан хаагчдыг чадавхжуулах сургалтыг 21 аймгийн 216 номын санч мэдээллийн ажилтнуудад зохион байгууллаа. Энэ нь ном зүйн мэдээллийг автоматжуулж, үйл ажиллагаандаа орчин үеийн техник, технологийг нэвтрүүлж, электрон мэдээллийн нэгдсэн санг бий болгох, хүртээмж нэмэгдүүлэхэд бодит хувь нэмрийг оруулсан явдал мөн.

Эмхэтгэлийн төгсгөлд уламжлал ёсоор аймаг, нийслэлийн нийтийн номын сангуудын үйл ажиллагааны статистикийн зарим үзүүлэлтүүдийг хүснэгтээр хавсаргалаа.

Эдгээр мэдээллүүд номын сангуудыг үйл ажиллагааг эрчимжүүлэх, сайжруулахад нэмэр болно гэдэгт итгэлтэй байна. Тайлантай холбоотой санал, хүсэлтээ манай номын сангийн lavlagaanomzui@gmail.com хаягаар болон 70188882 утсаар ирүүлнэ үү.

МЭДЭЭЛЭЛ, АРГА ЗҮЙ, ЭРДЭМ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХЭЛТЭС

ТӨВ АЙМГИЙН НИЙТИЙН НОМЫН САНГИЙН 2024 ОНЫ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТАЙЛАН

АГУУЛГА

1. Номын сангийн мэдээлэл
 - 1.1. Эрхэм зорилго
 - 1.2. Номын сангийн ерөнхий мэдээлэл
 2. Сан хөмрөг
 - 2.1. Сан хөмрөгийн баяжилт
 - 2.2. Сан хөмрөгийн хадгалалт хамгаалалт
 3. Үйлчилгээ
 - 3.1. Уншлага, үйлчилгээ
 - 3.2. Зөөврийн номын сангийн үйлчилгээ
 - 3.3. Цахим номын үйлчилгээ
 - 3.4. Номын үзэсгэлэн
 - 3.5. Зугаатай зуны хөгжилтэй уншлага
 - 3.6. Номын хэлэлцүүлэг
 - 3.7. Зохиолч уншигчдын уулзалт
 - 3.8. Лавлагаа мэдээлэл
 - 3.9. Мэргэжил арга зүйн ажил
 4. Соёл олон нийтийн ажил
 5. Байгууллагын аюулгүй байдал
 6. Гадаад харилцаа
 7. Төсөл хөтөлбөр
 8. Сургалт, семинар
 9. Дугуйлан, Ногоон байгууламж
 10. Хөрөнгө оруулалт, Төсөв
 11. Монгол бичгийн албан хэрэг хөтлөлт
 12. Бусад ажил
- Тайлбар:

Төв аймгийн нийтийн номын сангийн 2024 оны жилийн эцсийн үйл ажиллагааны тайланг 11 бүлэгт хуваан тайлагналаа.

НЭГ. ЕРӨНХИЙ МЭДЭЭЛЭЛ

1.1. Эрхэм зорилго: Мэдлэг оюунд тулгуурласан мэдээллийн эрин зуунд дэвшилтэд техник технологийг ашиглан уншигч, үйлчлүүлэгчдэд хэрэгцээт мэдээллийг нээлттэй хүргэх, Д.Нацагдоржийн нэрэмжит аймгийн нийтийн номын санг “Хүний хөгжил-цахим мэдээллийн төв” болгоно.

1.2. Номын сангийн ерөнхий мэдээлэл: Төв аймгийн Нийтийн номын сан нь анх 1944 оны 4-р сарын 28-нд БНМАУ-ын Сайд нарын зөвлөлийн 54 дүгээр тогтоолоор олон түмэнд ном хэвлэлээр үйлчлэх үйл ажиллагаагаа эхэлж байсан бол 1989 оны 8-р сарын 1-нд нэг ээлжиндээ 120 хүн хүлээн авах, 100.000 ном байрлуулах хүчин чадалтай зориулалтын байранд шилжин орж үйл ажиллагаагаа явуулж байна. 2016 онд Д.Нацагдоржийн нэрэмжит аймгийн нийтийн номын сан болсон. Төв аймаг, БНСУ-ын Пёнтек хотын харилцаа, хамтын ажиллагааны хүрээнд 2020 онд Пёнтек хотоос 920 сая, ОНТ-өөс 276 сая нийт 1 тэрбум 196 сая төгрөгийн хөрөнгө оруулалтаар засвар шинэчлэл хийгдэн уншигч, үйлчлүүлэгчид мэдээллээ чөлөөтэй олж авах чөлөөт сонголт бий болгож, тав тухтай орчин бүрдүүлж номын сангийн үйл ажиллагааг 1 дахин нэмэгдүүлж 238 хүний суудалтай болгон өргөжүүлсэн. Орон тооны нийт 13 ажилтан, албан хаагчтай үйл ажиллагаагаа явуулж байна.

Нийтийн номын сан нь:

- ❖ Захирлын өрөө
- ❖ Сургалтын танхим
- ❖ Лавлагаа мэдээллийн танхим
- ❖ Тогтмол хэвлэл
- ❖ Насанд хүрэгчдийн уншлагын танхим
- ❖ Цахим мэдээллийн танхим
- ❖ Нягтлан бодогчийн өрөө
- ❖ Архивын өрөө
- ❖ Хүүхдийн уншлагын танхим
- ❖ Гэрээр олгох танхим
- ❖ Цайны өрөө

Цахим хаяг: “Төв Нийтийн номын сан” – Фейсбүүк хаяг Library.to.gov.mn – Вэб сайт

Цагийн хуваарь: Даваа - Бямба гаригт 9:00 - 13:00, 14:00-18:00 цаг, /13:00 – 14:00 цайны цаг/

Байгууллагын утас: 77682770

Номын сангийн захирал: Т.Тунсаг

ХОЁР. САН ХӨМРӨГ

2.1. Сан хөмрөгийн баяжилт: Уншигчдын эрэлт хэрэгцээг үндэслэн татгалзлалын дэвтэр хөтөлж тухайн жилийн батлагдсан төсвөөс сан хөмрөгийн баяжилтаа хийж ирсэн. 2024 оны жилийн эцсийн байдлаар төсвийн хөрөнгөөр 3,773,695 төгрөгийн 155ш ном, Хандив тусламжаар 2,163,000 төгрөгийн 52ш ном нийт 4,857,395 төгрөгний 168ш номоор сан хөмрөгөө баяжуулан электрон каталогт оруулан уншигчдын хүртээл болголоо.

2.2. Сан хөмрөгийн хадгалалт хамгаалалт: Номын сангийн чухал зүйлийн нэг бол сан хөмрөгийн хадгалалт хамгаалалт байдаг. Ийм учраас 2024 онд дараах ажлуудыг хийж гүйцэтгэлээ. Үүнд:

1. Уншлагын танхимуудын сан хөмрөгийн урагдаж гэмтсэн, шаардлага хангахгүй болсон 145 ширхэг номыг өөрсдийн нөөц бололцоог ашиглан сэлбэн засаж, уншлага үйлчилгээнд гаргасан.

2. Сан хөмрөгт хадгалагдаж байгаа нийт ном, хэвлэл болон тавиурын тоосыг арчиж цэвэрлэсэн.

3. Байгууллагын өрөө тасалгаануудад жилд 4 удаа цэвэрлэгээ, ариутгал хийлгэсэн.

4. Шинээр ирсэн 168 ширхэг номыг бүртгэж, 3 танхимдаа хуваарилан танхим тус бүр техник ажиллагаагаа хийж ШУ–ны салбаруудаар тавиурт байрлуулсан.

5. Улирал бүр “Номын санч сэтгүүл” , “Улирал ба зохиолч” , “Төрийн мэдээлэл”, “Уламжлал” гэсэн 4 нэр төрлийн 195 ширхэг сэтгүүл захиалж уншигчдад хүргэж хаягжуулж, тогтмол хэвлэлийн фондод байршуулсан.

6. “Өдрийн сонин” , “Зууны мэдээ” , “Хүмүүн бичиг” , “Утга зохиол урлаг” гэсэн 4 төрлийн сонинг захиалан уншигч үйлчлүүлэгчдэд хүргэсэн. “Өдрийн сонин”, “Зууны мэдээ” сонины 249 дугаарыг сар сараар нь багцлан үдэж, “Хүмүүн бичиг” сонины 42 дугаарыг багцлан үдэж тус бүр хаягжуулан архивласан.

7. Номын сангийн сан хөмрөгт хадгалагдаж буй “Анхдугаар таван жил” сонины 1961 оноос 1990 он хүртэлх дугааруудыг хавтаслаж үдэн хадгалалт хамгаалалтыг сайжруулсан. Мөн Байгууллагын www.library.to.gov.mn Вэб сайтад 1963, 1964, 1965, 1966 оны 176 дугаарыг цахимд оруулан уншигчийн хүртээл болгосон.

ГУРАВ. ҮЙЛЧИЛГЭЭ

Нийтийн номын сан нь Насанд хүрэгчдийн уншлагын танхим, Хүүхдийн уншлагын танхим, Гэрээр олгох танхим гэсэн 3 танхимаар иргэд, уншигчдад үйлчилж 2897 байнгын уншигч, 13633 ирэгсэд, 35323 ном, 201 сэтгүүл, 520 сонингоор танхимаар болон гэрээр олгож үйлчилгээ үзүүлсэн.

3.1. Уншлага, үйлчилгээ: Уншлага үйлчилгээг дараах байдлаар тус тус хүргэсэн байна.

1. Насанд хүрэгчдийн уншлагын танхим: 1049 байнгын уншигч, 4381 ирэгсэд, 10226 ном танхимаар болон гэрээр олгосон.

2. Хүүхдийн уншлагын танхим: 1031 байнгын уншигч, 4689 ирэгсэд, 13252 ширхэг ном танхимаар олгосон.

3. Гэрээр олгох танхим: 817 байнгын уншигч, 4563 ирэгсэд, 11845 ширхэг ном танхимаар болон гэрээр олгосон.

3.2. Зөөврийн номын сангийн үйлчилгээ: Аймгийн нийтийн номын сан нь Зөөврийн номын сангийн үйл ажиллагааг эрчимжүүлэх, хөдөө орон нутгийн иргэд,

уншигч, үйлчлүүлэгчдийн тоог нэмэгдүүлэх, цар хүрээг өргөжүүлэх, мөн шинэ номын танилцуулга хийх зорилготойгоор Баянхангай, Эрдэнэсант, Лүн, Өндөрширээт, Баянцогт, Баянхангай, Дэлгэрхаан, Бүрэн, Өндөрширээт, Эрдэнэ, Эрдэнэсант, Архуст, Сэргэлэн, Баянчандмань, Зуунмод сумын 6-н баг, МСҮТ, УБЦТС-Зуунмод ХҮГ, Нархан хүүхэд хөгжлийн төв, Ахмадын сувилал, ХЦА Сургуулийн Б дотуур байр, ХЦБ Сургуулийн 3б ангийн багш, 016-р цэргийн анги гэсэн байгууллагуудын сургуулийн номын санч нартай хамтран 1-3 сарын хугацаатайгаар “Зөөврийн номын сан”-ийн үйлчилгээг хүргэсэн. Нийт 15 сум, 8 байгууллагын **1757** иргэнд **2700** номыг олгож уншуулсан.

3.3. Цахим номын үйлчилгээ: 1. Байгууллагын цахим хуудсанд электрон каталогоо байрлуулан иргэд, уншигчид орон зай харгалзахгүйгээр **14134** төрлийн **36060** номын мэдээллийг авах боломж бүрдсэн. Мөн байгууллагын Facebook цахим хуудсанд видео мэдээлэл 48, цахим ном 168, хүүхдийн уншлагын танхимаас 52 үлгэр, хөгжөөнт бодлого 41, танин мэдэхүй 60 нийт **323** мэдээ мэдээллийг бэлтгэн байршуулж **151260** иргэн хандалтаар орж мэдээлэл авсан. Цахим мэдээллийн ил тод байдлыг нэмэгдүүлэх зорилгоор цахим сайтад 35 удаагийн цахим номын үзэсгэлэнг гарган 6890 уншигч, үйлчлүүлэгч зочилж мэдээлэл авсан.

3.4. Номын үзэсгэлэн:

1. 2024 онд Нийтийн номын сангийн сан хөмрөгийн төрөл анги болон уран зохиолын номоор шинэ болон сэдэвчилсэн номын үзэсгэлэнг 24 удаа зохион байгууллаа. “Үндсэн хууль тусгаар тогтнол”, “Бидний эх хэл”, “Монголын гуа хатад”, “Эх орны эзэд”, “Номтой нөхөрлөө”, “Дэлхийн шилдэг зохиолууд”, “Ханс Кристион Андерсений зохиол”, “Үндэсний бичиг соёл”, Монгол ёс заншил “Хамгийн хамгийн” “Бидний ирээдүй гэрэлтэй сайхан”, “Монгол наадам”, “Эх хэл бидний бахархал”, “Сурагчдын заавал унших зохиол” “Д.Нацагдоржийн нэрэмжит шагналт зохиолчдын номын үзэсгэлэн” “Монгол бичиг-ёс заншил, бийрэн бичлэг” зэрэг сэдэвчилсэн 20, шинэ номын 4 удаагийн үзэсгэлэнг 720 номоор гаргаж 5800 уншигч иргэдэд хүргэсэн.

➤ 2. Нийтийн номын сан үүсэн байгуулагдсан түүхт 80 жилийн ойн хүрээнд

“Мөнхөд орших номын хэлхээ” сэдэвт номын үзэсгэлэнг номын санд дэлгэн гаргаж нийт 300-аад хүн үзэж сонирхсон байна.

3.5. Зугаатай зуны 100 хөгжилтэй уншлага: Нийтийн номын сан нь Зуунмод сумын 6 багтай хамтран "ЗУГААТАЙ ЗУНЫ ЗУУН ХӨГЖИЛТЭЙ УНШЛАГА" арга хэмжээг хүүхэд багачуудын дунд амжилттай зохион байгууллаа. Энэхүү арга хэмжээнд “Номын уншлага” хийж Үлгэрийн ном,

Оюун ухаан, Танин мэдэхүй, Адал явдалт номуудыг уншиж, дүгнэлт хийн утга санааг хамтран ярилцлаа. Уншигч хүүхдүүддээ зориулан Шанага долоон одны домог, Үнэг Тогоруу хоёр, Ухаантай хүү, Алтан Шувуу, Нэг төө өвгөн, Нугасны муухай дэгдээхэй, Худалч гүнж зэрэг үлгэрүүдийг дэлгэцээр үзүүлж, үлгэрээс авах сургамж, эерэг ба эсрэг дүрүүдийн тухай харилцан ярилцсан. Мөн "АХА" тэмцээн, эвлүүлдэг "PUZZLE" зэрэг тоглоомуудыг хүүхдүүдийн дунд зохион байгуулахад мэдлэг оюунаа уралдуулан баг хамт олноороо идэвхтэй оролцож байлаа. Арга хэмжээнд оролцсон насанд хүрэгчид болон хүүхдүүдэд номын сангийн уншигчийн картыг үнэгүй нээсэн. Нийт 500-аад уншигч хүүхэд багачуудыг хамруулаад байна.

3.6. Номын хэлэлцүүлэг: Нийтийн номын сангийн дэргэдэх "Ертөнц" номын клубыг ХЦАСургуулийн 10-12-р ангийн 11 сурагч хамрагдан байгуулсан. Нийтийн номын сангийн Гэрээр олгох танхимаас ЕБСургуулийн ахлах ангийн 11 сурагчдад (эр-3, эм-8) "Цойлогсод" номоор номын хэлэлцүүлгийг хийлээ. Хэлэлцүүлгийн гол зорилго нь: Еврейчүүдийн амжилт, сэтгэл зүй, зуршил, хүмүүнлэгийн гайхамшигт нууцаас танин мэдэж хамтран ярилцах, санал бодлоо солилцоход оршиж байсан бол Хэлэлцүүлэгийн дүгнэлтээс хүүхдүүд "Мөрөөдөл чамайг гараанаас гарахад тусална, Харин дадал зуршил чинь л гагцхүү чамайг хаа хүрэхийг шийдэх болно." гэсэн ишлэлээс Физиологийн хувьд бид Еврей хүн байж чадахгүй ч сэтгэлгээ, сахилга бат, дадал, тууштай байх чанаруудыг эрхэмлэх нь чухал гэдгийг ойлгож авсан. Нийтийн номын сангийн дэргэдэх "Ертөнц" номын клубээс Номын баяр-2024 арга хэмжээнд ХЦДС-ийн 5 бүлгийн 140 сурагчдыг хамруулан Өгүүллэг сонсгож

хүүхэд бүрт төрсөн сэтгэгдэлийг нь зургаар илэрхийлэн хэлэлцүүлэг зохион байгуулсан.

3.7. Зохиолч уншигчдын уулзалт:

- Төв аймгийн Нийтийн номын сангийн түүхт 80 жилийн ойг тохиолдуулан “Зохиолч уншигчдын уулзалт”-ыг зохион байгуулан зочдоор Төв аймгийн Угтаалцайдам сумын уугуул Монгол Улсын Соёлын гавьяат зүтгэлтэн Д.Нацагдоржийн нэрэмжит шагналт, Монголын Зохиолчдын эвлэлийн шагналт, хүүхдийн зохиолч Оюунбадамын Сундуй, Монголын Зохиолчдын эвлэлийн шагналт, Яруу найрагч, хүүхдийн зохиолч Чулуунбилэгийн Алтанхуяг нар оролцлоо.

Уулзалтанд ном эрдмийг шимтэн уншдаг хүүхэд залуучууд хүрэлцэн ирж уран бүтээлийг нь шимтэн сонсож, хүсэл сонирхлыг нь төрүүлсэн халуун дотно яриа өрнүүлж, зохиолчид шүлэг яруу найрагсаа толилууллаа.

- Монголын Зохиолчдын эвлэлийн шагналт, Болор цомын эзэн, “Миний нутаг-2024” яруу найргийн наадмын тэргүүн байрын шагналт, яруу найрагч Норовын Гантулга оролцож, яруу найрагт дуртай, номыг шимтэн уншигч Зуунмод сумын ерөнхий боловсролын сургуулийн хүүхэд залуус, “Номын андууд” клубын сурагчидтай халуун дотно яриа өрнүүлэн, тэдний сонирхсон асуултад хариулт өгч соёлын боловсрол олголоо. Энэхүү арга хэмжээнд 150 /85эм,65эр/ хүүхэд багачууд, насанд хүрэгчид хамрагдлаа.

3.8. Лавлагаа мэдээлэл: Лавлагаа, номзүйн үйлчилгээг танхимаар 51, цахимаар 40 нийт 91 уншигч, үйлчлүүлэгч лавлагаа мэдээлэл авсан.

3.9.Мэргэжил арга зүйн зөвлөгөө: Аймгийн нийтийн номын сан нь 2024 онд Алтанбулаг, Лүн, Өндөрширээт, Баянхангай, Эрдэнэсант, сумдын соёлын төв болон ЕБС-ийн номын санч нарт мэргэжил арга зүйн зөвлөгөө, зөөврийн номын сангийн үйлчилгээг хүргэлээ. Сумдын номын сангийн үйл ажиллагаатай танилцан номын сангийн нэгдсэн бүртгэл, нэг бүрчилсэн бүртгэл болон өдөр тутмын бүртгэлийг хэрхэн хөтлөх, ном ангилах арга зүйн зөвлөгөөг 5 сумын 12 номын санчдад өглөө.

ДӨРӨВ. СОЁЛ ОЛОН НИЙТИЙН АЖИЛ

- **4.1.** Төв аймгийн Нийтийн номын сангийн түүхт 80 жилийн ойг тохиолдуулан "УХААРЛААС УРГАСАН БОДОЛ" яруу найргийн уралдаан нь 2 үе шаттай зохион байгуулсан.Тус арга хэмжээнд хүндэт зочноор Төв аймгийн Угтаалцайд сумын уугуул Монгол Улсын Соёлын гавьяат зүтгэлтэн Д.Нацагдоржийн нэрэмжит шагналт, Монголын Зохиолчдын эвлэлийн шагналт, хүүхдийн зохиолч Оюунбадамн Сундуй, Монголын Зохиолчдын эвлэлийн шагналт, Яруу найрагч, хүүхдийн зохиолч Чулуунбилэгийн Алтанхуяг нар шүүгчээр оролцлоо. Арга хэмжээний 1-р шатанд 18 сумын 67 шүлэг, яруу найраг сонирхдог хүүхдүүд оролцож 2-р шатанд 20 хүүхэд шалгарч эхний 3 байр шагнагдлаа.

➤ 4.2. Олон улсын гэр бүлийн өдөр #ГЭР БҮЛДЭЭ-ГЭРЭЛ НЭМЬЕ аяны хүрээнд Төв аймгийн Нийтийн номын сангаас дараах арга хэмжээг ажилтан албан хаагчдынхаа хүүхдүүд болон танхимд ирсэн уншигч хүүхдүүдэд амжилттай зохион явууллаа.

- Хөгжөөнт тоглоом
- Онъсого таалцах
- Бидний хамгийн тухтай, тавтай, тайван орчин номын сан нэртэй хэлэлцүүлэг хийлээ.

➤ 4.3. Монгол Улсын урт хугацааны “Алсын хараа-2050” хөгжлийн бодлогын хүрээнд, Монгол Улсын ерөнхийлөгчийн 2012 оны 158-р зарлигийг хэрэгжүүлэх зорилгоор **“ҮНДЭСНИЙ БИЧИГ СОЁЛ, НОМЫН БАЯРЫН ӨДРИЙГ”** уламжлалт зан заншлаа хөгжүүлж, ард иргэд хүүхэд залуусын ном эрдэмд гэгээрэн нөхөрлөх хандлагыг улам бүр дэмжих иргэд уншигч, хүүхэд залуучуудыг номтой нөхөрлүүлэх, тэдний авъяас чадварыг нээн хөгжүүлэх, зөв хүн болгон төлөвшүүлэх, үндэсний бичиг соёлыг сурталчилах зорилгоор 35,36 дахь удаагаа **“ИЛҮҮ ИХ УНШЪЯ”** уриан дор, Төв аймаг нийтийн номын сан үүсэн байгуулагдсаны түүхт 80 жилийн ойг угтан 10*8 хөтөлбөрийн хүрээнд зохион байгууллаа. Уг арга хэмжээнг 05 дугаар сарын 16-17-ний өдөр

нийтийн номын сан, мөнх алдарын талбайд тэмдэглэж, нийт 2100 /1200эм, 900эр/ гаруй иргэд, хөдөлмөрчид, хүүхэд залуус оролцлоо.

Тус арга хэмжээний нээлтэнд Аймгийн Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын дарга Ц.Жамбалсүрэн, Аймгийн Засаг даргын НБХ-ийн дарга Д.Мөнхцэцэг, Соёл, урлагийн газрын дарга Б.Тунгалаг, Нийтийн номын сангийн захирал Б.Зоригтбаатар, Музейн захирал Н.Мөнхсайхан, Монгол туургатан театрын захирал Д.Намсрайноров, Зуунмод сумын Соёлын төвийн дарга Ш.Батмөнх болон Зуунмод сумын ЕБС-ийн сурагчид, төрийн албан хаагчид, ард иргэд оролцлоо. Үндэсний бичиг соёл, номын баярыг угтан, хүүхэд бүр уншигч хөтөлбөрийн хүрээнд ерөнхий боловсролын сургуулийн сурагчдын дунд номын сайн нөхөр “Өглөөний уншлага” аяныг зарлаж 11 сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 50 ангийн 1500 /850 эм, 650 эр/хүүхэд хамрагдлаа. Шилдэг уншигч анги хамт олноор:

- Төв аймгийн Аргалант сумын Ерөнхий боловсролын дунд сургуулийн Лхам багштай 8а анги
- Зуунмод сумын Монгени 5-р сургуулийн Мөнхбаяр багштай 7а анги
- Төв аймгийн Алтанбулаг сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн Алтангэрэл багштай 1б анги
- Зуунмод сумын Монгени 5-р сургуулийн С.Энхтуяа багштай 4в анги
- Зуунмод сумын Монгени 5-р сургуулийн 5а ангийн сурагч Мөнхжаргалын Энхдөлгөөн нар шалгарлаа.

- **4.4.** Бяцхан хүүхэд багачуудыг “Үлгэрээр хүмүүжүүлье” уриатайгаар номд дурлуулах, номтой нөхөрлөхийн үнэ цэнэ, ач холбогдлыг таниулах, хүүхдийн ном унших сонирхлыг төрүүлэх зорилгоор “Хүүхдийн уншлагын танхим”-с “**КИНО ӨДӨР**” арга хэмжээг зохион байгуулан нийт 24 удаагийн үлгэрээр **485** хүүхэд багачуудыг үлгэрийн ертөнцөөр аялуулж, кино зохиолын ялгааг таниулсан.

- **4.5.** Их зохиолч Д.Нацагдоржийн нэрэмжит Нийтийн номын сангийн түүхт 80 жилийн ойг тохиолдуулан "Гадаад харилцаа-Хамтын ажиллагаа" сарын аяны хүрээнд "АНИМЭ гар зургийн уралдаан", "Миний мэдэх Солонгос Улс" эссэ бичлэгийн уралдаан нийт 80 гаруй хүүхэд, насанд хүрэгчид оролцон зохион байгуулагдлаа.

- **4.6. “Соёлын бүтээлч сар” аян хүрээнд жил бүр уламжлал болгон зохион байгуулдаг Их эзэн чингис хааны мэндэлсэн өдөр буюу Монгол бахархлын өдөрт зориулан "ӨВ СОЁЛОО ЭРХЭМЛЭН ДЭЭДЭЛЬЕ" монгол уламжлалт тоглоом наадгай тэмцээнийг зохион байгуулсан. Энэхүү арга хэмжээнд 5 байгууллагын 45 /31эм,14эр/ албан хаагч оролцлоо.**

- **4.7.** “Соёлын бүтээлч сар” аяны хүрээнд, Орчин үеийн утга зохиолыг үндэслэгч Төв аймгийн уугуул Д.Нацагдоржийн мэндэлсний 118 жилийн ойг угтаж албан байгууллага, иргэд хүүхэд өсвөр үеийнхнийг номтой нөхөрлүүлэх, зохиолчдын уран бүтээлийг уншигчдад сурталчлах, эх хэлний зөв хэрэглээг хэвшүүлэх, хэл яриаг хөгжүүлэх, зохиолын баатрын дүрд хувиран жүжиглэх, сайн мууг ялган хүүхэд багачуудад үлгэр дуурайлал болгох, чөлөөт цагийг зөв боловсон өнгөрүүлэх зорилгоор “ЗОХИОЛ АМИЛСАН НЬ” дүрийн тоглолтыг жил бүр уламжлал болгон зохион байгуулж байна. Энэхүү арга хэмжээнд ЕБС-ийн 7 баг, насанд хүрэгчдийн 2 баг нийт 310 /190эм,120эр/ хүүхэд, насанд хүрэгчид хамрагдсан.

- **4.8. "Соёлын бүтээлч сар"** аяны хүрээнд "Монгол өв соёлоо эрхэмлэн дээдлэе" номын болон оньсон тоглоом наадгайн үзэсгэлэн, Их зохиолч Д.Нацагдорж болон төв аймгаас төрөн гарсан ардын 5 уран зохиолчдын бүтээлийн номын үзэсгэлэнг гаргасан.

- **4.9.** 2024 оны "Хилэнт эх" хэмээх Модон луу жилийн цагаан сарын баярыг тохиолдуулан "Монгол уламжлалт өв соёл" арга хэмжээний хүрээнд:
 - Монгол бахархал
 - Монгол үндэсний дээл
 - Морин хуур хөгжмийн талаар хэлэлцүүлэг зохион байгууллаа.
 Мөн арга хэмжээнд хүүхэд, багачууд хүрэлцэн ирж морь уралдуулах, алга

мэлхий өрөх, шагай шүүрэх зэрэг өв уламжлалт тоглоом наадгайгаар тоглон номын үзэсгэлэнтэй танилцан, Цагаан сарын ёс заншлаас мэдэж авлаа. Нийт 94 хүүхэд багачууд хамардсан./ эмэгтэй 51, эрэгтэй 43/

- **5.0.** "Байгууллагаараа номтой нөхөрлөө" өдөрлөгт Төв аймгийн цагдаагийн газрын албан хаагчид хамрагдаж, байгууллагын үйл ажиллагаатай танилцаж, санал бодлоо солилцон, үндэсний бичиг үсгээ, сурталчилах зорилгоор "Алтан

үсэг" тэмцээнийг амжилттай зохион байгуулаж 65 / 51эр, 14эм/ албан хаагчид хамрагдлаа.

- **5.1.** Тусгай хэрэгцээт болон зорилтот бүлгийн иргэд, хүүхдүүдэд Нийтийн номын сангийн үйл ажиллагаа, үйлчилгээг танилцуулах зорилгоор “**Төв Аймаг, Пара-хөнгөн**” атлетикийн аймгийн аварга шалгаруулах тэмцээн”-ны үеэр номын сангийн уншлагын танхимуудаас тусгай хэрэгцээт болон зорилтот бүлгийн 50 хүүхэд болон насанд хүрэгчидэд нийт 150 ш үнэгүй карт нээж 375 номоор зөөврийн үйлчилгээ үзүүлж, 58 ширхэг номын хандив өргөлөө. Мөн тусгай хэрэгцээт болон зорилтот бүлгийн иргэдийг байгууллагын үйл ажиллагаатай танилцуулж, иргэдэд өөрсдийн саналаар Сонсдог ном, 45ш номоор зөөврийн номын үйлчилгээ хүргэсэн.

- “**ХӨГЖЛИЙН БЭРХШЭЭЛ БА ТЭГШ ХҮРТЭЭМЖ**” чуулга уулзалтыг цахим, танхим хослуулан цахимаар 238 иргэн, танхимаар 76 иргэн оролцонд нийтийн номын сангийн "Хүүхдийн уншлагын танхим"-с шинэ номын танилцуулга, хүүхдүүдийн бүтээлийн үзэсгэлэнг дэлгэн гаргаж, Тусгай хэрэгцээт болон зорилтот бүлгийн нийт-37 иргэдэд уншигчийн картыг үнэгүй нээж, 41 номоор зөөврийн номын үйлчилгээг хүргэсэн. Тусгай хэрэгцээт болон зорилтот бүлгийн нийт 126 иргэдэд, 416ш номоор зөөврийн номын үйлчилгээг хүргэлээ.

- **5.2.** Их зохиолч Д.Нацагдоржийн нэрэмжит Нийтийн номын сангийн түүхт 80 жилийн ойг тохиолдуулан Зэвсэгт хүчний 119-р цэргийн ангитай хамтран хугацаат цэргийн алба хаагчдын дунд "Алтан үсэг" тэмцээн, "Номтой зочин", "Ээждээ захидал бичээрэй" захидлын уралдааныг зохион байгууллаа.

ТАВ. БАЙГУУЛЛАГЫН АЮУЛГҮЙ БАЙДАЛ

Нийтийн номын сан нь 24 цагийн харуул хамгаалалт, галын дохиолол, гадна ба дотор хяналтын камер, гадна талбайн гэрэлтүүлэг зэргийг хийж аюулгүй байдлыг хангасан. Мөн үүдний хаалганд соронзон долгионоор мэдрэгч дохиолол бүхий хамгаалалтын төхөөрөмж байрлуулж ном алдагдахаас сэргийлсэн.

ЗУРГАА. ГАДААД ХАРИЛЦАА

6.1. Япон улсын Тоттори мужийн номын сан болон Д. Нацагдоржийн нэрэмжит Төв аймгийн нийтийн номын сан хооронд адил тэгш байх зарчимд тулгуурлан 5 жилийн хугацаатай 20 ном солилцоо хийх үйл ажиллагааг эхлүүлж 2024 оны 06 сарын 09 нд 20 номоо Тоттори мужийн номын санд илгээж тотори мужаас 12 сард ном солилцооны 20 ном ирж уншигч, үйлчлүүлэгчдийн хүртээл болгосон.

ДОЛОО. ТӨСӨЛ ХӨТӨЛБӨР

7.1. Нийтийн номын сан нь 2024 оны Улсын төсвөөс 100,000,000 төгрөгний тоног төхөөрөмжийн хөрөнгө оруулалтыг хүлээн авч үйл ажиллагаандаа хэрэглэж байна. Соёлын яамны үр дүнд суурилсан санхүүжилт, үйл ажиллагааны хөрөнгө оруулалтаар “багаар ажиллах өрөө”-г 13,600,000 төгрөгөөр бий болгон ажиллаж байна.

7.2 "Цорж багш Давааням сан"-гаас номын санд сургалтын танхимыг 5,300,000 төгрөгөөр байгуулсан.

НАЙМ. СУРГАЛТ, СЕМИНАР

8.1. Албан хаагчдын мэдлэг чадварыг дээшлүүлэх зорилгоор 2023 оны жилийн эцсийн байдлаар нийт 17 удаагийн сургалтад албан хаагчдаа хамруулсан. Хамрагдсан сургалтуудыг жагсаавал: “Соёл ба хөгжил” сургалтад 8 албан хаагч, “Ахисан түвшний жендерийн дүн шинжилгээ”, “Үр дүнд суурилсан бодлого, төлөвлөлт, хяналт-шинжилгээ үнэлгээ”-ний цахим сургалтад номын сангийн мэргэжлийн 7 албан хаагч хамрагдаж гэрчилгээ авсан. “Менежментийн чадавхыг бэхжүүлэх нь”, “Цахим сан хөмрөгийн зохион байгуулалт”, “Жендерийн мэдрэмжтэй харилцаа холбоо” цахим сургалтад 1 албан хаагч, “Залуучуудын чуулга” уулзалтад 3 албан хаагч, Төрийн архивын тасгаас зохион байгуулсан архив албан хэрэг хөтлөлтийн 2 удаагийн сургалтад 1 албан хаагч, Авлигатай тэмцэх газраас олон нийтийн авлигын нийгмийн хор аюулыг ухуулан таниулах, тэдэнд авлигыг үл тэвчих үзлийг төлөвшүүлэх, үйл ажиллагаагаа танилцуулах зорилгоор “Таны эрх, таны оролцоо-авлигад үгүй гэж хэлье” сэдэвт сургалтад 1 албан хаагч, Зуунмод цэцэрлэгжүүлэлтийн газраас зохион байгуулсан “Мод ургуулах ашиг тус”, “Оффисын ногоон байгууламж” түргэвчилсэн сургалтад 2 албан хаагч, emongolia цахим систем сургалтад 2 албан хаагч, тоон гарын үсэг цахим шилжилт сургалтад 2 албан хаагч, Төрийн архивын тасаг, хэлний бодлогын зөвлөлөөс зохион байгуулсан “Цахим бичвэрийн сургалт”-д 1 албан хаагч, Онцгой байдлын газрын “Газар хөдлөлтийн аюул” сургалтад 6 албан хаагч, Цагдаагийн газрын “Гэр бүлийн харилцаа” сургалтад 7 албан хаагч, “Жендэрт суурилсан хүчирхийлэлтэй тэмцэх 16 хоногийн аяны хүрээнд “Нандин бүхнээ хамгаалъя” сургалтад 7 албан хаагч, Архив албан хэрэг хөтлөлт сургалтад 7 албан хаагч, төрийн албаны зөвлөлөөс зохион байгуулдаг 7:4:10 цахим сургалтад албан хаагчид 7 хоног бүр нийт 29 удаагийн танхим, 13 удаагийн цахим сургалтад давхардсан тоогоор 156 ажилтан албан хаагч хамрагдсан байна.

ЕС. ДУГУЙЛАН, НОГООН БАЙГУУЛАМЖ

- **9.1** "Цахим танхим"-д "Компьютерын анхан шатны сургалт", "Зохист аялгуу" "Солонгос хэлний" дугуйлангууд хичээллэж байна.

- **9.2.** Нийтийн номын сангийн түүхт 80 жилийн ойн хүрээнд байгууллагын гадна талбайн ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлэн олон наст үрийг суулган, гадна тохижилтыг албан хаагч нар хийсэн. Мөн албан хаагч бүр тасалгаанд цэцэг тарьж ургасан цэцгийг гадна тохижилтод 80ш цэцгийн мандал болгон байршуулан ажилласан.

АРАВ. ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ, ТӨСӨВ

2024 оны байдлаар Улсын төсвийн санхүүжилтаар 373,179.620.4 төгрөгийн санхүүжилт орсноос 365,242.165 төгрөгийн гүйцэтгэлтэй. Мөн Орон нутгийн санхүүжилтаар 137,204.300 төгрөг орсноос 139,039.765 төгрөгийн зардал гарч байна. Шилэн дансны ил тод байдлыг ханган хуулийн хугацаанд мэдээллийг бүрэн гүйцэт байршуулан тухайн сарын 8-ны дотор тайлагнаж байна. Нийт 171 мэдээлэл байршуулахаас 171 мэдээлэл оруулсан.

АРВАН НЭГ. МОНГОЛ БИЧГИЙН АЛБАН ХЭРЭГ ХӨТЛӨЛТ

Төв аймгийн Хэлний бодлогын салбар зөвлөл, Төв аймгийн төрийн архивын тасаг, Хэлний бодлогын үндэсний зөвлөлөөс зохион байгуулсан “Төрийн албан хэрэг хөтлөлтийг үндэсний монгол бичгээр хөтлөх ажлыг шат дараалалтай хэрэгжүүлнэ” гэж тусгасны дагуу 1. Байгууллагын гадна болон дотор хаяг, албан хаагчдын хувийн хэрэг, байгууллагын үйл ажиллагааны хавтсыг кирилл монгол бичгээр хослуулан хаягжуулан албан хэрэгцээнд хэрэглэж байна. 2. Номын сангийн 8 албан хаагчид кирилл, монгол бичиг хосолсон энгэрийн тэмдэгтэй болсон. Төрийн албан хаагчийн үндэсний бичгийн мэдлэгийг тодорхойлох судалгаад нийт 13 албан хаагчаас 8 албан хаагч хамрагдаж гарааны үнэлгээгээ тогтоолгосон. Үүнээс 70-с дээш хувийн гүйцэтгэлтэй үнэлэгдэж гэрчилгээ авах болзол хангасан нэг албан хаагч сургалтаас чөлөөлөгдсөн. “Өв соёлоо эрхэмлэж үндэсний бичгээ сурцгаая 2025” аяны хүрээнд Эх хэлний өдрийг сар бүр тогтмол зохион байгуулж хэвшсэн. Үүний хүрээнд: Монгол бичгийн бататгал хичээл, Монгол тоо тоолол хичээлүүдийг тус тус явуулсан. Монгол хэлний тухай хуулийн хэрэгжилт хангах хүрээнд Засгийн газрын 2022 оны 7 дугаар тогтоол, Аймгийн Засаг даргын 2021 оны А246 дугаар захирамжийн заалтуудыг ажил болгон байгууллагын гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд “Төрийн албан хэрэг хөтлөлтийг үндэсний монгол бичгээр хөтлөх ажлыг шат дараалалтайгаар хэрэгжүүлнэ” гэж тусгасны дагуу байгууллага, иргэдтэй харилцаж байгаа албан бичгийг Mongolia bati фонтыг ашиглан хос бичгээр хөтлөн хавсаргаад байна.

АРВАН ХОЁР. БУСАД АЖИЛ:

1. Байгууллагын гадна талбайн хог хаягдлыг өдөр бүр цэвэрлэж, ажилтан, албан хаагч, уншигчдад тав тухтай, аюулгүй орчин бүрдүүлэн ажилладаг.

2. Бүх нийтийн их цэвэрлэгээг хамт олноороо хийж гүйцэтгэдэг

2. Байгууллагын ажилтан албан хаагчдыг хөдөлгөөний дутагдлаас урьдчилан сэргийлэх зорилгоор “Идэвхитэй хөдөлгөөн-Эрүүл мэнд” сургалт хөгжлийн цагийн төлөвлөгөөг боловсруулан үндсэн 3 чиглэлээр үйл ажиллагаа зохион байгуулж байна.

..... о О о

**ЗАЯ БАНДИДА НАМХАЙЖАМЦЫН НЭРЭМЖИТ УВС АЙМГИЙН
НИЙТИЙН НОМЫН САНГИЙН 2024 ОНЫ ҮЙЛ
АЖИЛЛАГААНЫ ТАЙЛАН**

Агуулга

1. Номын сангийн алсын хараа, зорилго, зорилт
2. Номын сангийн сан хөмрөгийн бүрдүүлэлт, зохион байгуулалт, хадгалалт, хамгаалалт
3. Интернет үйлчилгээ
4. Номын сангийн уншлага үйлчилгээний зохион байгуулалт
5. Лавлагаа, номзүйн үйл ажиллагаа
6. Номын сангийн орон нутаг судлах үйл ажиллагаа
7. Номын сангийн мэдээлэл, технологийн үйл ажиллагаа
8. Арга зүйн үйл ажиллагаа
9. Зохиогдсон Соёл олон нийтийн ажил
10. Үзэсгэлэн
11. Хүний нөөцийн талаар
12. Төсөв санхүүгийн үйл ажиллагаа
13. Бусад

Үйл ажиллагаандаа баримтлан ажилладаг хууль, тогтоомж:

- МОНГОЛ УЛСЫН СОЁЛЫН ТАЛААР ТӨРӨӨС БАРИМТЛАХ БОДЛОГО
- МОНГОЛ УЛСЫН СОЁЛЫН ТУХАЙ ХУУЛЬ
- СОЁЛЫН ӨВИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬ
- НОМЫН САНГИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬ,
- ХӨДӨЛМӨРИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬ БОЛОН БУСАД ХОЛБОГДОХ ХУУЛЬ, ЖУРМУУД
- ЗАСГИЙН ГАЗРЫН БОДЛОГО, ЧИГЛЭЛ МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨР
- АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ХӨТӨЛБӨРИЙГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ АЖЛУУДЫГ ГОЛ ЗОРИЛГОО БОЛГОН АЖИЛЛАЛАА.

Нэг. 1. Номын сангийн алсын хараа, зорилго, зорилт

Алсын хараа: “Ард иргэд оюуны өргөн мэдлэг, мэдээлэл олж авахад уламжлалт болон

мэдээллийн технологид суурилсан бүтээгдэхүүн үйлчилгээгээрээ зөвлөн туслагч нь байна”.

Эрхэм зорилго:

“Үйлчлүүлэгчдийнхээ оюуны эрэлт хэрэгцээг бүрэн дүүрэн хангаж чадахуйц

хөгжлийн түвшинд хүрч, номын санг иргэдэд үйлчлэх “**Нээлттэй мэдээллийн төв**” болгоно.

Номын сангийн талаарх ерөнхий мэдээлэл:

Манай номын сан нь аймгийн хамгийн анхны Нийтийн номын сан болж 1936 онд байгуулагдсан 80 гаруй жилийн түүхтэй байгууллага юм. Нийт 15 ажилтантай, уншлага үйлчилгээний 5 танхимтай, 20 гаруй шинжлэх ухааны 22705 нэр төрлийн 71906 ширхэг ном хэвлэлээр иргэдэд үйлчлэхээс гадна уншигч, үйлчлүүлэгч, иргэдийг ном уншигч, номын сангийн уншигч болгох зорилгоор Соёл танин мэдэхүйн олон төрлийн ажлыг тогтмол зохион байгуулан ажиллаж байна.

Манай байгууллагын уншигчдад мэдээлэл хүргэх, хэлбэр нь:

Үндсэн үйлчилгээ

Вэб сайт: <http://uvslibrary.blogspot.com> , <http://uvslibrary.weebly.com>

Сошиал медиа: <http://facebook.com/uvslib>

Номын сангийн албан ёсны имэйл хаяг: libraryofuvs@gmail.com

Ажиллах цагийн хуваарь:

Даваа-Баасан гарагт Өглөө 8.00-20,00 цаг

Бямба, Ням гарагуудад Өглөө 10:00-17:00 цаг хүртэл ажилладаг.

Байгууллагын утасны дугаар: 70452477

Хоёр. Номын сангийн сан хөмрөгийн бүрдүүлэлт, зохион байгуулалт, хадгалалт, хамгаалалт

Номын сангийн фондыг төсөв, бэлэг хандив, хөрөнгө оруулалт, төсөл хөтөлбөр гэсэн олон төрлөөр бүрдүүлж ажилладаг. Номын баяжилтыг нийтийн номын сангийн чиглэлийн дагуу шинжлэх ухааны бүхий л төрлийн ном хэвлэлээр бүрдүүлдэг боловч уншигчдын эрэлт хүсэлт, лавлагаа татгалзлын бүртгэлийг харгалзан стандартын дагуу бүрдүүлж ажиллаж байна.

Сан хөмрөгийн бүрдүүлэлт:

Номы фондод тавигдах Монгол улсын стандарт MNS5742:2007 стандартыг хэрэгжүүлэн ажиллаж байна.

- ❖ Стандартад заагдсанаар тавиур хоорондын зай, гэрэлтүүлэг, агааржуулалт, номын багтаамж зэргийг хангаж ажиллах, фондын хадгалалт хамгаалалтын стандартыг сайжруулахын тулд чийг дулаан хэмжигч багаж тавьж дулаан чийгийг тогтмол хэмжиж тэмдэглэл хөтөлж ажиллаж байна.
- ❖ Мөн мэргэжлийн байгууллагаар 1 удаа ариутгал, 1 удаа шавж устгал хийж 210000 төгрөгийн төсөв зарцуулсан.
- ❖ Фондын өрөөнд байнга нойтон цэвэрлэгээ хийж чийгшүүлэх зорилгоор савтай ус, мэрэгч амьтад хамгаалах хор тавьж, хлораминтай усаар тавиур болон номоо арчиж, ариутгаж байна.
- ❖ 2023 оны тогтмол хэвлэлийг 12 ширхэг нэгж болгон хавтас болгож, хуучин 2 ширхэг тогтмол хэвлэлийг сэлбэн зассан.
- ❖ Архивын фондын эргэлтийн судалгаа хийж, эргэлтийн судалгаагаар нийт номын 0.02 % -нь уншлагад гарсан байна. Иймд фондын эргэлтэд ороогүй номыг 7 хоног бүрийн 5 дахь өдөр номын мэдээ өгч сурталчлан ажиллаж байна.
- ❖ 2024 онд нийт 9 төрлийн 840700 төгрөгийн үнийн дүн бүхий тогтмол хэвлэл захиалж фондоо баяжуулсан. 2023 оны тогтмол хэвлэлээ нэгж болгон үдэж данс бүртгэл мэдээ тайланд тусгаж ажилласан.

Гурав. Номын сангийн уншлага үйлчилгээний зохион байгуулалт

- ❖ 3.1 Номын сангийн үндсэн үйлчилгээ
- ❖ 3.2 Номын санд хэрэгжиж байгаа төсөл хөтөлбөр
- ❖ 3.3 Номын сангаас үзүүлж байгаа интернэт үйлчилгээ
- ❖ 3.4 Гэрээр ном олгох үйлчилгээ
- ❖ 3.5 Зөөврийн үйлчилгээ
- ❖ 3.6 Хүүхдийн танхимын үйлчилгээ
- ❖ 3.7 Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдэд номын сангийн үйлчилгээ үзүүлсэн талаар
- ❖ 3.8 Соёл олон нийтийн ажил зохион байгуулсан талаар

3.1 Номын сангийн үндсэн үйлчилгээ

Манай номын сан уншлага үйлчилгээний 4 танхимаар үйлчилгээ, үйл ажиллагаа явуулж

2024 онд **15950** ирцэд **4800** шинэ уншигч бүртгэж, 1544 уншигчийн картыг сунгаж, 9606 байнгын уншигчдад **23600** ширхэг ном хэвлэл олгож үйлчиллээ.

Үйлчилгээг уншлага танхимууд, америкийн төвөөр гэр, зөөвөр гэсэн хэлбэрээр явуулж байна.

Үүнээс:

Ном олголт: Нийт **23600** үүнээс ном олгосноос уншлагын танхимаар 9469, гэрээр 12149, зөөврөөр 1982 ширхэг ном хэвлэл олгож үйлчилсэн байна.

Ном хангамж: НФ-71906 / У-4800 =14,9

Ном уншилт: НО-23600 / У-4800 = 4,9

Фондын эргэлт: НО-23600 / НФ-71906 = 0,32

Нийт олгосон номыг шинжлэх ухааны ангиллаар нь авч үзвэл:

- Байгалийн шинжлэх ухааны 1170 ширхэг ном хэвлэл
- Техникийн шинжлэх ухааны 530 ширхэг ном хэвлэл
- Хөдөө аж ахуйн шинжлэх ухааны 279 ширхэг ном хэвлэл
- Анагаахын шинжлэх ухааны 181 ширхэг ном хэвлэл
- Социологи, статистикийн шинжлэх ухааны 1355 ширхэг ном хэвлэл
- Түүхийн шинжлэх ухааны 1355 ширхэг ном хэвлэл
- Эдийн засгийн шинжлэх ухааны 321 ширхэг ном хэвлэл
- Улс төрийн шинжлэх ухааны 396 ширхэг ном хэвлэл
- Төр эрх, хуулийн шинжлэх ухааны 396 ширхэг ном хэвлэл
- Цэргийн шинжлэх ухааны 46 ширхэг ном хэвлэл
- Соёл боловсролын шинжлэх ухааны 876 ширхэг ном хэвлэл
- Хэл шинжлэлийн ухааны 1131 ширхэг ном хэвлэл
- Аман зохиол, утга зохиолын 2529 ширхэг ном хэвлэл
- Уран зохиолын 13094 ширхэг ном хэвлэл
- Урлагийн 166 ширхэг ном хэвлэл
- Шашны 133 ширхэг ном хэвлэл
- Гүн ухааны 904 ширхэг ном хэвлэл
- Сэтгэл судлалын 998 ширхэг ном хэвлэл
- Лавлах мэдээллийн 278 ширхэг ном хэвлэл олгож үйлчилгээ үзүүлсэн.

Хэлний байдлаар ангилахад:

- Монгол 22806
- Орос 63
- Англи 357
- Бусад 374

3.2 Номын санд хэрэгжиж байгаа төсөл хөтөлбөр:

Манай номын сангийн Америкийн төв нь олон нийт рүү хандсан олон төрлийн хөтөлбөр, сургалтуудыг явуулдаг бөгөөд англи хэл дээрх ном бүхий уншлагын танхим, чөлөөтэй ашиглах компьютерээр уншигч хэрэглэгч, олон нийтэд үйлчилж байна.

Ахлах ангийнхан болон насанд хүрэгчдэд зориулан ахисан шатны англи хэлний хичээлийг 2, 4 дэх өдрүүдэд 17:00 цагт, үгсийн сан, сонсголын хичээлийг 1, 3, 5 дах өдрүүдэд 16:00 цагт зохион байгуулж байна.

Кино үдэшлэг: 7 хоногийн баасан гарагийн орой бүр 17 цагаас бид уншлагын танхимдаа кино үдэшлэгийг зохиодог. Үйлчлүүлэгчид Холливудын шилдэг кинонуудаас авахуулаад Америкийн ард түмний амьдрал зан заншлыг харуулсан төрөл бүрийн бүтээлч, баримтат кинонуудыг үзэх боломжтой.

Төвийн бусад сургалт, хичээлүүд:

- Бага насныханд зориулсан хүүхдийн тоглоом.
- Хөтөлбөр, хэлэлцүүлэг болон бусад мэдээлэл.

2. ОЛОН НИЙТЭД ЗОРИУЛСАН ХӨТӨЛБӨРҮҮД

1. SIP хөтөлбөр амжилттай хэрэгжлээ

Номын сангийн дэргэдэх Америкийн төв нь 2023 оны 12 сарын 14-өөс 2024 оны 6 сарын 14 хүртэл сурагч дадлагажигч хөтөлбөрийг амжилттай хэрэгжүүллээ. Тухайн хөтөлбөрт нийт 20 хүүхэд өргөдөл илгээснээс 7 хүүхдийг сонгон шалгаруулж авсан. Сурагч дадлагажигч хөтөлбөрт шалгарсан 7 хүүхэд 3 багт хуваагдаж, 6 сарын турш дадлагажигчаар ажиллан ажлын байран дээр хөгжих, шинэ чадвар эзэмших, найз нөхдийн хүрээллээ тэлэх боломжтой болсон.

Сурагчид дараах 3 багт хуваагдсан. Үүнд:

Movie night

Speaking

Media team гэсэн багуудад хуваагдаж ажиллаж байна.

Дадлагажигч хөтөлбөрийн сурагчид өөрсдийн олж авсан мэдлэг, туршлага дээрээ үндэслэн UTP буюу гадаадын их сургуулиудад бэлтгэх хөтөлбөр нэртэй төсөл бичиж, амжилттай батлуулсан. Төслөө амжилттай батлуулсан сурагчид өөрсдийн бичсэн төслийн дагуу төслөө 2024 оны 5-р сарын 20-27-ний хооронд амжилттай хэрэгжүүлж дуусгалаа. Хөтөлбөрт нийт 43 өргөдөл хүлээн авснаас 12 хүүхдийг сонгон авсан. Сонгогдсон хүүхдүүд гадаадад суралцаж буй 5 зочин илтгэгчийн илтгэлийг сонсож, 6 бие даасан үйл ажиллагаа хийж, хөтөлбөрөө амжилттай төгслөө.

2.Энхтайваны корпусын сайн дурын ажилтан Даниял Америкийн төвд ажиллалаа. Энхтайваны корпусын сайн дурын ажилтан Даниял Америкийн төвд 2024 оны 1-р сарын 10-18-ны өдрүүдэд Америкийн төвд ажиллалаа. Даниял Америкийн төвд ажиллахдаа сурагч дадлагажигч хөтөлбөрийн сурагчдад 3 өдрийн сургалт зохион байгуулсан. Сургалтаар дадлагажигч нарт:

- Хөтөлбөрөө хэрхэн төлөвлөх,
- Хөтөлбөр төлөвлөхдөө анхаарах асуудлууд
- Хөтөлбөрийн оролцогчоо тодорхойлох
- Багаар ажиллах арга барил
- Багаар ажиллахад хувь хүний зан төлөв хэрхэн нөлөөлдөг тухай
- IELTS шалгалт өгөх болон заахад анхаарах зүйлс
- Өөрийн амжилтын түүхээ бичиж эхлэх гэх мэт маш олон сэдвийн хүрээнд мэдээлэл өгсөн.

- 8-р сарын 1-17 Америкийн төвд гадаад багштай англи хэлний вакум сургалт явагдсан.Тус сургалтыг сайн дурын байгууллагын 2 багш ирж хичээл заасан.Нийт 15 сурагчид хамрагдсан.

- АНУ-ын элчин сайдын айлчлал: Энэ үйл ажиллагаа 2024 оны 9-р сарын 24-26-нд Америкийн төвд болсон. Энэхүү 3 хоногийн арга хэмжээнд нийт 450 хүн хамрагдсан.

- 9-р сарын 26-нд Америкийн Нэгдсэн Улсын Элчин сайдын яамны Олон нийттэй харилцах албаны байгууллага Дезмэдээллийн сургалтад оролцсон орон нутгийн хэвлэл мэдээллийн байгууллагын төлөөлөгчтэй уулзжээ. Мөн ТББ-ын төлөөлөгчтэй уулзаж, Элчин сайдын яамнаас хэрэгжүүлж буй Грант төслийн талаар мэдээлэл өгсөн юм. Нийт 20 хүн оролцсон.

- After school мөн ABC English хөтөлбөр нь бага ангийн сурагчдад англи хэлний анхан шатны хичээл, хүүхдэд тохирсон дуулах болон дасгал хийх боломжийг олгодог хөтөлбөр юм. Нийт 88 сурагч оролцсоноос давтагдсан тоо 705.

- Дунд ангийн англи хэлний хичээлийг 10-р сард төлөвлөн эхлүүсэн. Дунд ангийн сурагчдийн англи хэлний хичээл долоо хоногийн мягмар, пүрэв гарагт явагддаг. Хөтөлбөрт дүрмийн болон дүрмийн бус хичээлүүдээс гадна үгийн сангийн хичээлүүд багтдаг. Нийт 28 сурагч хамрагдсанаас давтагдсан тоо 180.

- АНУ-ын сонгуулийн өдөр

Арваннэгдүгээр сарын 6 бол АНУ-ын ерөнхийлөгчийн сонгуулийн өдөр. Манай 5 төв уг үйл ажиллагааг олон нийтэд нээлттэй зохион байгуулсан. Нийт 15 хүн оролцсон.

- GEW- Эмэгтэй энтрепренерүүдийн сургалт

АНУ-ын элчин сайдын яам, Худалдааны хөгжлийн банк хамтран зохион байгуулсан "Эмэгтэй энтрепренерүүдийг дэмжих" өдрийг Төв номын сангийн Америкийн төвд зохион байгууллаа. Нийт оролцогчдын тоо 18.

- Америкийн уугуул иргэдийн өвийн сарыг тохиолдуулан 1-р сургуулийн 9-р ангийн 17 сурагчид АНУ-ын элчин сайдын яамнаас зохион байгуулсан цахим хөтөлбөрт оролцлоо.

- Илтгэлийн уралдаан

Олон Улсын Боловсролын Долоо хоногийн хүрээнд 1-р сургуулийн англи хэлний багш нартай хамтран дунд болон ахлах ангийн сурагчдын дунд англи хэлний уралдааныг амжилттай зохион байгуулж өндөрлөлөө. Нийт 38 сурагч оролцож ангилал тус бүрээс шагналт байрыг тодрууллаа. Америкийн уугуул иргэдийн өвийн сарыг тохиолдуулан 1-р сургуулийн 9-р ангийн 17 сурагчид АНУ-ын элчин сайдын яамнаас зохион байгуулсан цахим хөтөлбөрт оролцлоо.

3.3 Номын сангаас үзүүлж байгаа интернэт үйлчилгээ

Номын сангийн дэргэд ажиллаж байгаа Америкийн төв нь олон нийтэд үнэгүй өндөр хурдны интернэт үйлчилгээ, хэлний танхимаар үйлчилдэг.

Энэ үйлчилгээг өдөрт 17 уншигч хэрэглэгч ашигладаг. Эхний хагас жилийн байдлаар 2265 хэрэглэгч уншигч ашигласан байна.

.Өөрийн номын сангийн вэб хуудсыг тогтмол шинэчлэх <http://uvslibrary.weebly.com> хаягыг 10 удаа шинэчилсэн байна.

Үүнд:

- Мэдээллийн ил тод байдлын тухай хуулийн дагуу тусгай цэс нэмж хийсэн байна.

Социал медиа <http://facebook.com/uvslib> цахим хуудсыг <http://uvslibrary.weebly.com> цахим хаягтай холбон Номын санд зохиогдсон СОТ-ний ажлын тухай, мөн шинэ номын мэдээлийг тухай бүрд сурталчилсан..

АСМТөвд шинээр ирсэн 3 компьютерийг дахин шинээр үйлдлийн систем суулгаж, үйлчлүүлэгчдэд хялбар болгох үүднээс Deef freeze програм суулгалаа.

3.4 Зөвөөр, гэрээр ном олгох үйлчилгээ

2024 онд 32 байгууллагад, арга хэмжээнд давхардсан тоогоор 10 гаруй төрлийн шинжлэх ухааны, давхардсан тоогоор 1982 ширхэг номыг хүргэж, номын сангийн уншигчаар бүртгэж ном олгож үйлчилсэн.

Үүнд:

- ❖ “Хилийн цэргийн 0245-р ангид”- Хүүхдийн уран зохиолын 55 ширхэг ном
- ❖ Бөхийн өргөөнд “Туйл хайлах ёслол” – Аман зохиол 82 ширхэг ном
- ❖ Улаангом сумын “8-р цэцэрлэг”- Хүүхдийн уран зохиолын 56 ширхэг ном
- ❖ Улаангом сумын “13-р цэцэрлэг”- Хүүхдийн уран зохиол, Боловсролын шинжлэх ухааны -85 ширхэг ном

- ❖ Улаангом сумын Ерөнхий Боловсролын V-р сургуулийн- хэл шинжлэл, монголын уран зохиолын 50 ширхэг ном
- ❖ Улаангом сумын Ерөнхий Боловсролын IV-р сургуулийн- Хэл шинжлэл, монголын уран зохиолын 50 ширхэг ном
- ❖ “ХЦ-ийн 0245-р анги дээр Монголын уран зохиол, Хувь хүний хөгжлийн, Амьдрах ухааны 155 ширхэг ном
- ❖ Улаангом политехник коллеж дээр 89 ширхэг номоор үзэсгэлэн гаргаж 45 хүнд үйлчилсэн
- ❖ Номин худалдааны төвд уран зохиолын 87 ширхэг, Бусад шинжлэх ухааны 13 ширхэг нийт 100 ширхэг номоор үйлчилгээ үзүүлсэн.
- ❖ "Ойрадын баатарлаг туульс хайлах ёслол хүндэтгэлийн үйл ажиллагаа"-нд Тууль, аман зохиолын 82 ширхэг номоор үзэсгэлэн гаргаж, уншигчийн карт нээж ном олгож ажиллалаа.
- ❖ Увс аймгийн Цагдаагийн сэтгэл зүйч Б.Энхзаяа 49 ширхэг ном зөөврөөр өгч үйлчиллээ.
- ❖ 2-р сургуулийн байрны багш Д.Сэргэлэнтэй хамтран дотуур байрны сурагчдын чөлөөт цагийн зөв боловсон өнгөрүүлж номтой нөхөрлүүлэх, ном уншихын ач тусыг таниулах зорилгоор “Номтой богц” аяныг зохион явуулж, 120 хүүхдэд, уран зохиолын болон хувь хүний хөгжлийн 136 номоор зөөврийн үйлчилгээ үйлчиллээ гэх мэт

Нийт зөөврийн үйлчилгээнд 1982 ширхэг номоор үйлчилгээ үзүүлсэн байна.

Дөрөв. Лавлагаа, номзүйн үйл ажиллагаа

1. 2022 онд УИХ-аас батлан гаргасан шинэ хуульд карт бичиж, каталогийн шүүгээнд ялгагч хийж байрлуулж, стандартын дагуу хуулийн картан сангаа баяжуулсан.
2. 2023 оны сүүлийн улиралд байгууллагын хэрэгцээнд төсвөөр авсан болон хандиваар ирсэн 270 гаруй номоор шинэ номын номзүйн мэдээ гаргаж зааланд ашиглах, байгууллагын веб хаягт тавьж нийтийн хүртээл болгон ажиллаж байна.
3. Zotero программд 2023 оны Увсын өнгө сонины 18, Өглөөний сонины 239 мэдээлэлийг оруулаж Үндэсний тогтмол хэвлэлийн нэгдсэн цахим сан руу явууллаа. Мөн 2024 оны эхний хагас жилийн Өглөөний сонины 110 мэдээлэл оруулсан ба сүүлийн хагас жилийн мэдээллээ шивж байна.

Тав. Католог зохион байгуулалт

Манай цахим каталогийн Uvs.lib4u.net хаягаар уншигч, хэрэглэгчид хайлт хандалт хийдэг.

Манай электрон каталогт 23,051 төрлийн 70,683 ширхэг ном, 184 төрлийн тогтмол хэвлэлийн 748 дугаар, 1 нийтлэл бүртгэгдсэн байна.

Мөн төрөл ангийн цаасан катологи хэвлэн каталогийн шүүгээнд стандартын дагуу байрлуулж хаягжуулсан.

Зургаа. Номын сангийн орон нутаг судлах үйл ажиллагаа

1. Орон нутаг судлалын сан хөмрөгийг баяжуулах, ашиглуулах зорилготой орон нутгийн зохиолчдын ном хэвлэлийг худалдан авах, орон нутгийн зохиолчдын номын нээлт, зохиолчдын уулзалт үдэшлэгийг байнга зохион байгуулж байна.
2. Орон нутгийн картын санг цаг хугацаанд нь орон нутгийн холбогдолтой болон орон нутгийн зохиолчдын ном хэвлэлээр баяжуулан ажиллаж байна.
 - ❖ 2024 оны 5-р сарын 16-18-ны өдрүүдэд Ховд хотноо зохион байгуулагдсан "Баруун бүсийн соёл- утга зохиолын 3-р чуулган" болсон. Тус чуулганд Улаанбаатар, Эрдэнэт, Дархан хот, Баян-Өлгий, Говь-Алтай, Завхан, Увс аймгаас МЗЭ-ийн гишүүн яруу найрагчид, эрдэмтэн судлаачид, Соёл урлагийн газар, Нийтийн номын сангийн төлөөллүүд, МУИС-ийн Баруун бүсийн сургуулийн багш, оюутнууд, ЕБС-ийн багш, сурагчид нийт 300 гаруй оролцогч хамрагдлаа. Тус арга хэмжээнд Номын санч Д.Уранчимэг байгууллагаа төлөөлөн оролцсон.
 - ❖ 2024 оны 5-р сарын 22-ны өдөр Монгол улсын Соёлын тэргүүний ажилтан Увс аймгийн Завхан сумын Соёлын төвийн эрхлэгч Х.Цэнджавын "Наран зүг нутаг минь" яруу найргийн номын нээлтийг зохион байгууллаа.
 - ❖ Үндэсний бичиг соёл, Номын баяр-2024 арга хэмжээний хүрээнд "Зохиолч уншигчдын уулзалт" зохион байгууллаа. Энэхүү уулзалт үдэшлэгт МЗЭ-ийн Увс салбар "Огторгуйн далай" уран зохиолын нэгдлийн гишүүн яруу найрагчид оролцлоо.
 - ❖ . МЗЭ-ийн гишүүн яруу найрагч Загдын Дамиран агсаны "Тэсийн унаганы янцгаа" шинэ номын нээлтийн арга хэмжээг зохион байгууллаа.
 - ❖ Тод бичгээр бичигдсэн "Цэвэрүүний хангайн шил" шинэ номын нээлтийн арга хэмжээг зохион байгууллаа. Бөхнүүд овогт Нямын Шавганц нь 1940-өөд оны үеэс тод үсгийн шашны номыг сурч, томоохон шашины судар номыг уншиж олон түмэндээ буюн хийж явсан нэгэн байжээ. Тэрээр өөрийн хүү Ш.Аюушдаа ном судраа өвлүүлэн үлдээж одоог хүртэл Увс аймгийн зон олондоо эцгээс үлдээсэн судар номоо уншиж буюн хураасаар байгаа тод үсгийн шашны ном судартай цорын ганц хүмүүн билээ.
 - ❖ Чорс тайж овогт Лодовын Дүгэрсүрэнгийн "Салхин хээтэй ай" шинэ номын нээлтийн арга хэмжээг зохион байгууллаа
 - ❖ МУГБ, Хурандаа Манкадайн Мөнхбатын ХАНХӨХИЙН "ГАВЪЯАТ" ХУРАНДАА дурсамж дурдатгал номын танилцуулга /видео/хийлээ.
 - ❖ "ИЛҮҮ ИХ УНШЪЯ" уриатай 36 дахь Номын баярын арга хэмжээний хүрээнд МУСГЗ,ахмад зохиолч яруу найрагч Б. Норов,Д.Мундааж,Б.Өлзий нарын бичлэг Увс аймгийн номын сангийн раге хуудсан дээр байрлуулж 491 хүнд хүрсэн байна.
 - ❖ Зохиолч-Уншигчдын уулзалт" зохион байгууллаа. Уг арга хэмжээнд Аймгийн Нийтийн номын сангийн дарга Б.Батхүү нээж үг хэлж, зохиолч, яруу найрагчдад Тод үсэг-375 ном бэлэглэж, нийт оролцсон уншигч сурагчдад сурлагын их амжилт хүслээ. МЗЭ-ийн Увс салбар "Огторгуйн далай" УЗН-ийн

тэргүүн Г.Оюун-Эрдэнэ, МУСГЗ, зохиолч яруу найрагч Б. Норов, МУСТ-зохиолч яруу найрагч Г.Пүрэвдорж, МУСТ-зохиолч яруу найрагч Б.Жаргалсайхан, Ардын авъяастан Л.Дүгэрсүрэн нар халуун яриа өрнүүлэхийн зэрэгцээ уран бүтээлээсээ уншиж сонирхууллаа. Мөн Увс аймгийн зохиолчдын номоор үзэсгэлэн гаргаж, /127 ширхэг ном/

МЗЭ-ийн гишүүн, яруу найрагч Г.Оюун-Эрдэнэ “Тонгоруу толины тусгал” хэмээх шинэ номоо манай номын санд ном бэлэглэлээ.

Долоо. Номын сангийн мэдээлэл, технологийн үйл ажиллагаа.

✓ Увс аймгийн төв номын сан”- page-д нийтэлсэн мэдээлэл

№	Мэдээллийн нэр	Он.сар.өдөр	Хүртээмж	Сэтгэгдэл
1	2024 оны 1-р дүгээр сарын 1-ээс хэрэгжиж эхлэх хууль	2024.01.02	546	6
2	Цас цэвэрлэгээ хийлээ. / дотоод мэдээлэл/	01.10	211	1855
3	Тууль хайлах ёслол	01.31	1262	1205
4	Э.Түдэв “Чамдаа би эрхлэх гэж төрсөн юм” шүлэг	02.28	87	73
5	Заавал унших 10 эсээ	02.29	646	634
6	“Сайхан Монгол ээж” ҮА-ны мэдээлэл	03.5	2049	1961
7	Бүтээлч ном уншдаг охидын зөвлөмж	03.21	155	152
8	Ном унших соёл ба номыг үр дүнтэй унших зөвлөгөө	03.21	843	843
9	Зөөврийн номын үйлчилгээ /13-р цэцэрлэг/	03.26	594	594
10	Номын булан /13-р цэцэрлэг/	03.26	992	992
11	Стресс тайлах аргууд /0-5 нас/	03.27	839	832
12	Ном уншихын ач тус	03.27	337	334
			8561	9481
13	"СОЁЛЫН ӨВ" УЛСЫН УРАЛДААН БОЛНО	04.11	239	17
14	Шинэ ном ирлээ “Ц.Ядамсүрэн”	04.16	329	8
15	Шинэ ном ирлээ “Манлайлан дэвэгч...”	04.16	569	13
16	Шинэ ном ирлээ “Хууль ...”	04.16	298	10
17	“Соёлын өв” улсын уралдаанд ирүүлсэн бүтээлүүдийг цувралаар хүргэж байна. №1	04.16		
18	“Соёлын өв” улсын уралдаанд ирүүлсэн бүтээлүүдийг цувралаар хүргэж байна. №2	04.16	76	4
19	“Соёлын өв” улсын уралдаанд ирүүлсэн бүтээлүүдийг цувралаар хүргэж байна. №3	04.16		

20	“Соёлын өв” улсын уралдаанд ирүүлсэн бүтээлүүдийг цувралаар хүргэж байна. №4	04.16	62	3
21	“Соёлын өв” улсын уралдаанд ирүүлсэн бүтээлүүдийг цувралаар хүргэж байна. №5	04.16	52	0
22	“Соёлын өв” улсын уралдаанд ирүүлсэн бүтээлүүдийг цувралаар хүргэж байна. №6	04.16	94	7
23	“Соёлын өв” улсын уралдаанд ирүүлсэн бүтээлүүдийг цувралаар хүргэж байна. №7	04.16	57	1
24	35 дахь номын баяр /постер/	05.15	1845	99
25	Мэргэжил сурталчилсан яриа пост	05.15	238	11
26	Баруун бүсийн соёл-утга зохиолын чуулган	05.21	396	46
27	“Наран зүг нутаг” номын нээлт	05.24	334	54
			4589	273
	Хагас жилийн байдлаар		13150	9754
	Жил эцсийн байдлаар	Байгууллагын цахим хаягт 217 удаа мэдээлэл оруулж 127236 хүнд хүргэж сурталчилсан байна		

Найм. Аргазүйн үйл ажиллагаа

1. Номын санчдыг чадавхжуулах, туршлага судлуулах хөгжүүлэх, үүднээс сумдын номын санчдын бүрэлдэхүүнтэй баг Наранбулаг,Өлгий, Өмнөговь, Ховд, Түргэн, Бөхмөрөн сумдын номын сангийн үйл ажиллагаатай танилцлаа.
2. Хөдөлмөрийн дээд сургуулийн номын сан дээр очиж мэргэжил арга зүйн зөвлөгөө өгч ажиллалаа. Данс бүртгэл хөтлөлт, фондын номын байрлалт эмх цэгц, номыг электрон каталогт оруулах зэрэг сэдвээр арга зүйн зөвлөгөө өгч ажилласан.
3. Хилийн цэргийн 0245-р ангийн номын санд мөн уншлагын танхмын номын санч номын үзэсгэлэн гаргаж үйлчилгээ үзүүлэх зэргээр хамтарч ажиллалаа.
4. ХЦ-ийн 0245-р анги дээр 2 удаагийн дамтамжтай Monbiblio программыг суулгаж өгөх, номын сангийн үйл ажиллагааны талаар мэдээлэл өгөх.

“Хамтдаа хөгжье” үйл ажиллагаа

1. “Хамтдаа хөгжье” үйл ажиллагааг Цагаанхайрхан сумын Соёлын төвийн номын сан дээр зохион байгууллаа. Соёлын төвийн ажилчдыг оролцуулсан 4-5 номын санчдын бүрэлдэхүүнтэй баг ажиллаж, мэргэжлийн ажлыг гардан хийж стандартыг сайжруулах, шинэ 4 ширхэг зориулалтын тавиурыг угсарч 2500 ширхэг номын фондын номыг ангилж, стандартын дагуу байрлуулах, 1000 гаруй номыг бүрэн техник ажиллагаа хийж электрон каталогт оруулж бар коджууллаа. Мөн уншлагын танхимд ойрын фондыг шинээр зохион байгуулсан.

2. “Хамтдаа хөгжье” бүсчилсэн үйл ажиллагааг Хилийн цэргийн 0245-р ангийн номын сан дээр зохион байгуулах мэргэжлийн ажлыг гардан хийж стандартыг сайжруулах. номын санч, хилийн цэргийн ажилчдаас бүрдсэн 9 хүний бүрэлдэхүүнтэй баг ажиллалаа.

❖ Энэхүү үйл ажиллагааны бүрэлдэхүүнд Төв номын сангийн аргазүйч миний бие ахалж Тариалан сумын Соёлын Төвийн номын санч Н. Нансалмаа, Түргэн сумын Соёлын төвийн номын санч Т. Амарзаяа, Сагил сумын Соёлын Төвийн номын санч Э. Энхцэцэг, Улаангом сумын номын санч Д. Алтанчимэг, Хилийн цэргийн номын санч Б. Болормаа болон Хилийн цэргийн Соён гэгээрүүлэх тасгийн 3 албан хаагчдаас бүрдсэн баг 3 хоног ажиллаж мэргэжлийн ажлыг гардан хийж стандартыг сайжруулах. Үндсэн фондын 1200 гаруй номыг ангилах, данслах, үнэлэх, электрон каталогт оруулж бар коджуулах, бар кодыг нааж шинжлэх ухааны салбараар нь төрөлжүүлж байрлуулах ажлыг хийж тухайн номын сангийн үйл ажиллагааг сайжруулах номын сангийн стандартад нийцүүлж жишиг номын сан болгох тал дээр анхаарч ажиллалаа.

Хилийн цэргийн 0245-р ангийн захирагч нар энэхүү үйл ажиллагааг дэмжиж баг бүрэлдэхүүнээ сайтар зохион байгуулж ажиллалаа.

3. “Хамтдаа хөгжье” бүсчилсэн үйл ажиллагааг Бөхмөрөн сумын Соёлын төвийн номын сан дээр зохион байгуулах мэргэжлийн ажлыг гардан хийж стандартыг сайжруулах. номын санчдаас бүрдсэн 8 хүний бүрэлдэхүүнтэй баг ажиллалаа.

❖ Энэхүү үйл ажиллагааны бүрэлдэхүүнд Төв номын сангийн аргазүйч миний бие ахалж Тариалан сумын Соёлын Төвийн номын санч Н. Нансалмаа, Түргэн сумын Соёлын Төвийн номын санч Т. Амарзаяа, Бөхмөрөн сумын Соёлын төвийн номын санч Т. Отгонбаяр Бөхмөрөн сумын сургуулийн номын санч С. Эрдэнэчимэг нар болон тус сумын Соёлын Төвийн ажилчдаас бүрдсэн баг 3 хоног ажиллаж мэргэжлийн ажлыг гардан хийж стандартыг сайжруулах. Үндсэн фондын 2000 гаруй номыг ангилах, данслах, үнэлэх, электрон каталогт оруулж баркоджуулах, бар кодыг нааж шинжлэх ухааны салбараар нь төрөлжүүлж байрлуулах ажлыг хийж тухайн номын сангийн үйл ажиллагааг сайжруулах номын сангийн стандарт нийцүүлэх, үйл ажиллагааг дэмжих ажиллагаа явуулсан.

Соёлын төвийн эрхлэгч Б. Баяржавлан энэхүү үйл ажиллагааг дэмжиж баг бүрэлдхүүнээ сайтар зохион байгуулж ажиллалаа.

3. "СОЁЛЫН БҮТЭЭЛЧ САР"-ын нөлөөллийн ажлын хүрээнд 11-р сарын 11,16 нд зорилтод бүлгийн хүүхэд рүү чиглэж 2 өдрийн арга хэмжээ зохион байгуулж явууллаа.

1. 11-р сарын 11 нд аймгийн БТСГ-тай хамтран монгол уламжлалт тоглоом наадгай: морь уралдуулах, шагай няслах тэмцээн зохион байгуулж "Өргөмжлөл" олимпын хорооны энгэрийн тэмдэг, 100.0 төгрөгөөр шагнаж урамшуулав.

2. 11-р сарын 16 нд Аймгийн Нийтийн номын сан дээр сургалт зохион байгуулах, музей үзүүлэх, хичээлийн хэрэглэгдэхүүн, хувцас бэлэглэх зэрэг

арга хэмжээг амжилттай зохион байгууллаа.

3. Сургалтыг “Сэтгэл зүйн” ухааны докторант Н.Баатар “Өөртэй итгэх, сэтгэл мэдрэмжээ удирдахуй” сэдвээр сургалт орсонд талархал илэрхийлье.

Тус арга хэмжээг ивээн тэтгэсэн албан байгууллага, худалдаа эрхлэгч нарт талархсанаа илэрхийлье.

Үүнд:

- Өнхрүүш бэйкери
- Интер ном
 - Титэм худалдааны төв
 - Зогсоо хайрхан зоогийн газар
- Захын худалдаа эрхлэгч:
- Д. Нарантуяа
- Д. Оюунчимэг
- Х. Тамжав
- Ц. Отгонцэцэг /Ундрам дэлгүүр/
- Ц. Нарантуяа
- И. Ариунаа болон бусад оролцсон хүмүүст маш их баярлалаа.

Энэхүү үйл ажиллагааг зохион байгуулахад хамтран ажилласан:

Зая Бандида Намхайжамцын нэрэмжит аймгийн Нийтийн номын сан
ХГБХХГ-ын мэргэжилтэн Ц. Солонго

БТСГ-ын дарга Баяртуул, мэргэжилтэн Г.Чулуун

ХХҮГ-ын мэргэжилтэн Д. Оюунчимэг

Улаан загалмайн хороо

Аймгийн музейн хамт олонд талархал илэрхийлье.

Ес. Зохиогдсон соёл олон нийтийн ажил :

2024 онд Соёл танин мэдэхүйн чиглэлээр **89 ажил** зохион байгуулж **нийт 7121** иргэдийг хамруулсан. **Үүнд:**

1. УПК-ын оюутнуудын дунд номын хэлэлцүүлэг зохион явууллаа. Үүнд:

Л.Өлзийтөгс “Үзэхийн хязгаар” номоор Ц. Гэрэлзул

Л.Мөнгөнчимэг “Мөрөөдөгч” номоор Н.Сувд-Эрдэнэ яриа хийж, номыг хэрхэн шимтэн унших, дадлын талаар харилцан ярилцлаа.

2. Олон улсын эмэгтэйчүүдийн эрхийн хамгаалах өдрийг угтан Нийтийн номын сангийн ажилчдын дунд **"Сайхан Монгол ээж"** эвент зохион байгууллаа.

Уг арга хэмжээнд:

ажилчид ээжийн тухай афоризм бичиж ээжтэйгээ хамт авхуулсан зургаа өөрийн хаягт хаштаг / #сайханМонголээж/ ашиглан нийтлэх

Зохион байгуулагчдын хүлээн авалт, мэндчилгээ

Ээжтэйгээ хамт авхуулсан зургийн тухай дурсамж яриа

Зохион байгуулагчдын гарын бэлэг

(Хамтран зохион байгуулагчид: Д.Уранчимэг, Л.Алтанцэцэг,

Н.Нямаа)

3. Үндэсний бичиг соёл, Номын баяр-2024 арга хэмжээний хүрээнд **“Зохиолч-Уншигчдын уулзалт”** зохион байгууллаа. Уг арга хэмжээнд Аймгийн Нийтийн номын сангийн дарга Б.Батхүү нээж үг хэлж, зохиолч, яруу найрагчдад Тод үсэг-375 ном бэлэглэж, нийт оролцсон уншигч сурагчдад сурлагын их амжилт хүслээ. МЗЭ-

ийн Увс салбар "Огторгуйн далай" УЗН-ийн тэргүүн Г.Оюун-Эрдэнэ, МУСГЗ, зохиолч яруу найрагч Б. Норов, МУСТ-зохиолч яруу найрагч Г.Пүрэвдорж, МУСТ-зохиолч яруу найрагч Б.Жаргалсайхан, Ардын авъяастан Л.Дүгэрсүрэн нар халуун яриа өрнүүлэхийн зэрэгцээ уран бүтээлээсээ уншиж сонирхууллаа. Мөн Увс аймгийн зохиолчдын номоор үзэсгэлэн гаргаж, /127 ширхэг ном/

МЗЭ-ийн гишүүн, яруу найрагч Г.Оюун-Эрдэнэ "Тонгоруу толины тусгал" хэмээх шинэ номоо манай номын санд ном бэлэглэлээ.

4 Үндэсний бичиг соёл, Номын баяр- 2024", 09.13

36 дахь Номын баярын арга хэмжээний хүрээнд "ИЛҮҮ ИХ УНШЪЯ" уриатай "Номтой үдэш"-ийг зохион явууллаа. Уг арга хэмжээнд "Номын уншихын ач тус", Цахим орчны зохисгүй хэрэглээнээс хүүхдийг холдуулж номонд хэрхэн дурлуулах талаар харилцан ярилцлаа. ХДС-ийн 19 оюутан оролцлоо. Хамтран зохион байгуулсан ХДС-ийн багш Золзаяа

5. "ИЛҮҮ ИХ УНШЪЯ" уриатай 36 дахь Номын баярын арга хэмжээг угтаж танин мэдэхүйн "АХА" тэмцээн зохион явууллаа. Тэмцээнд 112 хүүхэд оролцсон. Үүнд:

1-р байр: А. Алтангэрэл 2-р сургуулийн 11-в анги

2-р байр: Ц.Түмэнбаяр 2-р сургуулийн 11-е анги

3-р байр: Г. Урангуа 2-р сургуулийн 11-б анги тус бүр эзэллээ.

Хамтран ажилласан ЕБ-ын 2-р сургуулийн байрны багш Д.Сэргэлэн.09.18

20. "ИЛҮҮ ИХ УНШЪЯ" уриатай 36 дахь Номын баярын арга хэмжээний хүрээнд МУСГЗ,

ахмад зохиолч яруу найрагч Б. Норов,Д.Мундааж,Б.Өлзий нарын бичлэг Увс аймгийн номын сангийн раге хуудсан дээр байрлуулж 491 хүнд хүрсэн байна.09.17

21. Үндэсний бичиг соёл ,Номын өдрүүд-2024",36 дахь номын баярын арга хэмжээний хүрээнд Чорс тайж овогт Лодовын Дүгэрсүрэнгийн "Салхин хээтэй ай" шинэ номын нээлтийн арга хэмжээг зохион байгууллаа.

Тус арга хэмжээнд Номын сангийн дарга Б.Батхүү номын нээлт хийж үг хэллээ.

4-р сургуулийн 12-а ангийн сурагч Ж. Эрхэмбаяр морин хууруур Жалам хар аялгуу

тоглож, Цэрэвийн нэрэмжит Ойрад театрын дуучин СТА Ц.Цэгмэд ая дуугаа өргөж,

Увс аймгийн "Огторгуйн далай " утга зохиолын нэгдлийн хамт олон уран бүтээлийнхээ дээжээс уншиж толилууллаа. Мөн Л.Дүгэрсүрэнгийн үр хүүхдүүд,төрөл төрөгсөд,ах дүү нар нь болон оюутан сурагчид нийт 29 хүн оролцлоо.

22. Үндэсний бичиг соёл ,Номын өдрүүд-2024",36 дахь номын баярын арга хэмжээний хүрээнд хүүхэд залуусыг номтой нөхөрлүүлэх, чөлөөт цагаа зөв боловсон өнгөрүүлэх, ном унших дадлыг төлөвшүүлэх зорилготой оюутан, сурагчдын дунд "Уншигчдын бага хурлыг зохион явууллаа. Уг арга хэмжээнд: 75 сурагч

23. "Цахим хэрэглээг цагийн хязгаартай ашиглах" сэдвээр яриа хийлээ.

24. "Тэргүүний уншигч-Д.Нацагдорж " тэмдэгтэн 4-р сургуулийн 12-б ангийн сурагч Ж.Эрхэмбаяр "Талархлын хүч", "Аяга кофены бясалгалаар тэрбумтан болсон хүмүүс" 2 номоор яриа хийлээ.

25. ЕБ-ын 4-р сургуулийн 12-б ангийн сурагч А.Буянзаяа Хулан Н. "The girl in my mirror : Өөрийгөө олох аяллын тэмдэглэл" номоор яриа хийлээ.

26. 2-р сургуулийн 12-д ангийн сурагч Г.Мөнхжин "Миний ээж өрөөсөн нүдтэй" өгүүллэг уншиж сонирхууллаа. Нийт 88 оюутан,сурагчид оролцлоо.Хамтран ажилласан фондын номын санч Д.Уранчимэг 09.23

27. "Үндэсний бичиг соёл,Номын өдрүүд-2024",36 номын баярын арга хэмжээний хүрээнд үндэснийхээ бичиг соёлыг залуу хойч үедээ суртачилан өвлүүлэх,шилдэг сайхан бичигтнийг тодруулж алдаршуулах бичгийн хэв зурлага,уран чадварын онцлогийг таниулах зорилгоор "Монгол бичгийн уран бичлэг"-ийн уралдааныг УПК-ын сурагчдын дунд зохион явууллаа. Үүнд 74 сурагчид оролцсон. Хамтран ажилласан УПК-ын багш Б.Батхишиг болон номын санч Я.Нансалмаа, Б.Бурмаа 09.23

1- р байр: БЗЧ-2-р анги Батзориг

2- р байр: ХГД-1-р анги Б.Ганбат

3- р байр: ХГД-1-р анги Б.Сувд-Эрдэнэ

Тусгай байр: ХГД 2-р анги Цэнгэл

Тусгай байр: БЗЧ 2-р анги Цэвээнгэрэл нар тус тус шалгарлаа.

Соёлын бүтээлч сар аяны хүрээнд:

Тод бичгээр бичигдсэн "**Цэвэрүүний хангайн шил**" шинэ номын нээлтийн арга хэмжээг зохион байгууллаа. Бөхнүүд овогт Нямын Шавганц нь 1940-өөд оны үеэс тод үсгийн шашны номыг сурч, томоохон шашины судар номыг уншиж олон түмэндээ буян хийж явсан нэгэн байжээ. Тэрээр өөрийн хүү Ш.Аюушдаа ном судраа өвлүүлэн үлдээж одоог хүртэл Увс аймгийн зон олондоо эцгээс үлдээсэн судар номоо уншиж буян хураасаар байгаа тод үсгийн шашны ном судартай цорын ганц хүмүүн билээ. Уг номыг хайрт аав Бөхнүүд овогт Нямын Шавганцын гэгээн дурсгалд зориулж дөрвөд түмний их өв соёлын нэг хэсэг болох уртын дуу болон тод бичгийг нутагшуулж энэхүү номоо үндэсний босоо бичиг болон крилл бичгээр хослуулан хэвлүүлжээ. Дөрвөд ут дуу 360 эхтэй гэх буюу 360 төрлийн шашин газар нутаг, хүлэг морьд, аав ээж, амраг ханиа магтан дуулсан байдаг. Мөн тод бичгийн талаар Ш.Аюуш гуай телевизэд яриа өглөө.

Бөхийн өргөөний нээлтийн арга хэмжээнд:

Шинэ номын, Ойрадын урт дууны номоор тус бүр үзэсгэлэн гаргалаа.

Төр нийгмийн нэрт зүтгэлтэн, БНМАУ-ын баатар, Маршал Ю.Цэдэнбал

Баабар. "**Юмжаагийн Цэдэнбал**"номын танилцуулга

Ном уншихын ач тус зөвлөмж

"**Маршал Ю.Цэдэнбалыг хэн сайн мэдэх вэ**"АХА тэмцээнийг ЕБС-ийн 10-11 ангийн сурагчдын дунд зохион байгууллаа. /видео/

Ойрадын уртын дууны номоор үзэсгэлэн /видео/

П.Нотоо Баяд ардын уртын дууны түүвэр номын танилцуулга /видео/

Ойрадын болон баяд ардын уртын дууны тухай /видео/

Дөрвөд ут дуу Ш.Аюуш /видео/

Увс аймгийн Нийтийн номын сан нь Увс аймгийн Хөдөлмөрийн дээд сургуулийн номын сан, Ойрадын уртын дууны холбоотой хамтран "**ОЙРАДЫН УТ ДУУТАЙ НЭГ ӨДӨР**" эвент зохион байгуулж нэг өдөр үндэсний их өв соёл болсон уртын дуугаа эгшиглүүлж өнгөрүүлээ. Нийт 36 хүн оролцлоо.

□ Увс аймгийн Нийтийн номын сан нь, Увс аймгийн ЗДТГ, ХХҮГ, Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн төрийн бус байгууллага, Улаангом сумын соёлын төвтэй хамтран “Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэд”-ийн өдөрлөг зохион байгууллаа.

Энэхүү арга хэмжээнд: АХА тэмцээнийг зохион явууллаа. Мөн Монголын уран зохиол, Амьдрах ухаан, Хүүхдийн уран зохиолын номоор үзэсгэлэн гаргаж, карт нээж, ном олгож үйлчиллээ.

28. "Ойрад Монгол судлалын хүрээлэн /Тод номын гэрэл төв/"-ээс эрхлэн хэвлүүлэн гаргасан цуврал болон Шилдэг шинэ номоор тус бүр үзэсгэлэн гаргаж ажиллалаа.

29. Уншлагын танхимд шинээр ирсэн номын мэдээг шинжлэх ухааны ангилалаар нь цувралаар танилцууллаа. /видео/

30. МУГБ, Хурандаа Манкадайн Мөнхбатын ХАНХӨХИЙН "ГАВЪЯАТ" ХУРАНДАА дурсамж дурдатгал номын танилцуулга /видео/

31. Ойрадын түүх өв соёл хэлэлцүүлэг хийлээ

32. 35 дахь удаагийн номын баяр, "Эх бичиг, соёл, номын өдрүүд-2024" арга хэмжээний хүрээнд харааны бэрхшээлтэй иргэдийн дунд "АХА" тэмцээнийг зохион байгууллаа. Энэхүү арга хэмжээнд нийт 10 хүн оролцсон бөгөөд үүнээс Б.Отгонжаргал нэгдүгээр байр эзэлж, шагнал, дурсгалын зүйл гардуулав. Л.Анхзаяа хоёрдугаар байр эзэлж, шагнал, дурсгалын зүйл гардууллаа.

33. Улаангом сумын Засаг даргын Тамгын газар "Ногоон хот - Бидний оролцоо" сэдэвт нийтийн явган аялал зохион байгууллаа. Энэхүү нийтийн алхалтын аянд нэгдэж, мод тарих, байгаль дэлхийгээ хүндэтгэх, уур амьсгалын өөрчлөлт, дэлхийн дулааралтай тэмцэхийг уриаллаа. Нийт 500 орчим сургуулийн сурагч, албан байгууллагын ажилчид оролцсон.

34. “Миний Хөөрхөн шүдний аялал” номоор бэлтгэл бүлгийн хүүхдүүдэд чанга уншлага явууллаа. /Арга хэмжээнд нийт 40-гаруй хүн хамрагдлаа./

/Хамтран ажилласан. Д.Уранчимэг, Б.Биньее, Н.Нямаа/

35. Улаангом сумын ЕБ-ын V-р сургуулийн ахлах ангийн сурагчдын дунд мэргэжил сурталчлах өдөрлөг буюу “Номын санч гэж хэн бэ?” яриа хийж, гарын авлага тарааж ажиллаа. /Арга хэмжээнд нийт 60-гаруй хүн хамрагдлаа./

/Хамтран ажилласан. Д.Уранчимэг, Л.Алтанцэцэг/

36. Улаангом сумын ЕБ-ын IV-р сургуулийн ахлах ангийн сурагчдын дунд мэргэжил сурталчлах өдөрлөг буюу “Номын санч гэж хэн бэ?” яриа хийж, гарын авлага тарааж ажиллаа. /Арга хэмжээнд нийт 30-гаруй хүн хамрагдлаа./

/Хамтран ажилласан. Д. Уранчимэг, Л.Алтанцэцэг, Н.Алтансүх/

37. Улаангом сумын ЕБ-ын I-р сургуулийн дунд ангийн сурагчдад “Ном унших соёл” сэдвээр яриа хийлээ. /Арга хэмжээнд нийт 60-гаруй хүн хамрагдлаа./

/Хамтран ажилласан. Д.Уранчимэг, Ч. Жаргал/

38. 2024 оны 5 сарын 16-18-ны өдрүүдэд Ховд хотноо зохион байгуулагдсан **"БАРУУН БҮСИЙН СОЁЛ-УТГА ЗОХИОЛЫН III ЧУУЛГАН"** –д оролцлоо. Тус чуулганд Улаанбаатар, Эрдэнэт, Дархан хот, Баян-Өлгий, Говь-Алтай, Завхан, Увс аймгаас МЗЭ-ийн гишүүн яруу найрагчид, эрдэмтэн судлаачид, Соёл урлагийн газар, Нийтийн номын сангийн төлөөллүүд, МУИС-ийн Баруун бүсийн сургуулийн багш, оюутнууд, ЕБС-ийн багш, сурагчид нийт 300 гаруй оролцогч хамрагдлаа.

8. 2024 оны 05 сарын 22-ны өдөр Монгол улсын Соёлын тэргүүний ажилтан Увс аймгийн Завхан сумын Соёлын төвийн эрхлэгч Х.Цэнджавын “НАРАН ЗҮГ НУТАГ” шүлгийн номын нээлтийг зохион байгуулахад оролцлоо. /20 хүн оролцсон/
9. 2024 оны 06 сарын 17-ны өдөр Хөхөөнхөн овогт Цэвээний Энхбаатар "Хөхөөнхөн овогтны угийн бичиг" номын нээлтийг зохион байгуулахад оролцлоо. /40 хүн оролцсон/
10. 2024 оны 9 сарын 28нд Тариалан суманд үйл ажиллагаа явуулж буй хөгжлийн бэрхшээлтэй охины өөрийн санаачлагаар байгуулсан “Найдвар” номын сан дээр очиж ажиллаж мэргэжил арга зүйн зөвлөгөө тусламж үзүүллээ. /7 хүн оролцсон/
11. “Нүүдэлчин” олон улсын соёлын фестивалд “Уламжлалт тоглоом найдгай”- төрлөөр үзэсгэлэн гаргаж оролцсон. /мянга гаруй хүн/
12. Ахлах ангийн сурагчдад мэргэжлээ сонгоход нь номын санч мэргэжлийн онцлогийг сурталчлах зорилгоор ЕБ-ийн VI-р сургуулийн 10-р ангийн сурагчдад мэдээлэл хийж, тараах материал өгч ажиллаа. / 20 сурагч/
13. Ном унших ашиг тусыг сурталчлах зорилгоор Хүүхдийн заалны номын санч Ч.Жаргал номын санчтай хамтран Эрдмийн эхлэх сургуулийн 2-р ангийн сурагчдад “Үлгэрийн баатар номонд” сэдвээр яриа хийлээ. / 20 гаруй сурагч хамрагдсан./
14. ЕБ-ын V-р сургуулийн номын санч, дунд ангийн 3 сурагчтай хамтран “Эмч зөгий” ном эмчлэх уриалга аяныг Аймгийн хэмжээнд үйл ажиллагаа явуулдаг ЕБС-ийн сурагчдад хүргэх зорилгоор “Увс нам бус” ТВ-гээр бичлэг хийлгэж олон нийтийн сүлжээнд байрлууллаа.
15. Номын санч мэргэжлийн онцлогийг сурталчлах зорилгоор Улаангом сумын соёлын төвийн номын санч Д. Алтанчимэгийн ажлын онцлогийг сурталчилсан мэдээ бэлтгэж олон нийтийн сүлжээнд байрлууллаа.
16. ЕБ-ийн V-р сургуулийн дотуур байрны хүүхдүүдэд “Ном унших ашиг тус, Цахим хэрэглээг цагийн хязгаартай ашиглая” сэдвээр Улаангом сумын соёлын төвийн номын санч Д. Алтанчимэгтэй хамтран яриа хийлээ. /45 сурагч хамрагдсан./
17. Аймгийн төвд үйл ажиллагаа явуулдаг ЕБС- болон Улаангом политехникийн коллежийн сурагчдын дунд “Уншигч сурагчдын бага хурал” арга хэмжээг номын санч Б.Биньетэй хамтран зохион байгууллаа. / 75 сурагч хамрагдсан./
18. Хүүхдийн уншалагын зааланд “Ном унших соёл” болон “Хүүхдийн уншлага удирдах нь “ сэдвээр эцэг эх, сурагчдад яриа хийсэн. / 29 эцэг эх, сурагч хамрагдсан./
19. Соёлын бүтээлч сар “Ахмадуудтай нэг өдөр” эвент номын санч Л.Алтанцэцэгтэй хамтран зохион байгуулсан. / 60 ахмад хамрагдсан./
20. Соёлын бүтээлч сар “Ойрадын ут дуутай өдөр” эвент номын санч Б.Биньетэй хамтран зохион байгуулсан. / 36 хүн хамрагдсан./
21. Улаангом сумын V-р цэцэрлэгийн “Номын сангийн нээлт”-д оролцсон. /50 гаруй хүн хамрагдсан.
39. Соёлын бүтээлч сар 2024 сарын аяны хүрээнд Ойрад Монгол судлалын хүрээлэнгээс эрхлэн хэвлүүлсэн 120 гаруй номоор цахим контент бүтээж сарын турш 4 хуваан сурталчилж давхардсан тоогоор 4000 гаруй хүний хандалт авсан.
40. 35 дахь Номын баярын арга хэмжээ болон "Уншигч Увсчууд" аяны хүрээнд Төрийн албан хаагчдын монгол бичиг сурах идэвхийг өрнүүлэх, уншлагын хурд

болон бичгийн чадварыг дээшлүүлэх зорилгоор “Монгол бичгийн уралдаан”-ыг зохион байгууллаа.

Тус уралдаанд:

1-р байр: ЕБ-ын 6-р сургуулийн баг

2-р байр : Улаангом сумын ЗДТГ-ын баг

3-р байр: НДХ-ийн баг

Тусгай байр: Харааны бэрхшээлтэй иргэдийн холбооны баг тус тус эзэлж Өргөмжлөл, мөнгөн шагналаар шагнагдлаа. Нийтдээ 22 төрийн албан хаагч оролцлоо.

41. Дэлхийн номын өдөр болон Улсын тэргүүний 5-р цэцэрлэгийн түүхт 50 жилийн ойг тус тус угтан цэцэрлэгүүдийн дунд зохион байгуулагдсан “**Үлгэрийн баатрууд амилсан нь**” уралдаан амжилттай болж шагналаа гардууллаа.

Тус уралдаанд нийт 25 цэцэрлэгийн бүтээл ирснээс 2 үе шаттайгаар шалгаруулж 2-р шатанд үлдсэн багуудаас :

1-р байр: 9-р цэцэрлэгийн "Болдоггүй бор өвгөн" үлгэрийн жүжигчилсэн тоглолт

2-р байр: 1-р цэцэрлэгийн "Халиартай бин" үлгэрийн жүжигчилсэн тоглолт

2-р байр: 6-р цэцэрлэгийн"Бэтгэлжин бор шувуу" үлгэрийн жүжигчилсэн тоглолт

3-р байр: Давст сумын Гэрэлт ирээдүй цэцэрлэгийн "Гурван тоорой" үлгэрийн жүжигчилсэн тоглолт

3-р байр: Тариалан сумын цэцэрлэгийн "Эрх бяцхан хулгана" үлгэрийн жүжигчилсэн тоглолт

42. Бүх нийтийн соёлын боловсролыг төлөвшүүлэх, нөлөөллийн ажлыг зохион байгуулах зорилгоор Увс аймгийн Цагдаагийн газрын бие бүрэлдэхүүний өглөөний ярианы цагийг Нийтийн номын сан дээр зохион байгуулж тэдэнд байгууллагынхаа үйл ажиллагааг танилцуулах , сан хөмрөг, АСМТөв, хүүхдийн болон уншлагын танхимуудын үйл ажиллагааг суртачлах, номын сангийн уншигчаар бүртгүүлж ном авч унших талаар, хүүхэд багачуудаа номонд яаж дурлуулах ,өөрснөө номын сангаар хэрхэн үйлчлүүлэх, хүүхдүүд, гэр бүл, алба хагчид англи хэл сурах ямар боломж байгааг тайлбарлалаа.

Мөн бие бүрэлдэхүүнд зориулж Монголын уран зохиол,Амьдрах ухаан,Төр эрх, хууль сэдвээр нийтдээ 80 гаруй номоор үзэсгэлэн гаргаж, 22 алба хаагчид номын сангийн уншигчийн карт нээж үйлчиллээ.Оролцсон хүний тоо-60

43. . Онцлох хүн Заябандида Намхайжамцтай холбоотой номын үзэсгэлэнгүүдийг цахим хэлбэрээр сурталчиллаа.

44. ДОЛОО ХОНОГИЙН ОНЦЛОХ ТҮҮХЭН ХҮН# Зая бандид Намхайжамц” цахим танилцуулага хийж иргэдэд сурталчиллаа.

45. МОНГОЛ ТОД БИЧИГ ҮСГИЙН ТУХАЙ цахим мэдээллийг сурталчиллаа.

46. Төр нийгмийн нэрт зүтгэлтэн, БНМАУ-ын баатар, Хөдөлмөрийн баатар, маршал Ю.Цэдэнбалын намтар амьдралын товчоог цахимаар сурталчиллаа.

47.. Долоо хоногийн онцлох түүхэн хүн Төр нийгмийн нэрт зүтгэлтэн, БНМАУ-ын баатар, Хөдөлмөрийн баатар,Маршал Ю.Цэдэнбалтай холбоотой номын үзэсгэлэнгүүдийг дэлгэж уншигчиддаа цахимаар сурталчиллаа.

48. О. ДАШБАЛБАРЫН "МАРШАЛ ЦЭДЭНБАЛ" НАЙРАГЛАЛЫГ МУСГЗ Ш. ЁОЛКЫН уншсанаар цахимд тавьж сурталчиллаа.

49. Төр нийгмийн нэрт зүтгэлтэн БНМАУ-ын баатар, Хөдөлмөрийн баатар,маршал

Ю.Цэдэнбал нь ном хэвлэлээс гадна кино,болон дууны урлагт цахим сурталчилгааг хийв.

50. ГЭРЭЛ ЗУРАГ ТҮҮХ ӨГҮҮЛНЭ. Төр нийгмийн нэрт зүтгэлтэн БНМАУ-ын баатар, Хөдөлмөрийн баатар,маршал Ю.Цэдэнбалын зурагт танилцуулга хийлээ.

51. УРАН УНШЛАГА

Улсын тэргүүний 1-р сургуулийн 12-р ангийн сурагчид МУСГЗ Б.Норовын 2006 онд зохиосон "Миний Маршал" шүлгийг бүх нийтээрээ уншлаа.Оролцёон хүний тоо-20

52. #УРТЫН ДУУГ ОНЦЛОХ 7 ХОНОГ#

ДӨРВӨД АРДЫН УРТЫН ДУУ" ХАРГАА САЙХАН ХЭЭР" дууг сурталчиллаа.

53. #УРТЫН ДУУГ ОНЦЛОХ 7 ХОНОГ# ДӨРВӨД АРДЫН УРТЫН ДУУ

54. "БУГА БИЕТЭЙ ХАЛТАР"дууг сурталчиллаа.

55. ОЙРАД МОНГОЛЧУУДЫН ТҮҮХ СОЁЛЫГ СУРТАЧЛАН ТАНИУЛАХ ЗОРИЛГООР "ДӨРВӨН ОЙРАДЫН ХОЛБОО"-НЫ ТАЛААР ТОВЧ ТҮҮХИЙГ ӨГҮҮЛСЭН ПОСТЕР ОРУУЛЛАА.

56. ОЙРАД МОНГОЛЧУУДЫН ТҮҮХ "ПОСТЕР ОРУУЛЛАА.

57. Дөрвөд аялгын талаар постер хийж сурталчиллаа.

58. Үлгэрээр дамжуулан хүүхдийг хөгжүүлэх, өрх гэр бүлүүдийн хамтын ном уншлага бүтээлч байдлыг дэмжих зорилготой "Номтой нэг өдөр" арга хэмжээг ЕБС-ийн 3-р сургуулийн О.Янжиндулам багштай 4б ангийн эцэг эхчүүд, сурагчдын дунд зохион байгууллаа.

59. Улсын тэргүүний Солонго 4-р цэцэрлэгийн Бэлтгэл 1,2-р бүлгийн хүүхдүүдэд "Улаан малгайт Пэти", "Гал сөнөөгч", "Дуулгавартай байцгаая", "Зааны тугал"," Гайхамшигт цасан хүн" номуудаар "Чанга уншлага" хийлээ.

60. Өглөөний гайхамшиг- Увс" группийн админ Б.Булганцэцэгээр Цогцолбор 1-р сургуулийн Д.Хишигдэлгэр багштай 8д ангийн сурагчдад "Өглөөний гайхамшиг-түүнийг хэрхэн хэрэгжүүлэх" тухай " Бид чадна" нэртэй яриа хийлгэлээ.

61. хүрээнд ЕБС-ийн 7,8-р ангийн сурагчдын дунд монгол бичгийн хичээлийн мэдлэг бататгах зорилготойгоор "Алтан хонх" тэмцээнийг зохион явууллаа. Тэмцээнд 30д хүүхэд оролцсоноос ЕБС-ийн 5-р сургуулийн 7б ангийн сурагч Б.Анхзаяа тэргүүлж ЕБС-ийн 3-р сургуулийн 7б ангийн сурагч Б.Ариунжаргал, 7б ангийн сурагч Д.Зулаа нар удааллаа.

62. СОЁЛЫН БҮТЭЭЛЧ САР"-ын нөлөөллийн ажлын хүрээнд 11-р сарын 11,16 нд Аргазүйч М. Лхагважав зорилтод бүлгийн хүүхэд рүү чиглэж 2 өдрийн арга хэмжээ зохион байгуулж явууллаа.

63. 11-р сарын 11нд аймгийн БТСГ-тай хамтран монгол уламжлалт тоглоом наадгай: морь уралдуулах, шагай няслах тэмцээн зохион байгуулж "Өргөмжлөл" олимпын хорооны энгэрийн тэмдэг, 100.0 төгрөгөөр шагнаж урамшуулав.

64. 11-р сарын 16нд Аймгийн Нийтийн номын сан дээр сургалт зохион байгуулах, музей үзүүлэх, хичээлийн хэрэглэгдэхүүн, хувцас бэлэглэх зэрэг арга хэмжээг амжилттай зохион байгууллаа.Сургалтыг Сэтгэл зүйн ухааны докторант Н .Баатар "Өөртэй итгэх, сэтгэл мэдрэмжээ удирдахуй" сэдвээр явууллаа.

65. СОЁЛЫН БҮТЭЭЛЧ САР-2024" аяны хүрээнд 11-р сарын 11-15-ны өдрүүдийг Маршал Ю. Цэдэнбалыг судлах 7 хоног болгосон. Энэ хугацаанд Ю.Цэдэнбалын нэрэмжит Улсын тэргүүний 1 дүгээр сургуулийн Д.Буянхүү багштай 9Г ангийн сурагчид Цэдэнбалын бага, өсвөр нас, эзэмшсэн боловсрол, монголын түүхэнд байгуулсан гавьяа, амьдарч байсан нийгэм цаг үеийн байдлын талаар судалгаа

хийж илтгэл, хэлэлцүүлэг хийлээ. Энэхүү илтгэлд хамт олноо хошуучлан оролцсон 9г ангийн сурагч Н. Болортунгалаг "Тэргүүний уншигч Д.Нацагдорж тэмдгээр шагнуулж , Л. Оюунгэрэл, Т. Шинэхүү, Г. Хонгорзул нар шилдэг илтгэгчээр шалгарлаа.

Арав. Үзэсгэлэн

2024 онд шинэ болон сэдэвчилсэн номын үзэсгэлэнг цахим болон, бусад хэлбэрээр **155** удаа гаргаж, **3950 хүнд 4776 ширхэг** ном хэвлэлийг сурталчилж ажилсан.

- Эрүүлийг хамгаалах
- Түүхийн шинжлэх ухаан
- Сэтгэл шинжлэлийн шинжлэх ухаан
- Дэлхийн эх хэлний өдөрт
- Монголын уран зохиол
- Амьдрах ухаан
- Монголын уран зохиол
- Амьдрах ухаан
- Олон улсын эмэгтэйчүүдийн эрхийг хамгаалах өдөрт
- Боловсрол соёлын шинжлэх ухаан сэдэвт
- Дэлхийн эрүүл мэндийн өдөрт
- Дэлхийн номын өдөрт
- Хэл шинжлэл
- Монголын уран зохиол
- Гадаадын уран зохиол
- Монгол бичгийн үзэсгэлэн
- Хэл шинжлэл гэх мэт 155 удаа

Арван нэг . Хүний нөөцийн асуудал

Увс аймгийн Нийтийн номын сан нь захирал, арга зүйч, мэдээллийн ажилтан- ном ажиллагч, фондын номын санч, уншлага үйлчилгээний номын санч 4, хөтөлбөрийн ажилтан, нягтлан бодогч, харуул 4, үйлчлэгч гэсэн 15 орон тоотой ажиллаж байна. Үүнээс 7 мэргэжлийн ажилтан байна.

Увс аймгийн хэмжээнд сумын Соёлын төвийн 19 номын санд 19 номын санч, 24 төрийн Ерөнхий боловсролын сургуулийн номын санд 26 номын санч ажиллаж байгаагаас 12 сум, 5 сургуулийн 17 буюу 30,9% нь мэргэжлийн номын санч байна.

Мөн Улаангом коллеж 2, Хөдөлмөрийн дээд сургуулийн 1, Эрдмийн эхлэл ахлах сургуулийн 1, номын санч ажиллаж байна. Аймгийн хэмжээнд нийт 55 номын санч ажиллаж байна

Аймгийн Нийтийн номын санд мэргэжлийн боловсон хүчин 7 ажиллаж, мэргэжлийн боловсон хүчний хангалт 100 хувьтай байна.

Арван хоёр: Төсөв, санхүүгийн асуудал

2024 онд улсын төсвийн санхүүжилт 418,416.1 төгрөг, орон нутгийн төсвийн санхүүжилт 109,403.5 төгрөгийн төсөвтэй нийт 527,819.6 төгрөгний төсөвтэйгээр ажиллалаа.

Байгууллагын Вэб сайт болон www.shilendans.gov.mn шилэн дансны вэб сайтад жил, улирал, сар, тухай бүрд төсөв, өмч, хөрөнгө мөнгө зарцуулах өр авлага үүссэн шийдвэрийг байршуулан ажиллалаа.

Арван гурав: . Бусад үйл ажиллагаа

Цагаанхайрхан сумын номын сан үндсэн фондын зохион байгуулалт

Номын техник үйл ажиллагаа хийж байна.
Ойрын фондын зохион байгуулалт

Хилийн цэргийн 0245-р ангийн номын санд ажилласан ажлын тайлан

Үндсэн фондын зохион байгуулалт:

Бөхмөрөн сумын Соёлын төвийн номын санд
Үндсэн фондын зохион байгуулалт:

Зорилтод бүлгийн хүүхдүүдэд:

зориулсан арга хэмжээ

Америкийн төвд явуулсан хөтөлбөрүүд

Гүнзгий шатны англи хэл: Ахлах ангийн сурагчдад зориулсан англи хэлний сургалтыг гэрээт багш Н.Насанбат тогтмол явуулж байна. Нийт 8 удаагийн элсэлтийг 2 сарын хугацаанд хичээллүүлсэн.

Ярианы хичээл: 2024 оны хичээлийн жилд 7 хоногийн 3 дахь өдөр бүр анхан шатны ярианы хичээл хичээллүүлсэн. Хичээлд ЕБС-ийн сурагчид оролцож, анхан шатны ярих чадварт суралцлаа. Сургалтыг SIP хөтөлбөрийн оролцогчид чиглүүлсэн бөгөөд Америкийн төвийн ажилтнууд сургалтыг зохион байгуулахад туслаж, хамтран явуулж байлаа.

Кино үдэш: 2024 оны хичээлийн жилд 7 хоногийн 5 дахь өдөр бүр кино гаргаж, хөгжөөнт тоглоом явууллаа. Кино үдэшид кино үзэнгээ англи хэлний сонсгол, ярианы чадвараа хөгжүүлэх сонирхолтой ЕБС-ийн сурагчид, насанд хүрэгчид оролцлоо. Кино үдэшийг SIP хөтөлбөрийн оролцогчид чиглүүлсэн бөгөөд Америкийн төвийн ажилтнууд сургалтыг зохион байгуулахад туслаж, хамтран явуулж байлаа.

Дунд ангийнханд зориулсан анхан шатны сургалтууд:

8-10-р ангийнханд зориулсан англи хэлний сургалтууд тогтмол явагдлаа. Мөн бага ангийнханд зориулсан англи хэлний сургалтуудыг тогтмол явуулж байна.

"Ойрадын баатарлаг туульс хайлах ёслол хүндэтгэлийн үйл ажиллагаа"-нд Тууль, аман зохиолын 82 ширхэг ном, судар, ардын хөгжмийн зэмсэгээр үзэсгэлэн гаргаж нийтийн хүрээл болгож ажилласан.

Увсаймгийн Нийтийн номын сан нь "Үндэсний бичиг соёл, Номын өдрүүд-2024" 35

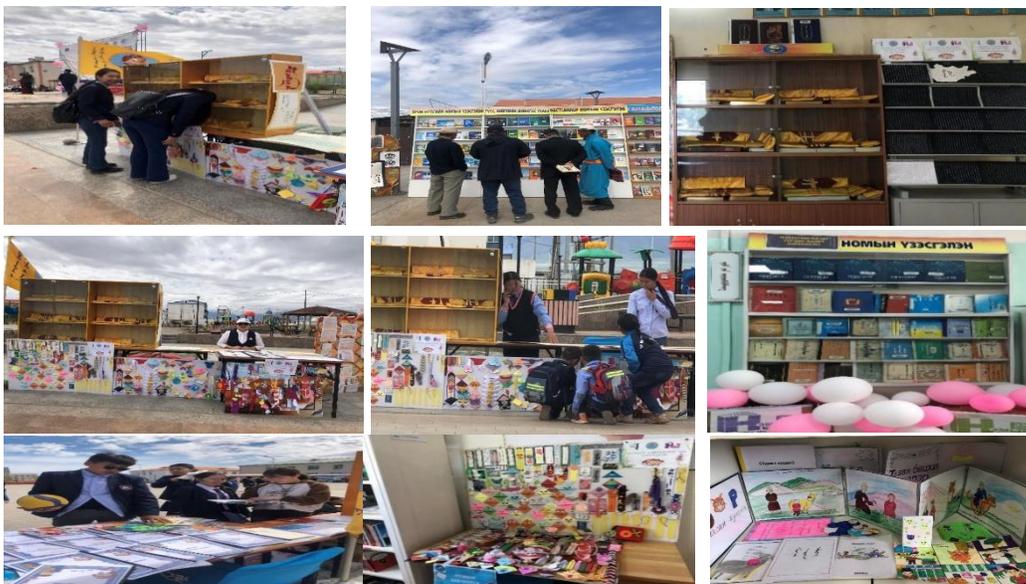

дахь Номын баярын арга хэмжээг "ИЛҮҮ ИХ УНШЪЯ" уриатайгаар тэмдэглэсэн бөгөөд нээлтийн арга хэмжээг Гиваан баатрын талбайд хийсэн.

"Үндэсний бичиг соёл, Номын өдрүүд-2024" 35 дахь удаагийн номын баярын хаврын арга хэмжээнд аймгийн төвийн 6 сургуулийн номын сангууд, Улаангом коллеж, ХЦ-ын 0245-р цэргийн ангийн номын сангууд үзэсгэлэн гаргаж өргөн хүрээтэй тэмдэглэж өнгөрүүлээ

1. Номын баярын үеэр Сэдэвчилсэн номын үзэсгэлэнгүүд, Монгол бичгийн сайхан бичигтэн уралдааны бүтээлийн үзэсгэлэнгүүд гаргалаа.
 - Судар номын үзэсгэлэн

- Орон нутгийн номын үзэсгэлэн
- Түүх, Нийгмийн шинжлэх ухааны үзэсгэлэн
- Амьдрах ухааны номын үзэсгэлэн
- Бестселлер номын үзэсгэлэн
- Үндэсний бичиг үсгийн үзэсгэлэн
- Номын хавчуургын үзэсгэлэн
- Номын тэмдэглэл хөтлөх үзэсгэлэн
- Хүүхдийн уран зохиол
- Тууль, аман зохиол
- Хамгийн том ном, хамгийн жижиг ном, Гар бичмэлийн үзэсгэлэнг зохион байгууллаа.

2. Ном уншихын ач тус-Видео контент хийлээ.

“Үндэсний бичиг соёл, номын өдрүүд-2024” 35 дахь удаагийн номын баярын хүрээнд ном уншихын ач тус, хүүхэд залуучуудыг номтой нөхөрлүүлэх, сургууль, анги хамт олон, байгууллага, айл өрхийн гэр номын буланг сурталчлах, сайн туршлагыг түгээх зорилгоор цуврал 3 бичлэг бүтээж, Увс аймгийн Нийтийн номын сангийн page хуудсанд байршууллаа.

Увс аймгийн Төв номын сан
15 May · 🌐

📖 "Үндэсний бичиг соёл, номын өдрүүд-2024" 📖
35 дахь Номын баярын арга хэмжээ... See more

Б. Анхилуун

👍❤️👏 113 16 comments 38 shares 7.2K plays

👍 Like 💬 Comment 📧 Send ➦ Share

Манай бичлэгийн хамгийн эхний оролцогч Б.Анхилуун нь Цогцолбор 1-р сургуулийн 3в ангийн сурагч юм. Тэр бага наснаасаа номтой нөхөрлөж, номын сангаа баяжуулж буй хамгийн залуу оролцогч. Эхэндээ үлгэр, зурагт ном унших сонирхолтой байсан бол одоо харин томоохон цувралууд уншиж байгаа гэдгээ хэлсэн. Түүний бичлэгүүд олон хүүхэд залуучуудад

таалагдсан байна.

Нийт 113 хүнд таалагдаж, 38 хүн өөрийн фейсбүүк хуудаснаа хуваалцаж, давхардсан тоогоор нийт 7200 хүнд хүрчээ.

Ном уншихын ач тусыг сурталчилсан бичлэгүүдэд маань нас, насны төлөөллөөс оролцсон юм. Бидний 2 дахь очсон айл бол Б.Ядамсүрэнгийнх байсан. Тэрээр өндөр насны тэтгэвэртээ суусан настан буурал. Залуу наснаасаа номыг шимтэн уншиж, номтой нөхөрлөсөн байна. Тэрээр ном унших нь маш олон ач тустайг үзэгч олонд сануулж, номтой нөхөрлөсөн хүний зам мөр үргэлж гэрэлтэж явдаг гэсэн юм. Түүний бичлэг нийт 71 хүнд таалагдаж, 46 хүн өөрийн фейсбүүк хуудаснаа хуваалцаж, давхардсан тоогоор 9200 хүнд хүрчээ.

Сүүлчийн зочин Д.Уранчимэг нь Цогцолбор 1-р сургуулийн монгол хэл, уран зохиолын багш. Маш олон хүүхдийг номд дурлуулж, номтой нөхөрлөхөд нь нөлөөлж үлгэрлэж ажиллаж байна. Өөрөө ч мөн сонгодог зохиолууд унших дуртай. Номын сангаа Г.Аюурзана, Л. Өлзийтөгс нарын номоор баяжуулсан. Түүний бичлэг 90 хүнд таалагдаж, 7 хүн хуваалцаж, 2600 хүн үзсэн байна.

3. “Үндэсний бичиг соёл, номын өдрүүд-2024” 35 дахь удаагийн номын баяр, “Уншигч Увсчууд” аяны хүрээнд СТА, Завхан сумын Соёлын төвийн эрхлэгч, Дархууд овгийн Х.Цэнджавын “НАРАН ЗҮГ НУТАГ” шүлгийн номын нээлт 2024 оны 5-р сарын 22-ны өдөр аймгийн Нийтийн номын сангийн уншлагын танхимд болсон.

4. Харааны бэрхшээлтэй иргэдийн дунд АХА тэмцээн зохион байгууллаа.

“Үндэсний бичиг соёл, номын өдрүүд-2024” арга хэмжээ, 35 дахь номын баярын хүрээнд ХБИ-ийн дунд “АХА” тэмцээн зохион байгууллаа. Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэд нь аливаа соён гэгээрүүлэх, нийтийг хамарсан үйл ажиллагаанд оролцоо багатай байдаг. Номын сангийн зүгээс эдгээр иргэдийн оролцоог нэмэгдүүлэх зорилгоор “АХА” тэмцээнийг зохион байгуулсан. Тэмцээнд 10 хүн ирж оролцсоноос:

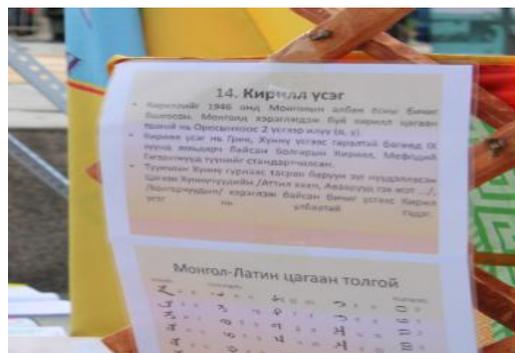
1-р байранд Б.Отгонжаргал шалгарч өргөмжлөл, 30 мянган төгрөг, бэлэг дурсгал,
2-р байранд Л.Анхзаяа шалгарч өргөмжлөл, 20 мянган төгрөг, бэлэг дурсгалын

зүйлээр шагнууллаа.

Номын баярын нээлтийн арга хэмжээнд: Монголчуудын бичиг, үсгийн дурсгалууд сэдвийн дор материал цуглуулж бэлтгэн үзэсгэлэн гаргалаа.

Эрдэмтдийн үзэж байгаагаар Монгол угсаатан нь монгол хэлэнд нийцүүлсэн маш олон бичиг үсэг зохион аж амьдралдаа хэрэглэж байсан. Эдгээрээс хамгийн түгээмэл, нийтэд дэлгэрч байсан, монгол хүн бүрийн заавал мэдэж байх ёстой 14 бичиг үсгийн мэдээлэл бэлтгэж, үзэсгэлэнд дэлгэн Номын баяраар дэлгэн тавилаа. Мөн хамгийн том ном, хамгийн жижиг номоор үзэсгэлэн гаргалаа.

"Үндэсний бичиг соёл, номын өдрүүд-2024" Номын баяр арга хэмжээний хүрээнд Цогцолбор

1-р сургуулийн 6г ангийн сурагчдад Сан хөмрөгийн номын санч Д.Уранчимэг "Ном унших ач тус" сэдвээр тойм яриа хийлээ.

"Үндэсний бичиг соёл, номын өдрүүд-2024" 35 дахь удаагийн номын баярын хүрээнд ЕБ-ийн 3-р сургуулийн О.Янжиндулам багштай 3б ангийн хамт олонд "Тед шиг л байя" номоор "Үлгэрээс үлгэрлэе" уриатай "Чанга уншлага" зохион байгууллаа.

Улсын тэргүүний Солонго 4-р цэцэрлэгийн Бэлтгэл 1, 2-р бүлгийн хүүхдүүдэд Чанга уншлага хийлээ. Бэлтгэл 1-р бүлгийн хүүхдүүдэд "Дуулгавартай байцгаая", "Зааны тугал", "Гайхамшигт цасан хүн" номуудаар, Бэлтгэл 2-р бүлгийн хүүхдүүдэд "Улаан малгайт Пэти", "Гал сөнөөгч" номуудыг тус тус уншиж өгч,

хамтран ярилцлаа.

5. "Үндэсний бичиг соёл, номын өдрүүд-2024" арга хэмжээний хүрээнд ЕБС-ийн 7, 8-р ангийн сурагчдын дунд монгол бичгийн хичээлийн мэдлэг бататгах зорилготойгоор "Алтан хонх" тэмцээнийг зохион явууллаа. Тэмцээнд 30 хүүхэд оролцсоноос ЕБ 5-р сургуулийн 7б ангийн сурагч Б.Анхзаяа тэргүүлж өргөмжлөл 50 мянган төгрөг, 3-р сургуулийн 7б ангийн сурагч Б.Ариунжаргал удаалж өргөмжлөл, 30 мянган төгрөг, 7б ангийн сурагч Д.Зулаа 3-р байр эзлэж, өргөмжлөл, 20 мянган төгрөгөөр тус тус шагнууллаа.

Төрийн албан хаагчдын монгол бичиг сурах идэвхийг өрнүүлэх, уншлагын хурд болон бичгийн чадварыг дээшлүүлэх зорилгоор "Монгол бичиг"-ийн уралдааныг зохион байгууллаа.

"Номын санч" мэргэжлийн ач холбогдол, тухайн мэргэжлийн онцлог давуу тал

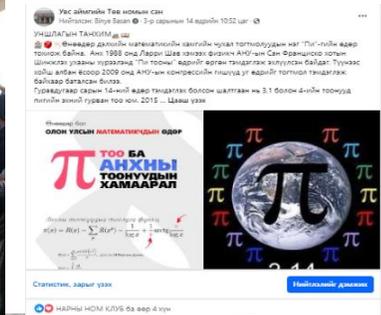

сэдвээр ЕБ-ын ахлах ангийн сурагчдад яриа танилцуулга хийлээ.

Зөврийн үйлчилгээ:

Номын хэлэлцүүлэг:

Зохиолч уншигчдын уулзалт:

Цахим мэдээлэл:

ОЛОН НИЙТЭД ЗОРИУЛСАН ХӨТӨЛБӨРҮҮД

SIP хөтөлбөр амжилттай хэрэгжлээ

Гадаад багштай англи хэлний сургалт

Энхтайвны корпусын сайн дурын ажилтан Даниел Америкийн төвд ажиллалаа.

Сайн дурын ажилтан Даниел дадлагажигч сурагчидтай хамтран англи хэлний ярианы сургалтууд болон Movie night хөтөлбөрийг 10 өдрийн турш зохион байгууллаа.

Олон улсын брайль өдөр тохион Америкийн төвд "Бүгдээрээ хамтдаа" арга хэмжээг зохион байгууллаа.

Номын сангийн тохижилт

Америкийн төвийн тохижилт

Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг Соёл Урлагийн газраас “ Монгол гэр уламжлалт урлал, зан үйл” өвийг сурталчлах түгээн дэлгэрүүлэх арга хэмжээнд зориулсан монгол гэр оёх арга хэмжээнд номын сангийн ажилтан оролцлоо.

Байгууллагын урд талбайг туслах ажилтнууд зүлэгжүүлж, ногоон орчин бий болголоо.

Номын сан, Музей, Ойрад театр гурвын дунд байрлах 0,5 га газрын хог хаягдлыг хамт олны хүчээр ачиж зайлуулахад 3 машин хог гарсан. Улмаар тус талбайд мод тарьж, орос сортын үрээр зүлэг тарьсан нь хилэн ногоон өнгөтэй, сайхан ургалаа.

Ард иргэдийг номтой нөхөрлүүлж, номын сайн нөхөр болгоход орчин нөхцөл хамгаас чухал юм. Уншигчид байгальд ойрхон байж, зүлгэн дээр сууж ном унших боломж бүрдүүлээ.

Америкийн номын сангуудаас туршлага судаллаа

Увс аймгийн Нийтийн номын сангийн захирал Б.Батхүү 2024 оны 1-р сарын 20-31-ний өдрүүдэд АНУ-ын нийслэл Вашингтон ДС хотын болон Тулса, Канзас

хотын номын сангуудтай танилцах аялал хийгээд ирсэн. “Номын сангаар дамжуулан АНУ-ыг судлах нь” Олон улсын зочдын манлайллын хөтөлбөрт Америкийн төвүүдийн номын сангийн удирдлагууд хамрагдсан бөгөөд нийтдээ 8 хүн өөрсдийнхөө унааны зардлаа дааж Америк яваад ирсэн. Америкийн номын сангуудаар зочилсон талаараа захирал Б.Батхүү аян замын тэмдэглэл бичиж, үндэсний өдөр тутмын хэвлэл болох “Өнөөдөр” сонины 2024 оны 4-р сарын 18-ны дугаар болон “Увсын өнгө” сонины 2024 оны 3-р сарын 28-ны өдрийн дугаарт тус тус хэвлүүлсэн. Мөн ажилчиддаа болон Америкийн төвөөр үйлчлүүлсэн хүүхэд залууст Америкийн номын сангууд хэрхэн ажилладаг талаар мэдээлэл хийсэн.

ШИШЭЭ НОМЫН САНГУУДЫГ БЭЛЭЛСЭЭ, 2024.09.20

Үндэсний бичиг соёл, Номын сандруу 2024, 36 дахь номын байрны арга зэмжлэлийн хуралд МСЭ-ийн гишүүн, агуу найрагч З.Дамсран аялалын “Соёлын бүтээлч сар” нэртэй номын сангийн арга зэмжлэлийг зохион байгуулав.

Тус арга зэмжлэлд З.Дамсрангийн үр жижүүд төрөл төрөгсдөх дүр нар нь болон Увс аймгийн “Орхонгийн далай” үнэ зэмжлэл нэгдлийн хамт олон оюутан сурагчид Нийтийн номын сангийн ажилтан аймаг ажилца, Цэцэрлэгийн нэгдлийн Ойрад төлөөр уриан бүтээлчид оролцов.

З.Дамсран нь 1991 онд аямаа шуугийн түүвэр “Төрийн амьдрах орчлон” нэртэйгээр коллежид байсан бол 2024 онд түүний үр жижүүд нь Тус тус байгуулагдсан 100 жилийн өдөр тэмдэглэлийн дагуу зохиогдсон “Төрийн ухааныг дээжлэн овлохуй” нэртэйгээр оролцов. Манай сан хөдөөгийн байршилд илүүдэл хувь нэмэр оруулж суулгаж агуу найрагийн дээдсээ бэлэнчлэн нь бүтээлч байсан. Та бүхнийг номын сангаар буцаж илгээх болтугай.

З.Дамсран

Сүүлийн УНАГАНЫ ЯНЦГАА

ЧИНГИЙ АМЬДРАХ ОРЧЛОН

Увс аймгийн Төв номын сан
 Нийтлэсэн | Улаанбаатар | Altantibet.org

11-р сарын 15 өдрийн 09:34 цаг

“СОЁЛЫН БҮТЭЭЛЧ САР-2024” АЯН
 УРАН УНШЛАА

Улсын тэргүүний 1-р сургуулийн 12-р ангийн сурагчид МУСЭЗ Б.Норовын 2006 онд зохиосон “Миний Маршал” шүтлэгийг бүх нийтээрээ уншав.

Увс аймгийн 168 НОМЫН САН
 Нийтлэсэн | Улаанбаатар | Altantibet.org

“Соёлын бүтээлч сар-2024”-агны IV-дүгь, долоо хоног ив
 ОЙРАД МОНГОЛЧУУДЫН ТҮҮХ СОЁЛЫГ СУРГАЦААН ТАМЧИЛАХ ЗОРИЛГООР ДӨРВӨН ОЙРАДЫН ХОЛБОО”-НЫ ТАЛААР ТОНЧ ТҮҮХИЙГ ӨГҮҮЛЭВ.

СОЁЛЫН БҮТЭЭЛЧ САР
 Дээдсийн ухааныг
 Дээжлэн овлохуй

Дөрвөн Ойрадын холбоо

Статистик, зарыг үзэх

Нийтлэлийг дэмжлэг

11-р сарын 15 өдрийн 13:22 цаг

“СОЁЛЫН БҮТЭЭЛЧ САР-2024”
 #УРТЫН ДУУГ ОНЦЛОХ 7 ХОНОГ#
 ДӨРВӨД АРДЫН УРТЫН ДУУ
 “БУГА БИЕТЭЙ ХАЛТАР”

СОЁЛЫН БҮТЭЭЛЧ САР
 Дээдсийн ухааныг
 Дээжлэн овлохуй

ДӨРВӨД АРДЫН УРТЫН ДУУ
 “БУГА БИЕТЭЙ ХАЛТАР”

Болшигч томруул

11-р сарын 4 өдрийн 13:22 цаг

“СОЁЛЫН БҮТЭЭЛЧ САР” -2024
 Увс аймгийн Цагдаагийн газар хамтран ажилласанд баярлалаа.
 Та бүхнийг номын цагаан буян ивээх болтугай.

СОЁЛЫН БҮТЭЭЛЧ САР
 Дээдсийн ухааныг
 Дээжлэн овлохуй

НОМЫН САГГАЙ ТАНИЛЦАХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА

ХАМТРАА АЖИЛЛАСАН ЦАГДААГИЙН ГАЗАР

СОЁЛЫН БҮТЭЭЛЧ САРЫН АЯНЫ ХҮРЭНД УВС АЙМГИЙН НОМЫН САНГААС ЗОХИОН ЯВУУЛЖ "ЮЦЭДЭНБАЛЫГ ХЭН САЙН МЭДЭХ ВЭ" СЭДЭВТ АХА ТЭМЦЭЭН

Увс аймгийн Төв номын сан
Нийтэлсэн: Lhagwasuren Altantsetseg
1д

"СОЁЛЫН БҮТЭЭЛЧ САР-2024 АЯН" ДӨРВӨД АЯЛГА

Миний хамгийн үнэнч, надаас хэзээ ч үл урвах Цорын ганц нөхөр минь -эх хэл Миний зэвсэг болж, дайсны өвдөөс зоригтой босгодог... Цааш үзэх

Товшиж томруул

"СОЁЛЫН БҮТЭЭЛЧ САР-2024" АЯН САН ХӨМРӨГИЙН БАЯЖИЛТАНД НОМ ХАНДИВЛАЛАА

СОЁЛЫН БҮТЭЭЛЧ САР
Дээдсийн ухааныг Дээжлэн өвлөхүй

ЗТГ-ЫН ДАРГА АСАН Г.БОЛОР-ЭРДЭНЭ

САН ХӨМРӨГИЙН БАЯЖИЛТАНД

ӨНӨӨДӨӨН ИСЭНГОЛЫН ЭМЧ НАРЫН ҮИЙХ ХУРАЛ ТӨЛГӨЙН ОРДНООС БОЛЖ БАЙНА. 2024.10.18 Хуралдагч "Эрүүл мэндийн салбарын бодлого, шатгал" ийн талаар илтгэл сонгож, "Эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ", "Эрүүл мэндийн салбарын хувийн хэвцрийн бодлого, үйлчилгээний байгуулалт, сургалт, инноваци" зэрэг сэдвээр хэлэлцүүлэг өргүүлж, нэгдсэн дүгнэлт, зөвлөмж гаргав.

"СОЁЛЫН БҮТЭЭЛЧ САР-2024" Аяны хүрээнд нийтийн уншлагыг дэмжих идэвхжүүлэх уншигчдын эсрэг эмгэгдүүлэх зорилгоор номын сангай Лалтанцагч Америкийн Соёл мэргэжлийн төвийн номын сангай Б. Монхшур нар Увс аймгийн Цагдаагийн газрын бие бүрэлдэхүүний өглөний ярианы үеэр нь онцж. Зайбандид Намхайцамдын нэрэмжит Увс аймгийн Нийтийн номын сангийн зорилго зоригт, үйл ажиллагааг танилцуулалтыг өгч ажирлаа. Мөн энэ үеэр Амьдрал хэвд Монголын улам зохиолын номоор үзэсгэлэн гаргаж, гарын авлага боршуур тараалаа. Хамтран ажилласан Цагдаагийн газрын Мөрдөн байцаах алба болон бусад хүмүүст байрлалаа. Номын цагаан булан мөнхөд ивээх болтугай.

СОЁЛЫН БҮТЭЭЛЧ САР
Дээдсийн ухааныг Дээжлэн өвлөхүй

"АММУУДАЙ НЭГ ӨДӨР" ЭВЭНТ ДАРГА СУМ ДЭЭР ЗОХИОН БАЙГУУЛАА

Товшиж томруул

Увс аймгийн Төв номын сан
Нийтэлсэн: Lhagwasuren Altantsetseg
11-р сарын 11 өдрийн 16:49 цаг

#НОМЫН ҮЗЭСГЭЛЭН
"СОЁЛЫН БҮТЭЭЛЧ САР-2024" аяны хүрээнд Уншлагын танхим нь энэ долоо хоногийн онцлох түүхэн хүү Төр нийгэмийн нэгдт утга тэтгэн, БНМАУ-ын баатар, Жодолмөрчийн баатар, Маршал Ю.Цэдэнбалгал холбоотой номын үзэсгэлэнгүүдийг дэлгэж уншигч та бүхэндээ өргөн барьж байна. Та бүхэн манай номын сангаар зочлон үзэсгэлэн үзэж сонирхон, үйлчлүүлээрэй.

СОЁЛЫН БҮТЭЭЛЧ САР
Дээдсийн ухааныг Дээжлэн өвлөхүй

ТӨР НӨЙГӨМ ИЙН НЭГДТ УТГА ТЭТГЭН БААТАР, ЖОДОЛМӨРЧИЙН БААТАР, МАРШАЛ Ю.ЦЭДЭНБАЛГАЛ

НОМЫН ҮЗЭСГЭЛЭН

Увс аймгийн Төв номын сан
Нийтэлсэн: Lhagwasuren Altantsetseg
11-р сарын 16 өдрийн 12:12 цаг

"СОЁЛЫН БҮТЭЭЛЧ САР-2024 АЯН" УРТЫН ДУУНЫ ҮҮСЭЛ ХӨГЖИЛ

СОЁЛЫН БҮТЭЭЛЧ САР
Дээдсийн ухааныг Дээжлэн өвлөхүй

УРТЫН ДУУНЫ ҮҮСЭЛ ХӨГЖИЛ

Товшиж томруул

2024 MONGOLIAN LIBRARY UPDATE

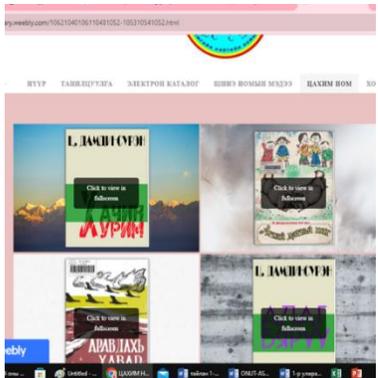
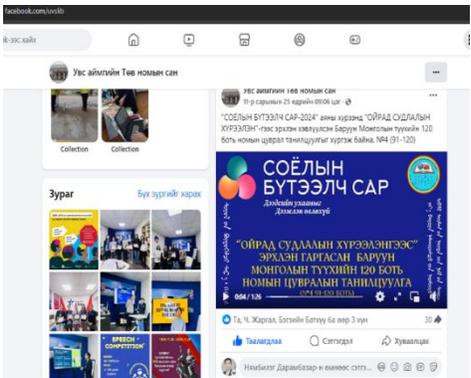
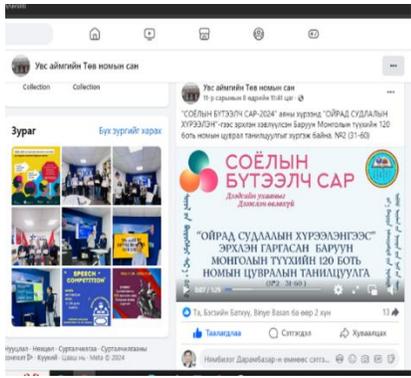
НОМЫН САНЧ-МЭДЭЭЛЛИЙН АЖИЛТНУУДЫН
УЛСЫН XI ЗӨВЛӨГӨӨН

MLC 3.0

Дотоод Хэргийн Их Сургууль ТӨВ НОМЫН САН 2024.11.22

13-р цэцэрлэг.

1. Харааны бэрхшээлтэй иргэдийн дунд "АХА" тэмцээнийг зохион байгууллаа.

1. Ногоон хот - Бидний оролцоо"

1. Үндэсний баяр наадам

2. Өрөө тасалгааны цэвэрлэгээ болон, засвар, цэцэгжүүлэлт

1. Мэтгэлцээний тэмцээн

2. Намрын номын баярын хүрээнд хийгдсэн харааны бэрхшээлтэй иргэдийн дунд зохион байгуулсан өдөрлөг.

ХОВД АЙМГИЙН НИЙТИЙН НОМЫН САНГИЙН 2024 ОНЫ ЖИЛИЙН ТАЙЛАН

МУСГЗ.М.Баянзулын нэрэмжит Нийтийн номын сан нь Төрөөс соёлын талаар баримтлах бодлогыг соёлын үйл ажиллагаанд иргэн, гэр бүл, байгууллагын оролцоог нэмэгдүүлж, монгол хүнийг бага наснаас нь хүмүүнлэг, оюунлаг, соёл, уламжлалаа дээдэлдэг иргэн болгон төлөвшүүлэх зорилго зорилтын хүрээнд үйл ажиллагаагаа зохион байгуулан ажиллаж байна.

Бидний алсын хараа: Уламжлалт болон мэдээллийн технологид суурилан, нийгмийг мэдлэг, мэдээллээр хангахад бүтээгдэхүүн үйлчилгээгээрээ манлайлагч байна.

Зорилго: Орон нутгийн хүн амын боловсрол, соёл, мэдээлэл, чөлөөт цагийн эрэлт хэрэгцээнд нийцсэн номын сан ном зүйн үйлчилгээг үзүүлж, бие хүнийг бүтээлчээр хөгжүүлэхэд оршино. Соёлын бодлого, байгууллагын зорилго зорилтын хүрээнд номын сангийн үйлчилгээний чанар хүртээмжийг сайжруулах “Оюунтүлхүүр” багц хөтөлбөр боловсруулж, аймгийн Засаг даргын 2021-2025 оны үйл ажиллагааны мөрийн хөтөлбөрт оруулж, хэрэгжүүлэн ажиллаж байна.

ОЮУНТҮЛХҮҮР ХӨТӨЛБӨРИЙН ХҮРЭЭНД:

Үндэсний бичиг соёл, номын өдрүүд-2024” хавар намрын номын баярыг нэгдсэн удирдамжийн дагуу хөтөлбөр гарган зохион байгуулж явууллаа.

Нэг. Ерөнхий зүйл

Үндэслэл: Нийтээр тэмдэглэх баярын болон тэмдэглэлт өдрүүдийн тухай хууль, “Алсын хараа- 2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого, Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн 2012 оны 158 дугаар зарлиг, Аймгийн “Монгол хэл, бичиг”, “Оюунтүлхүүр” дэд хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх нь үндэслэл болно.

Арга хэмжээний ерөнхий зохион байгуулагчаар Ховд аймгийн ЗДТГ, Соёл урлаг, аялал жуулчлал, залуучуудын газар, Нийтийн номын сан

Хаврын номын баярыг 28 төрлийн 2 өдрийн арга хэмжээ зохион байгуулсан. Намрын номын баярыг 2 агуулгын хүрээнд 35 үйл ажиллагааг зохион байгууллаа. Номын баярын 2 удаагийн үйл ажиллагаанд оролцогчид 15000 гаруй иргэд хамрагдсан байна.. Номын баярын үйл ажиллагааны цахим мэдээлэл хүрсэн хүний тоо 53419.

Арга хэмжээний үеэр хүндэтгэл үзүүлэх, шагнал гардуулсан тухай мэдээлэл:

“Тэргүүний уншигч Д.Нацагдорж тэмдэгтэн”-ээр шалгарсан сурагчдын болон “Номын сайн нөхөр анги” уралдааны шагнал гардуулах ёслол боллоо.

“Үндэсний бичиг соёл, номын өдрүүд-2024” хаврын арга хэмжээнд аймгийн хэмжээнд 40 гаруй төрийн байгууллагын 1400 гаруй албан хаагчид ирж үзсэн нь иргэдийн оролцоо, идэвх өмнөх жилүүдээс ахисан үзүүлэлт болов.

Энэ удаагийн номын баярын онцлог нь мэдээлэл, сургалт сурталчилгаа, үзүүлэн таниулах ажил, уншлагыг дэмжих арга хэмжээ, номын худалдаа, уншигч зохиолчдын уулзалт, судалгаа гэсэн үндсэн 6 агуулгатайгаар зохион байгуулан ажилласан.

Хоёр. Зохион байгуулсан үйл ажиллагаа:

Аймаг орон нутагт болон номын сангийн үйлчлүүлэгчдийн дунд соёл олон нийт мэдээллийн 63 нэр төрлийн үйл ажиллагааг зохион байгуулсан.

2.1 Мэдээлэл, сургалт сурталчилгааны ажил

Номын сангийн тухай хуулийн сурталчилгаа, хэлэлцүүлэг

Номын сангийн тухай хууль болон уншигчдын эрх үүргийн талаарх мэдээллийг уншлагын танхимаар үйлчлүүлсэн уншигчдад болон талбайн үйл ажиллагаан дээр сурталчилж ажиллаа. Танхимаар 104, цахимаар хүрсэн хүний тоо 1100

“Уншаад урагшлахуй” ном уншлагыг сурталчлах, сэдэлжүүлэх: Ахлах, дунд ангийн сурагчдыг чөлөөт цагаараа идэвхтэй ном уншлагад хамруулах, урлан бүтээх авьяасыг нь сэдэлжүүлэх зорилготой оролцууллаа.

Тус арга хэмжээг багийн зохион байгуулалтаар зохион байгууллаа.

Дээрх арга хэмжээнд 7 сургуулийн 1700 гаруй сурагчид оролцсон.

“Номын өргөөний ид шид” лекц танилцуулга.

Ахлах, дунд ангийн сурагчдын дунд үйл ажиллагааг зохион байгууллаа

Тус арга хэмжээнд 3 сургуулийн 155 хүүхэд хамрагдсан.

“Ардын үлгэрийн амтыг мэдэрье” чанга уншлага.

Үйл ажиллагаанд Прогресс, ЕБ-ын 3, 6-р сургуулийн 3-4-р анги, 3, 5, 14 дугаар цэцэрлэгийн суралцагчид хамрагдлаа.

Тус арга хэмжээнд 470 хүүхэд хамрагдсан.

“Мэргэжил сурталчилах”-өдөрлөгийг ахлах, дунд ангийн сурагчдад номын санч-мэдээллийн ажилтны мэргэжлийн онцлогийг таниулж, мэргэжил сонголтод нь дэмжлэг үзүүлэн онол, дадлагыг хослуулан мэргэжлийн ажил дээр томилон ажилласан маш их үр дүнтэй боллоо. нийт 47 сурагч хамрагдлаа.

Уншигч зохиолчдын уулзалтыг зохион байгуулж явууллаа. Уулзалтад орон нутгийн эрдэмтэн судлаач МУИС-ийн баруун бүсийн сургуулийн багш Бямбадорж, МЗЭ-ийн гишүүн зохиолч, яруу найрагч, орчуулагч А.Оюунчимэг, МЗЭ-ийн гишүүн яруу найрагч Г.Бямбаа, яруу найрагч Г.Хүлэгбоорчи нар оролцож ЕБС-ийн сурагчдад үнэтэй сургамж зөвлөгөө өгч, харилцан ярилцсан сайхан уулзалт боллоо. 49 хүн хамрагдлаа.

“Хос бичигтэн Ховдчууд” ажлын хүрээнд төрийн болон төрийн бус байгууллагуудын хаягжилтыг хос бичгээр бичсэнийг нийтэд сурталчилж уриаллаа. Нийт 18 байгууллага оролцсон байна.

“Урилгат уншлага”-ыг тэргүүний уншигчид, багш, зохиолчдыг урьж уншлага зохион байгууллаа. Нийт 5 уншлагын танхимаар 18 анги буюу 500 гаруй хүн хамрагдсан байна.

“Номын гэгээ контент” ном уншлагыг сурталчлан түгээн дэлгэрүүлэх зорилгоор номын сангийн дэргэдэх “Оюуны өртөө” клубын сурагчид контент хийж цахимаар сурталчиллаа. Нийт хандалт 600

“Book battle” номын мэтгэлцээнд ЦАЦ сургууль, 1-р сургуулийн 11д, Прогресс сургуулийн 11-р анги, 7 дугаар сургуулийн 11-р ангийн сурагчид Монголын болон гадаадын уран зохиолоор цэц мэргэнээ уралдуулж мэтгэлцлээ. 45 сурагч оролцсон. “Book flashmob” 2 өдрийн арга хэмжээний нээлтэд Прогресс сургууль, 7 дугаар сургуулийн сурагчид оролцлоо. Оролцогчдын тоо 45

Уран зохиолын үдэшлэгийг ЕБС-ийн ахлах ангийн сурагчид орон нутгийн зохиолч уран бүтээлчдийн дунд зохион байгуулж явууллаа.

“Номын садан” шилдэг сургууль шалгаруулах уралдааныг зохион байгуулж, Цаст-Алтай цогцолбор сургууль, 7 дугаар сургууль, Прогресс сургуулийн хамт олон шалгарлаа.

Номын клуб, ном сонирхогчдын уулзалтыг зохион байгуулж, олон нийт, сургуулийн сурагчдыг номтой нөхөрлүүлэх талаар болон клубын гишүүдийн хүрээг өргөжүүлж, үйл ажиллагааг сайжруулах талаар нээлттэй хэлэлцүүлгийг хийлээ. 42 сурагч хамрагдлаа.

Шинэ номын худалдаа. Арга хэмжээнд Титэм, Ном хөлцийт ХХК болон хувиараа бизнес эрхлэгчид шинэ номоо хямдралтай үнээр худалдаж оролцогчдын талархыг хүлээсэн үйл ажиллагаа боллоо.

Зохиолчдын гарын үсэгтэй номын худалдааг зохион байгуулж, МЗЭ-ийн гишүүн зохиолч, яруу найрагч, орчуулагч А.Оюунчимэгийн 100 гаруй бүтээлийн үзэсгэлэн худалдаа дэлгэгдлээ.

“ Номын хандив өргөсөн, номын санд хөрөнгө оруулсан хувь хүн, албан байгууллагыг урамшуулах, алдаршуулах

Аймгийн ИТХ, ЕБ-ын 6 дугаар сургуулийн багш Сайнжаргал, МУИС-н салбар сургуулийн номын сан, Иргэн Оюун, баруун бүсийн утга зохиолын чуулганд ирсэн МУСГЗ зохиолч Б.Норов, Увс аймгийн МЗЭ-ийн гишүүн яруу найрагч Г.Оюун-Эрдэнэ, Увс аймгийн зохиолч Ц.Цэнджав нараас 100 гаруй ширхэг ном хандивлалаа.

Ховор хуучин номын үзэсгэлэн зохион байгуулах

Нийтийн номын сангийн үндсэн фондоос, Хөгжил Политехник коллеж, МУИС-ийн салбар сургуулийн номын сан болон хувь хүний ховор хуучин номын 65 төрлийн номоор үзэсгэлэн гаргаж сурталчиллаа.

“Бийрээ нийлье, ургаа уудалъя!” үндэсний бичиг, угийн бичгийн сургалт

Энэ удаагийн сургалтыг ЕБС-ийн ахлах ангийн сурагчдын дунд угийн бичгийг хөтлөх аргачлал болон үр удамдаа угийн бичгээ өвлүүлэн үлдээх сургалтыг 2 удаа зохион байгууллаа. Хамрагдсан хүний тоо 132

“Соёлын өртөөчилсөн аялал” номын сан, музей, театрт танилцах аялал

Бага ангийн сурагчдыг номын сангийн үйл ажиллагаатай танилцуулах аялалыг зохион байгууллаа. СӨБ-н болон ЕБС-ийн 1-2-р дугаар ангийн 120 сурагч хамрагдлаа.

Номын санч уншигчдад зориулсан цахим сургалт

Сумдын соёлын төвийн номын санчидтай цахим сургалт явууллаа.

4.2 Үзүүлэн таниулах ажил

Шинэ болон сэдэвчилсэн номын үзэсгэлэн

Уншлага үйлчилгээний 7 тасаг танхимын шинэ болон сэдэвчилсэн 500 гаруй номын үзэсгэлэн гаргаж сурталчиллаа. Цахим үзэсгэлэнг 273 хүн үзсэн байна. Онцлог ном Ганжуур, Данжуурын дахин хэвлэлтийн номуудыг хүмүүс их сонирхож байв.

Соёлын бүтээлч үйлдвэрлэлийг дэмжсэн төрөл бүрийн материалаар хийсэн ном, баринтаг, хавчуурга болон бусад зүйлсийн үзэсгэлэнг ЕБС-ийн номын санч нар гаргаж суралчиллаа.

Нийтийн номын сангаас Жангар туулиар танин мэдэхүйн хөлөгт тоглоом хийж худалдааллаа.

Тэргүүний уншигч хүүхдүүдийн бүтээл, номын тэмдэглэлийн үзэсгэлэн

Монгол бичгээр бичсэн бүтээлээр болон уншсан номын тэмдэглэл, гар зургийн бүтээлүүдээр үзэсгэлэн гаргаж сурталчиллаа. Прогресс, 3-р сургуулийн сурагчдын монгол бичгээр толь бичиг хийсэн нь онцлог бүтээл байлаа.

Тэгш ой /80, 90, 100/ жилийн ой тохиож буй зохиолчдын бүтээлийн чуулган, үзэсгэлэн

Ховд аймаг дахь зохиолчдын Алтай салбар” -с зохиолч уран бүтээлчдийн 156 ширхэг номын үзэсгэлэн гаргаж сурталчиллаа.

Онцлог бүхий номын үзэсгэлэн

Орон нутгийн зохиолчдын 158 ширхэг номын үзэсгэлэн гаргасан.

4.3 Уншлагыг дэмжих арга хэмжээ

Зохиолын баатруудын дүрийн тоглолт, үлгэрийн баатруудын парад

“Номын сайн нөхөр-анги”-р шалгарсан ангиудын дүрийн тоглолтуудыг зохион байгуулж явууллаа. Нийт 189 сурагч хамрагдлаа.

Тэргүүний уншигч сурагч, гэр бүлийг шалгаруулах, сурталчлах, алдаршуулах арга хэмжээ

“Тэргүүний уншигч Д.Нацагдорж тэмдэгтэн”-ээр ЕБС-ийн 9 сурагч, тэргүүний уншигч иргэн 1, “Гэр бүлээрээ уншъя” уралдаанд 3 гэр бүл шалгарлаа.

4.4 Номын худалдаа

Хэвлэх үйлдвэр, хэвлэлийн газар, зохиолчид, хувь ном цуглуулагчдын номын худалдаа

Номын худалдаанд “Цэцэг төв”, “Титэм ХХК”-с оролцлоо.

4.5 Судалгаа

Ном, хэвлэлийн хүрэлцээ хангамжийн судалгаа,

Цахимаар болон баримтаар явуулсан судалгаанд нийт 200 гаруй иргэд оролцлоо.

4.6. Талбайн зохион байгуулалт

Талбай дээр хиймэл зүлэг байршуулж, чөлөөт уншлага зохион байгуулж ажиллуулав. Уран бичлэгийн бүтээлийн үзэсгэлэн, шинэ болон сэдэвчилсэн ном, номын худалдаа, соёлын бүтээлч үйлдвэрлэлийн үзэсгэлэн худалдаа, идэвхтэй уншлага, гэр бүлийн уншлага, номын мэтгэлцээн, уншигчдын чөлөөт индэр үлгэрийн цаг зэрэг үйл ажиллагааг зохион байгууллаа.

4.7. Хавар намрын номын баярын үйл ажиллагааны шинэлэг тал “Үндэсний бичиг соёл, номын өдрүүд-2024” арга хэмжээний шинэлэг тал, онцлог арга хэмжээ

Энэ удаагийн үйл ажиллагаанд “Номын сайн нөхөр” шалгаруулах уралдаан, Баруун бүсийн утга зохиолын чуулга уулзатад ирсэн зохиолч яруу найрагчид номын сангийн үйл ажиллагаатай танилцаж, ном бүтээлээ хандивлаж, уншигчдын бага хурал болон номын баярын нээлтийн үйл ажиллагаанд оролцсон, аймгийн Засаг

даргын захирамжаар нэгдсэн удирдамж гаргаж, төрийн албан хаагчид ном унших, түгээн дэлгэрүүлэх уриатай оролцсон нь онцлог байлаа.

Тав. Үр дүн

Соёлын сайдын 2022 оны 05 дугаар сарын 05-ны өдрийн А/125 дугаар тушаалыг үндэслэн “Үндэсний бичиг соёл, номын өдрүүд-2024” арга хэмжээг аймгийн хэмжээнд нэгдсэн удирдамжаар амжилттай зохион байгуулж 63 төрлийн арга хэмжээнд нийт 15000 гаруй, цахим сүлжээнд 53419 хүнд хүрсэн байна. Арга хэмжээ нь дараах үр дүнд хүрсэн гэж үзэж байна.

1. Оролцогчдыг идэвхжүүлэх
2. Чөлөөт цагийг зөв боловсон өнгөрүүлэхэд нь үр дүнгээ өгсөн гэж үзэж байна.
3. Бүх нийтийг соён гэгээрүүлэх үйлсэд төрийн байгууллагууд нэгдэж оролцсон нь нийтэд маш их нөлөөлөл үзүүлсэн үр дүн байлаа.
4. Цахим хэрэглээ хэтэрсэн энэ цаг үед хүүхэд багачууд иргэдийн хандлага өөрчлөгдөж анги хамт олноороо, гэр бүлээрээ ном уншихаас гадна үндэсний бичиг соёлоо сурах эрмэлзэл нэмэгдэн номтой нөхөрлөх үйл ажиллагаа сэргэж байгаа нь илүү үр дүнтэй байв.

Зургаа. Санал

1. Номын баярын үйл ажиллагааг илүү өргөн хүрээтэй, алслагдсан иргэдэд явуулын нэг цэгийн үйлчилгээг ойртуулж ажиллавал зүгээр гэж бодож байна.

“Нээлттэй хаалга”-ны өдөр өдөрлөг:

Оны эхэнд “Чиглүүлэх сар” аяны хүрээнд 2024 оны “Тэргүүний уншигч сургууль”-р шалгарсан Прогресс сургууль дээр өдөрлөгийг тусгай удирдамж хөтөлбөр гарган зохион байгуулж явууллаа.

“Баялаг түүх, соёлоороо бахархаж” арга хэмжээ: Үндэсний нэгдмэл үнэт зүйлийг бэхжүүлэх, бүх нийтийг соён гэгээрүүлэх, соёлын бүтээлч үйлдвэрлэлийг хөгжүүлэх, үндэсний өв соёлын уламжлалт, язгуур хэв шинжийг хадгалан хамгаалах, ахмадуудын ажлын туршлага, түүхэн замналыг сонсох, орон нутагт ажиллаж, амьдарч буй гадаадын иргэдэд уламжлалт ёс заншлыг таниулах, олон нийтэд сурталчилан, түгээн дэлгэрүүлэх зорилготойгоор энэхүү үйл ажиллагааг зохион байгууллаа. Бага ангийн сурагчдын дунд “Дөрвөн бэрх” танин мэдэхүйн асуулт хариултын тэмцээнийг зохион байгуулж, Прогресс, Цаст-Алтай цогцолбор сургуулийн 4 дүгээр ангийн сурагчид амжилттай оролцлоо. Аяны хүрээнд шинэ болон сэдэвчилсэн номын үзэсгэлэн гаргаж сурталчлах, “Номтой зочин” нүүдлийн болон зөөврийн номын үйлчилгээг анги бүлэг бүрт хүрч үйлчлэх “Номын сайн нөхөр” аяныг зохион байгууллаа. ЕБС-ийн 7 сургуулиуд дээр сар бүр номын аян зохион байгуулж явууллаа. Аяны хүрээнд “Номтой зочин” зөөврийн номоор үйлчилгээ үзүүлэхээс гадна сурагчдын дунд танин мэдэхүйн асуулт хариултын тэмцээнүүд, ардын уламжлалт тоглоом наадгайгаар тоглуулах, тоглоомын аргаар хүүхдийн оюун тархийг хөгжүүлэх олон төрлийн үйл ажиллагааг зохион байгуулж явуулсны үр дүнд оролцогчдын тоо 7000 гаруй болж нэмэгдлээ.

- Төрийн байгууллага болох Музей, Театр, Жаргалант сумын ЗДТГ, ШШГГын ахлагч нар, Зэвсэгт хүчний 123 дугаар ангийн алба хаагчид, УБГ-ын албан хаагчид ХБ

хүүхдийн төв, Дотоодын цэргийн 828 дугаар ангийн албан хаагчид зэрэг байгууллагуудын дунд “Иргэдийн өдөр” өдөрлөгийг зохион байгуулж, 300 гаруй иргэд хамрагдлаа.

Тусгай удирдамж хөтөлбөрийн дагуу аян зарлаж, зохион байгуулсан ажлын үр дүн, чанар хүртээмжид дүгнэлт өгч ажиллаа.

Соёл урлагийн үйлчилгээний чанар хүртээмжийг сайжруулах талаар:

- Үйлчилгээний чанар хүртээмжийг сайжруулах зорилгоор иргэдэд номын сангийн тухай хуулийг цахимаар, номын сангийн үйлчилгээний төрөл, уншигчийн эрх үүргийг үйлчлүүлэгч бүрт танхимаар танилцуулж ажил хэрэг болгон ажиллаа.
- ХБ хүүхдийн төвд амралтын өдрөөр тасаг танхимын номын санчидтай хамтарч ажиллаа. Сэтгэл ханамжийн судалгааг авч ажиллаа.
- Аймгийн ЗДТГ-с зохион байгуулсан “Ховдын бүсгүйчүүд” арга хэмжээнд 2 өдрийн турш ажлын хэсэг гарган ажиллаа. Энэ хүрээнд “Бүтээлч орон зай хөтөлбөр” –т хамрагдаж оёдлын сургалтад оролцох иргэдийн хүсэлтийг авах, “Хүслийн мод”, “Сэтгэлийн илгээмж” аялуулах зэрэг арга хэмжээнүүдийг зохион байгууллаа. 300 гаруй иргэн хамрагдлаа.
- Сум сургуулийн номын санчдад цахимаар 1 удаа зөвлөгөө мэдээлэл өгч ажиллаа.
- МУҮНС-с 2 удаа онлайнаар сургалт явууллаа. Нийт 45 номын санч хамрагдлаа.
- 2024 оны 2 дугаар сард Жаргалант сумын ЗДТГын албан хаагчдын дунд номын сангаар зочлох урилгыг хүргүүлж, “Номтой өглөө” арга хэмжээг амжилттай зохион байгуулж цаашид хамтарч ажиллах гэрээ байгуулан ажиллаа.
- Соёлын бүтээлч сар аяны хүрээнд Соёл урлаг, аялал жуулчлалын газар, Нийтийн номын сан, Музей, ХДТын төлөөллөөс бүрдсэн ажлын хэсэг 17 сумын иргэдэд соёлын олон талт үйлчилгээг үзүүлэх тусгай хөтөлбөрөөр ажиллаа. Үүнд: номын сангийн боловсролын хөтөлбөрийн хүрээнд “Хамтдаа уншъя” гэр бүлийн уншлага, “Бүтээлчээр сэтгэж-Бүгдээрээ урлая” ном бүтээх үйл ажиллагааг амжилттай хэрэгжүүлэн 1800 гаруй хүн хамрагдлаа.

Нийгэмд номын сангийн ном хэвлэлийн ач холбогдлыг сурталчилах талаар:

- Номын сангийн ном хэвлэлийн ач холбогдлыг сурталчлах ажлыг танхимаар 2 удаа зохион байгуулж нийт 200 гаруй иргэд оролцлоо.
- Сум сургуулийн номын санчдад шинэчлэгдсэн стандартын сургалтыг онлайнаар 1 удаа өгөв. 16 сумын номын санчдад ажлын байран дээр нь зөвлөн туслах ажлыг 1 удаа өгч ажиллаа. Байгууллагын албан хаагчдад 1 удаа сургалт хийлээ
- Соёлын байгууллагын ажилтнуудыг сургалтад ирсэн 16 сумын соёлын ажилтнуудад 2019 онд шинэчлэгдсэн шинэ стандартын талаарх мэдээлэл өгч ажиллаа. Онол дадлага хосолсон сургалтыг амжилттай зохион байгуулж явууллаа. Сумын соёлын төвийн удидлага, албан хаагчид болох 80 гаруй хүн хамрагдлаа.

Хүний нөөцийг удирдлагын манлайллаар хангах талаар:

- ТА3-с зохион байгуулдаг 7 хоног бүрийн сургалтад байнга хамрагддаг. Төрийн мэдээллийн системийн сургалтад оролцлоо.

- 16 сумын номын санчдыг номын сангийн анхан шатны бүртгэлүүд хөтлөх арга аргачлал, фондын хадгалалт хамгаалалт, зохион байгуулалт, каталогийн зохион байгуулалт, ном ангилах дадлага сургалтад бүрэн хамруулж ажиллаа.

Хууль, эрх зүйн талаар:

- 2020 онд шинэчлэгдсэн Хөдөлмөрийн гэрээ, АТТ-ын тодорхойлолтыг хүн нэг бүрээр хийж баяжилт хийсэн. Одоо ТА-ны тухай хуулийн нэмэлт өөрчлөлтөөр батлагдсан шинэ ажлын байрны тодорхойлолтыг шинэчиллээ.
- Байгууллагын болон харъяа салбар байгууллагуудаас өгсөн үүрэг даалгавар, шийдвэрийн хэрэгжилтийг хугацаанд нь 100 хувь биелүүлж ажиллаа

Бусад ажил:

- Уншлага үйлчилгээний тайлан мэдээг улиралаар гаргаж, холбогдох байгууллагуудад явуулж 100 хувь тайлагнаж ажиллаа.
- Үйлчилгээний номын санчдад цахим үйлчилгээг жигдрүүлэх талаар үүрэг өгч, хяналт тавин ажиллаж, төлөвлөгөөт үзүүлэлтүүдийг биелүүлэх, үйлчилгээний чанарыг сайжруулахад нь чиглэл өгч ажиллаж байна.
- Номын санчдын уншигчдад үйлчилгээ үзүүлэх төлөвлөгөөний хуваарилалтыг жилээр нь гаргаж, гүйцэтгэлийг нь сар болгон авч тооцож ажилладаг.
- Нэмэлтээр хийсэн ажил нь Мөсний баярын үйл ажиллагаанд байгууллагын албан хаагчдын ажиллах хуваарь гаргаж, Жангар тууль хайлах гэрийг тохижуулах, Музейгаас эдлэл хэрэглэл, эд өлгийн зүйлсийг акт үйлдэж, хүлээн авч, 3 өдрийн турш ажиллаа.
- "Ховдын бүсгүйчүүд" өдөрлөгийн хоёр өдөр "Эмэгтэй зохиолч уран бүтээлч"-дийн номын үзэсгэлэн, охид бүсгүйчүүд, ээжүүд чөлөөт цагаараа манай бүтээлч орон зайн хөтөлбөрийн хүрээнд оёдлын сургалтад үнэгүй хамрагдах зөвлөгөө мэдээлэл өгөх, "Сандалтай иог", "Хүслийн мод", "Сэтгэлийн илгээмж" чин сэтгэлийн мэндчилгээг хүргэх зэрэг арга хэмжээнүүд зохион байгуулж явууллаа.
- "Хүүхдэд ээлтэй хүний хөгжлийг дэмжих жил"-ийн нээлт ХДТ-т зохион байгуулагдсан , нээлтийн үйл ажиллагаанд бид шинэ номын үзэсгэлэн гаргаж MAGIC BOX номын сангийн суртчилгаа хийн, түүний доторх тохижилтыг харуулсан орчин бүрдүүлж ажиллаа.
- Нийгмийн бүхий л салбарт хурдацтай хөгжлийн замыг туулж буй энэ цаг үед сургаалын зохиолоор дамжуулан Монгол хүн бүрийн үндэсний үзэл ухамсар, ёс суртахууныг сэргээх хэл, соёл, түүх, зан үйл, өв, шашин шүтлэг, монгол аман бичгийн эртний уламжлалт ёс түүхийг сурталчлах, түгээн дэлгэрүүлэх зорилготой зохион байгуулсан энэхүү аяны хүрээнд 9 ажил төлөвлөн, удирдамж хөтөлбөр гарган ЕБС-ийн дунд ахлах ангийн сурагчдын дунд зохион байгуулж, төлөвлөсөн ажлаа 100 хувь биелүүлж ажиллаа. Үүнд: Жаргалант сумын ЕБ-ийн 7 сургуулийн сурагчдад сургаалийн зохиолоор мэдээлэл хийж сурталчиллаа. Мөн уншлагын танхимуудад байгаа зохиолын эх сурвалжуудыг хүртээмжтэй уншихад зориулж, тухайн номуудаар танхимын болон цахим үзэсгэлэн гаргалаа. ЕБ-ын сургуулийн 15-18 насны сурагчдад "ЭРТНИЙ СУРГААЛЫН ЗОХИОЛООС СУРАЛЦЪЯ" нээлттэй хэлэлцүүлэг зохион байгуулж, эссэ бичих аргачлал, бүх зохиолуудыг уншиж судалсан байх зэрэг мэдээллийг танилцуулж, мөн уншсан сургаалуудаас өөрт төрсөн сэтгэгдлээ

бусадтайгаа хуваалцах контент хийх зэрэг олон талын арга хэмжээг зохион байгууллаа. Тус аянд нийт 686 хүүхэд хамрагдлаа.

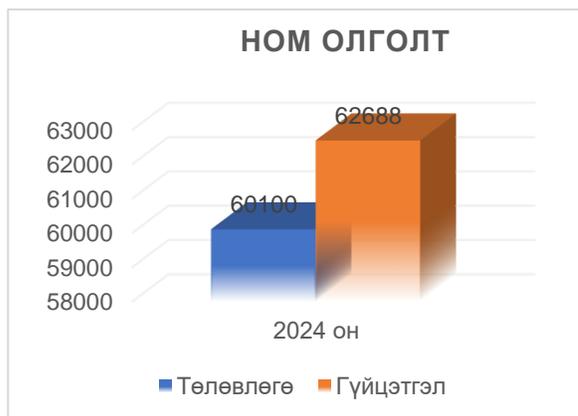
- Эртний сургаалын зохиолын номын танилцуулгыг танхимуудаар болон цахимаар сурталчиллаа.
- Улсын бүртгэлийн газар дээр “Номтой өглөө” өглөөлөг зохион байгуулж, шинэ номын үзэсгэлэн гаргаж, тус байгууллагын албан хаагчдад танилцуулж, хамтарч ажиллах гэрээ байгуулах, Монголын Улсын Ерөнхийлөгчийн 158 дугаар зарлигийн дагуу Монголын нууц товчоо залах хүндэтгэлийн ажиллагааг зохион байгууллаа.
- Монголын Улсын Ерөнхийлөгчийн 105 дугаар зарлигийн дагуу Үндэсний бичиг үсгийн баяраар аймгийн Монгол хэлний зөвлөлөөс зохион байгуулсан “Хүмүүн бичиг-Хүн бүрийн бичиг” 1-р шатны уралдаанд багаараа амжилттай оролцож 2-р байр эзэллээ.
- Жаргалант сумын ЗДТГ-аас зохион байгуулсан “Монгол ардын уламжлалт тоглоом наадгайг уламжлан хөгжүүлэх нь” илтгэлийн уралдаанд амжилттай оролцлоо.
- Хүүхдийн байгууллага, СУГ-ын хамтарсан хот хөдөөгийн хүүхдийн чуулга уулзалтад чиглүүлэгчээр оролцож “Угийн бичгийг хөтлөх арга аргачлал” сэдвээр амжилттай төсөл хэлэлцүүлж, багаараа тэргүүн байранд орсон амжилт үзүүлээ.
- Дэлхийн хүүхдийн өдрийг тохиолдуулан тусгай хөтөлбөр гарган ажиллаа.

НИЙТИЙН НОМЫН САНГИЙН 2024 ОНЫ СТАТИСТИКИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ

2024 онд 18 ажилтантайгаар үйл ажиллагаагаа явуулж байна. Нийт 7 тасаг танхимаар уншлага үйлчилгээг хүргэж ажиллаж байна.

Статистик үзүүлэлт:

2024 оны статистик тоон мэдээллийг төлөвлөгөөтэй харьцуулбал:

**Хавсралт: Зураг –тайлан
Номын баяр-2024:**

Үлгэрийн баатрууд амилсан дүрийн тоглолт:

Номын сайн нөхөр анги хамт олон:

Талбайн уншлага:

Дурсамжит уншлагыг тайлбай дээр зохион явууллаа. Нийт 50 сурагч хамрагдлаа.

“Үлгэрээс үлгэрлээ”

Номын өргөөний ид шид боловсролын ажил

“Уншъя- урагшъя” /гэрийн номын сан, ангийн номын сан/

Жаргалант сумын МУГБ Г.Дашдондогийн нэрэмжит
Прогресс сургуулийн Б.Хоролсүрэн багштай 46 анги

“Номын эзэн”-ийг алдаршуулах шинэ номын нээлтийн үйл ажиллагаа

Үзэсгэлэнгүүд:

Шинэ болон сэдэвчилсэн номын үзэсгэлэн:

Орон нутгийн бүсийн аймгуудын оюуны бүтээлийн үзэсгэлэн:

“Бийрээ нийлье, бичгээ дээдлье” уран бичлэгийн үзэсгэлэн:

Уншсан номын тэмдэглэл:

Дүрийн уралдаан:

“Book battle” номын мэтгэлцээн:

“Яруу найргийн нээлттэй микрофон”

Уралдаан тэмцээний шалгаруулалт:

Нээлттэй хаалганы өдөр: Баялаг түүх, соёлоороо бахархаж аян. Ерөнхий боловсролын Прогресс сургууль, Цаст Алтай Цогцолбор сургууль, 2-р сургууль дээр нээлттэй хаалганы өдөр хамтран зохион байгуулж явууллаа.

“Дөрвөн бэрх” тэмцээн:

Өв уламжлалаа сэргээх сар буюу 2-р сард Монгол Улсын Гавьяат багш, доктор, Профессор Б.Даваадорж багш маань нийт уншигчиддаа зориулан Сар шинийн ёс заншлын талаар сонирхолтой мэдээлэл хийж түүнийг нь цахим хуудсанд

байршууллаа.

“Харилцан хүндэтгэе” аяны Нээлттэй хаалганы өдөрлөгийг Жаргалант сумын ЕБ-н 2 дугаар сургууль дээр зохион байгуулж явууллаа. Өдөрлөгийн үеэр тус сургуулийн багш сурагчдад шинэ болон сэдэвчилсэн номын үзэсгэлэн, “Монголын нууц товчоо” зохиолоор танин мэдэхүйн асуулт хариултын тэмцээн, багаар ажиллах тоглоом

тоглууллаа.

ЕБ-ын 1 дүгээр сургууль дээр “Харилцан хүндэтгэе-Хамтдаа хөгжицгөөе” аяны нээлтийн

үйл ажиллагааг зохион байгуулж явууллаа.

Ахмадаа сонсо

ЕБ-ын 7 дугаар сургууль дээр зохион байгуулж явууллаа.

ЕБ-ын 6 дугаар сургууль дээр зохион байгуулж явууллаа.

Монголын нууц товчоо залах үйл ажиллагаа:

Номтой өглөө:

Төрийн байгууллагууд: Ховд аймгийн ШШГ-457-р анги, Жаргалант сумын ЗДТГ, Соёлын байгууллагууд номтой өглөө арга хэмжээнд маань ирж оролцлоо.

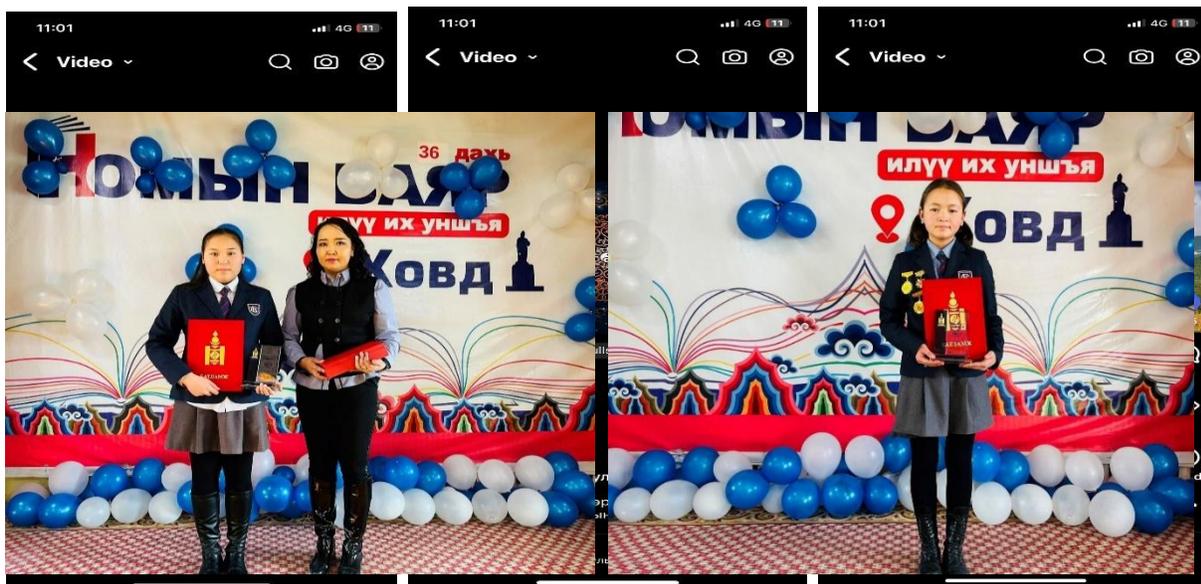

“Ган үзэг-2024” яруу найргийн наадам

Ховд телевизийн бичлэгт нийт 20 гаруй хүүхэд оролцлууллаа.

"Ган үзэг" яруу найргийн наадмын шилдэг оролцогч Мөнххайрхан сумын ЕБС-ийн 9а ангийн сурагч Я.Болор-Эрдэнэ "Гранпри" цом, батламжаа хүлээн авлаа.

Уншлага үйлчилгээ:

Ангиараа уншъя - Амжилтаа ахиулъя:

Уншаад урагшилъя:

Номтой зочин явуулын уншлага:

Урилгын уншлага: Жаргалант сумын 3 дугаар цэцэрлэгийн бэлтгэл бүлгийн хүүхдүүдийг номын сангаар аялуулж, зурагтай ном үзэж ярилцах, "Үлгэрийн цаг" үлгэр уншиж, бие биендээ ярьж өгөх зэрэг арга хэмжээг зохион байгууллаа.

Бүтээлч уншлага:

Чимээгүй уншлага: Чимээгүй уншлагыг 6-р сургуулийн Цэрэндулам багштай 6а анги 2-р сургуулийн Отгонжаргал багштай 5а ангид зохион байгууллаа.

Чанга уншлага: Ерөнхий боловсролын 6-р сургуулийн Отгонхишиг багштай 5в анги Прогресс сургуулийн Амаржаргал багштай 5а ангид зохион байгуулж явууллаа.

Талархалт уншлага:

Талархалт уншлага"-ыг 12 жилийн 7-р сургуулийн Түвшинсайхан багштай ба ангийн хамт олонд зохион явууллаа. Энэ уншлаганд сурагчид өөрсдийн гар доорх материал ашиглан сарнай хийж, сэтгэлийн илгээмжээ нийт ээжүүддээ хүргэж байна.

Аавууд уншиж байна:

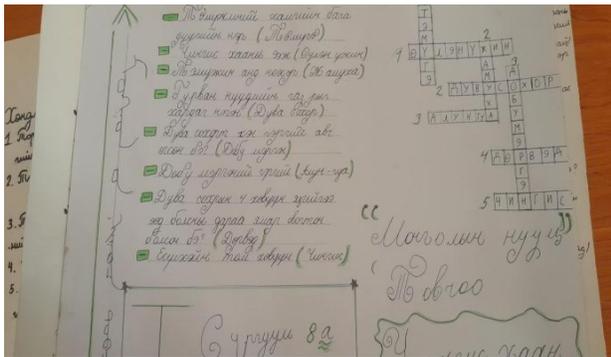

Гэр бүлийн уншлага:

1-р сургуулийн 8а,8б,8в 8г 8д 10г ангийн сурагчдад, Мөн Прогресс сургуулийн 8а 8б 8в 8г ангиуд Мөн 6 дугаар сургуулийн 9а 9б ангийн сурагчидтай бүтээлч уншлага хийж "Монголын нууц товчоо" -оор үгийн сүлжээ хийсэн.

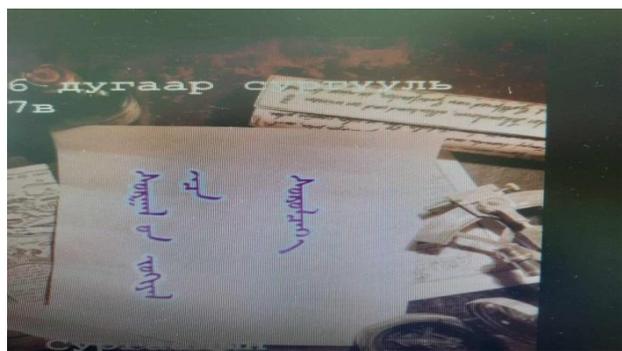

Соёл олон нийт, мэдээллийн ажил:
Дэлхийн номын өдөрт:

"Эртний сургаалын зохиолоос суралцъя"
Алтан хонх танин мэдэхүйн тэмцээн:

Эртний сургаалын зохиолоор хийсэн контент:

Асуулт хариулт асуулт тэмцээн:

Эртний сургаалын зохиолоос суралцъя уншлага:

Эртний сургаалын зохиолоос эссэ бичлэг:

"Миний унших ном-Монголын нууц" сэдэвт ном уншлагыг хийж, номын фондод байгаа 1947-2022 онуудад хэвлэгдсэн нийт 35 Монголын нууц товчоог номыг

сурталчилсан байна..

Дэлхийн хүүхдийн номын өдрийг тохиолдуулан Жаргалант сумын 5 дугаар цэцэрлэгийн ахлах, бэлтгэл бүлгийн 50 хүүхдүүдэд "Үлгэрийн цаг" арга хэмжээ явуулж, гадаадын хүүхдийн зохиолоор номын үзэгсэлэн гаргаж, номын сангийн тасаг танхимуудтай танилцуулж ажиллаа.

Тоглонгоо суралцъя: Англи хэл дээр бага ангийн сурагчдад зориулсан хөдөлгөөн дуу бүжиг зааж мөн үгсийн сан нэмэгдүүлэх, ярианы чадварыг дээшлүүлэх зорилгоор богино хэмжээний кино үзүүлэх, шүлэг цээжлүүлэх, ном унших дадалд сургах зэргээр сурагчидтай ажиллаж байна.

Кино үдэш:

ХИС-н 2-р дамжааны оюутнуудыг урьж авчран англи хэл дээр “Twilight” кино үзүүлээ

АНУ-ийн их сургуульд өргөдлөө явуулах гэж буй сурагчдад зөвлөгөө мэдээлэл олгох 3 удаагийн цуврал сургалтыг FLEX хөтөлбөрийн 2023 оны төгсөгч Б. Наранжаргалтай хамтран зохион байгууллаа. Зочин илтгэгчээр Воостэр их сургуулийн оюутан, Columbia их сургуулийн J.D candidate У. Бат-Энэрэлт оролцож илтгэл тавив.

МУИС-ийн салбар сургуулийн Эрхзүйн 3-р курсын оюутнуудад өөрийн тасаг танхимын үйл ажиллагааг танилцуулж, хууль эрхзүйн номоор үзэсгэлэн гаргаж, сурталчилсан ба багаар хамтран ажиллах нь хэр үр дүнтэйг харуулсан тоглоом тоглуулж, мэдээлэл өглөө.

Эрдэм шинжилгээ чөлөөт уншлага, Гадаад уншлагын номын танхимууд хамтран ХПК-н Тогооч, Гагнуурын ангийн хамт олон “Номтой өглөө” уншлагад хамрагдлаа.

Spelling bee англи хэл дээрх уралдаан

Сурагчдын англи хэлний мэдлэг, үгсийн санг нэмэгдүүлэх, англи хэлний үг хэллэг, дуудлагыг сайжруулах зорилготой "Spelling bee" тэмцээнийг 1-р сургуулийн 5-8-р ангийн сурагчдын дунд шат дараатай амжилттай зохион байгууллаа.

МУ-ын үндсэн хуулийн өдөрт:

Мөн энэ үеэр Орон нутгийн зохиолчдын шүлэг, яруу найраг, утга зохиолын номын үзэсгэлэн гаргав.

"Дэлхийн номын өдөр"- Writer Todko Samson зохиолчийн ном, уран бүтээлийн уулзалт, хувь хүний хөгжлийн лекц боллоо.

Writer LifeCoach Guldauryн багш маань 2024-05-01ны өдөр Ховд аймгийнхаа охид, бүсгүйчүүддээ зориулан BLOOM BOOM лекцээ амжилттай зохион байгууллаа. Нийт 50 бүсгүйчүүд хамрагдлаа.

Уншигчдын бага хурал, Илтгэл: "Уншихуйн гайхамшиг" илтгэл

Явуулын үйлчилгээ:

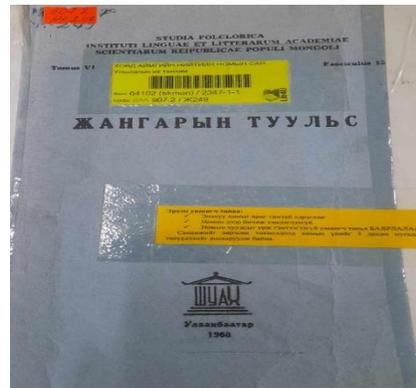
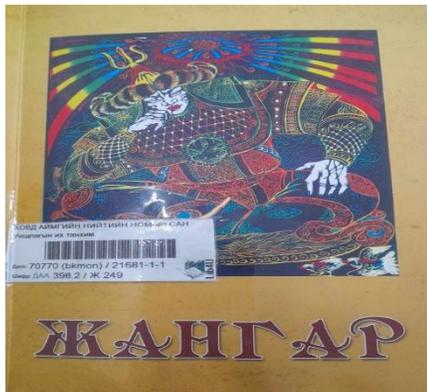
Жангарын өргөө:

“Дээлтэй монгол хүүхэд” уралдаанд 50 хүүхэд, “Сайхан морьтой ганган морьтой хос” уралдаанд 11 багийн 24 иргэнийг бүртгэж, Сум бүр өөрсдийн угсаатны онцлогийг харуулсан гэрүүдийн хаягийг хийж бүрэн байршуулаж, сумуудын жагсаалыг

хариуцаж ажиллалаа.

“Жангар” бол монгол туургатны туулийн хөгжлийн оргил үеийг төлөөлөх бүтээл мөн.

Нийтийн арга хэмжээ:

Ховд аймгийн Засаг даргын санаачлагаар зохион явуулсан "Ховдын бүсгүйчүүд" өдөрлөгийн үйл ажиллагаанд оролцлоо.

ХБИ-ийн төв дээр сургалтанд хамрагдаж буй иргэдийн эцэг, эхчүүдэд үйлчилгээ үзүүллээ.

“Хүүхдэд ээлтэй хүний хөгжлийг дэмжих жил”-ийн нээлт ХДТ-т зохион байгуулагдсан нээлтийн үйл ажиллагаанд бид шинэ номын үзэсгэлэн гаргаж MAGIC BOX номын сангийн суртчилгаа хийн, түүний доторх тохижилтыг харуулсан орчин бүрдүүлж

ажиллалаа.

Олон Улсын Хүүхдийн эрхийг хамгаалах өдрийг 2024 онд "Нэгдүгээрт хүүхэд-Хүүхдийн эрхийг дээдлье" уриан дор тэмдэглэж буй энэ өдөр Нийтийн номын сангаас "Номтой нөхөрлөө" өртөө

Зуны зугаатай уншлага явуулын номын сан:

Буянт голын хөвөөнд “Зуны зугаатай уншлага” зохион байгуулж явууллаа.

Гэр номын сангийн нээлт:

"Үлгэрийн цаг" арга хэмжээ

Галдан Бошигт хааны 380 жилийн ойд зориулсан үзэсгэлэн:

Гэр номын сан дээр Галдан бошгот хааны мэндэлсний 380 жилийн ойд зориулсан номын үзэсгэлэн гаргаж, сурталчилж байна. Номын үзэсгэлэнд: Галдан хаан, Ойрад судлал, Тод үсгийн, 1994 онд Галдан бошгот хааны 350 жилийн ойгоор Шинжаан Уйгарын их сургуулиас номын санд бэлэглэсэн номууд гэсэн 4 сэдвийн хүрээнд гарсан.

Миний мэдэх Галдан хаан гар зураг:

Галдан хааны тухай номын танилцуулга хийж, хааны аж, амьдралын тухай уншиж өгч, хүүхдүүдээр гар зураг зуруулж, үзэсгэлэн гаргасан ажилласан.

Шинэ номын нээлт:

Галдан Бошгот хааны мэндэлсний 380 жилийн ойд зориулан, Ховд аймгийн ИТХурал, Нийтийн номын сангаас Лацав Тангуд овогт Доржийн Ганболдын Галдан Бошигт ханы байгуулсан Ховдын түүхийн "Алтан цадиг оршвой" номын нээлтийг амжилттай зохион байгуулагдлаа.

Галдан Бошигт хаан мэндэлсний 380 жилийн ойд зориулсан үзэсгэлэн:

Галдан Бошгот хааны 380 жилийн ойд зориулсан номын үзэсгэлэн ЗДТГ-ын хурлын бага зааланд үргэлжлэн гарч байна. Энэ үзэсгэлэнд нийтдээ 3 өдрийн сургалт:

СУГ- аас зохион байгуулсан “Төрийн албан хаагчийн ёс зүй” сургалт хамрагдлаа.

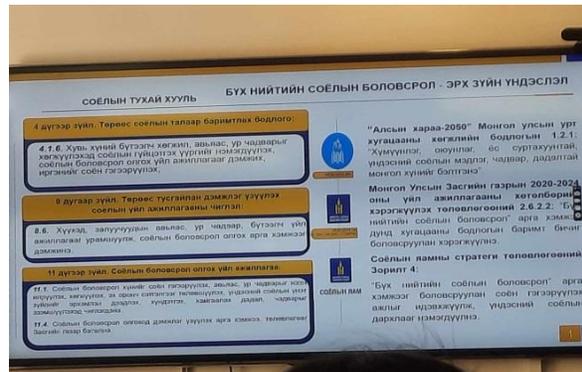
Соёл, урлагийн ажилтны 31 дэх өдрийг тохиолдуулан Ховд аймгийн соёл урлагийн салбарын ажилтнууд,Төрийн албаны зөвлөлийн онлайн сургалтанд 4 дэх өдөр болгон хамрагдаж байна.Мөн Соёлын газраас зохион байгуулсан сургалтанд хамрагдсан.

Ёс зүйн сургалт:

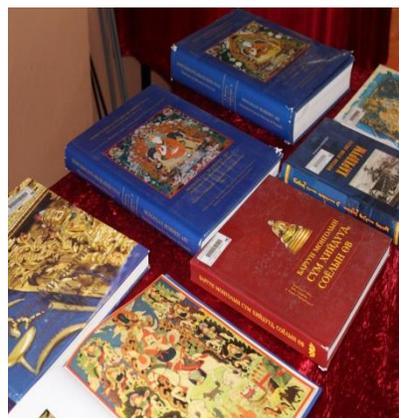

Төрийн албан хаагчдын ёс зүйн сургалтанд хамт олонтойгоо пүрэв гараг бүрийн 9 цагаас байнга хамрагдаж байна.

Сургалт:

"Соёлын бүтээлч сар" аяны нээлтийн үеэр "Монгол өв соёл", Болор цомын эзэн яруу найрагч Х.Эрдэнэбаатарын болон орон нутгийн зохиолчдын бүтээлүүдээр үзэсгэлэн дэлгэж, нийтэд сурталчлах, "Оюуны чихэр" яруу найрагчийн тухай мэдээлэл агуулсан азтан шалгаруулах сугалаа, Монгол ардын аман зохиолын төрөл болох хэл зүгшрүүлэх түргэн хэллэгийн хөгжөөнт тоглоом зэрэг үйл ажиллагаануудыг

амжилттай зохион байгуулж явууллаа.Тус арга хэмжээний зураг, бичлэг, рийлийг цахим хуудсанд байршуулж ажиллалаа.

Яруу найрагч Болор цомын эзэн Х.Эрдэнэбаатрын намтар, уран бүтээлийн танилцуулга хийж “Зүүн гарын эзэнт шүлгэс” номоор уншлага хийлээ. Нийт /38/ сурагч хамрагдав.

Том ном:

Яруу найрагч Болор цомын эзэн Х.Эрдэнэбаатрын намтар, уран бүтээлийн танилцуулга хийж “**Урианхайн хөх уулс**” шүлгээр Том ном хийлээ.. Нийт /58/ сурагч хамрагдав.

Ханын сонин:

Яруу найрагч Болор цомын эзэн Х.Эрдэнэбаатарын "**Номын сангаар зорчихуй**" шүлгээр ханын сонин хийх сонирхолтой бүтээлч уншлагыг зохион явууллаа. Нийт /28/ сурагч хамрагдав.

Бүтээлч уншлага:

МЗЭ-ийн шагналт, Болор цомын эзэн яруу найрагч Х.Эрдэнэбаатарын уран бүтээл "Урианхайн хөх уулс" шүлгийг уншиж, өөрсдийн оюун ухаанаар тольдон зурлаа. Нийт /34/ сурагч хамрагдав.

“Болор цом”-ын эзэн яруу найрагч Хөөдөөгийн Эрдэнэбаатарын намтар, уран бүтээлийн танилцуулга хийж, уншлага зохион байгууллаа. Нийт /78/ сурагч хамрагдлаа.

13-р сарын шүлэгээр уншлага хийж бяцхан ном хийх хөтөлбөр:

Нэрт яруу найрагч МЗЭ-ийн шагналт, Болор цомын эзэн Хөөдөөгийн Эрдэнэбаатарын нэрэмжит Уншлагын их танхимаас, яруу найрагчийн гэрэл зургаар үзэсгэлэн гарган танилцуулж, түүний уран бүтээлийн нэг болох "Номын сангаар

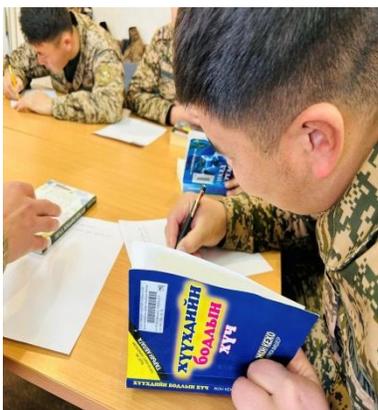
зорчихуй" шүлгээр уншлага хийсэн байна.

Монголын нууц товчоо" зохиолыг уншиж өөрсдийн ойлгосноо номын тэмдэглэлдээ бичиж тэмдэглэсэн байна.

Номтой өглөө урилгын уншлагыг Ховд аймгийн "ЗХ- дугаар ангийн номын санчтай хамтран хугацаат цэргийн албан хаагчдын дунд зохион явууллаа.

Цагдаагийн албан хаагчдад зөөврийн номын үйлчилгээ үзүүлж, “Ном уншихын ач тус” мэдээлэл өгч үйл ажиллагаагаа танилцуулж ажиллалаа.

Дотоодын цэргийн 828-р ангийн алба хаагчидтай уншсан номын хэлэлцүүлгээ

амжилттай явууллаа. /11-р Нөлөөлөх сар/

“Уншигчийн бага хурал” –ыг зохион явууллаа. Болор цомын эзэн Хөөдөөгийн Эрдэнэбаатрын намтар, уран бүтээл сэдвээр

“Дэлхийн хүүхдийн өдөр”-ийг тохиолдуулж “Ирээдүйгээ сонсьё” уриатайгаар уншигч бяцхан хүүхдүүдтэйгээ хамтран бүтээлч уншлага хийж бяцхан ном , зурагт хуудас, номын тэмдэглэл хөтлөн ажиллаа. 315 сурагч хамрагдлаа.

“Дэлхийн хүүхдийн өдөр”-ийг тохиолдуулж ажилчдын хүүхдүүдийг хамрууллаа.

“Соёлын бүтээлч сар”-ын аяны хүрээнд “Эмээтэй уншлага”-ыг хийлээ.

Ирээдүйгээ сонсъё:

“Номтой автобус” аялал:

Хүүхдүүддээ талархая:

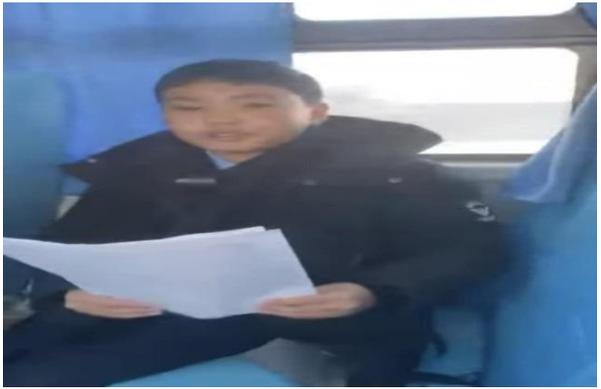
Дэлхийн шилдэг бүтээлээр уншлага хийв:

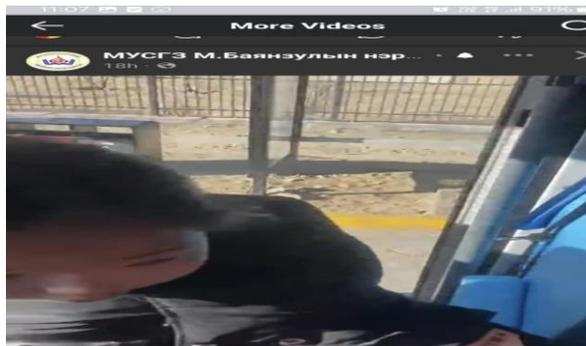
“Дэлхийн хүүхдийн шилдэг зохиол” уншуулж, тэмдэглэл хөтөлж хүүхдийн эрх, үүргийн талаар харилцан ярилцаж бүтээлч уншлага зохион байгууллаа.
Номын үзэсгэлэн:

Богино рийл:

Дэлхийн хүүхдийн өдөрт зориулж контент:

Бусад ажил:

Соёлын газраас зохион байгуулсан номын санчдыг чадавхжуулах, дадлага сургалтанд оролцож, сумдын соёлын төвийн номын санчдад ном хэрхэн ангилах, шинэ номонд техник ажиллагаа хэрхэн хийх талаар дадлага ажил хийлгэж, аргазүйн зөвлөгөө өглөө.

Эрдэнэбүрэн, Дуут сумын Соёлын төвүүдийн номын сан дээр ажиллаж, зөвлөн туслах, дадлагажуулах үйл ажиллагаа явууллаа.

Спорт арга хэмжээ:

Байгууллагаас зохион байгуулж явуулж байгаа. Спорт арга хэмжээнд Мягмар гараг бүрийн 19 цагт ажилчдын хамтаар байнга хамрагдаж байна.

Байгууллагын ойр орчимын модтой 50 м газарт ажилчдын хамтаар мөс ачиж ирж тавьлаа.

Засвар үйлчилгээ:

Ерөнхийлөгчийн зарлигийн дагуу хаврын мод тарилтанд хамт олноо төлөөлөн

оролцлоо.

Номын сангийн орчин нөхцөл, сан хөмрөг дахь ном хэвлэл нь удаан хугацаагаар хадгалагддаг тул хуурайшилт их, гал усны эрсдэлд өртөх магадлалтай учир “Гал түймрээс урьдчилан сэргийлэх” тухай сургалтыг Аймгийн Онцгой байдлын газрын сургалт хариуцсан албан хаагчаас мэдээлэл авч, галын хорын ашиглалт, хамгаалалт, хэрхэн хэрэглэх талаар мэдээлэл авлаа.

Жаргалант сумын Засаг даргын захирамжийн дагуу хаврын хортой ургамал шарилж устгах ажилд хамт олноороо оролцож байгууллагын гадна талбайг цэвэрлэж

шарилж зулгааж ачууллаа.

Онцгой байдлын газраас зохион байгуулдаг түгшүүрийн үйл ажиллагаанд хамт олноороо хамтран оролцов.

**МУСГЗ Д.СҮРЭНЖАВЫН НЭРЭМЖИТ ХӨВСГӨЛ АЙМГИЙН НИЙТИЙН НОМЫН
САНГИЙН 2024 ОНЫ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТАЙЛАН**

НЭГ. ТАНИЛЦУУЛАГА

- 1.1. Номын сангийн алсын хараа, зорилго
- 1.2. Бүтэц орон тоо
- 1.3. Үйлчилгээний хүрээ, зохион байгуулалт, чанар хүртээмж
- 1.4. Номын сангийн үйл ажиллагааны статистик тоон үзүүлэлт

**ХОЁР. НОМЫН САНГИЙН САН ХӨМРӨГИЙН БҮРДҮҮЛЭЛТ, ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТ,
ХАДГАЛАЛТ, ХАМГААЛАЛТ**

- 2.1. Номын сангийн сан хөмрөгийн бүрдүүлэлт, бүтэц зохион байгуулалт
- 2.2. Номын сангийн сан хөмрөгт судалгаа
- 2.3. Номын сангийн тооллого, хадгалалт хамгаалалт

ГУРАВ. НОМЫН САНГИЙН УНШЛАГА ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТ

- 3.1. Уншигчдад номын сангаас үзүүлж буй үйлчилгээ
- 3.2. Соёл олон нийтийн ажил
- 3.3. Хамтдаа уншъя-Хамтдаа хөгжье аян
- 3.4. Зөөврийн үйлчилгээ зохион байгуулсан эсэх
- 3.5. Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдэд номын сангийн үйлчилгээ үзүүлсэн байдал
- 3.6. Номд хөтлөх ухаан боловсролын хөтөлбөр

ДӨРӨВ. ЛАВЛАГАА, НОМЗҮЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА

- 4.1. Номын сангийн үйл ажиллагаанд лавлагаа номзуйн үйлчилгээг боловсронгуй болгох, нэвтрүүлэхэд чиглэгдсэн ажлын талаар
- 4.2. Хэрэглэгчийг мэдээллийн соёлтой болгоход чиглэгдсэн ажлууд хийсэн эсэх

ТАВ. НОМЫН САНГУУДЫН ОРОН НУТАГ СУДЛАХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА

- 5.1. Орон нутаг судлалын сан хөмрөгийг бүрдүүлэлт

ЗУРГАА. НОМЫН САНГИЙН МЭДЭЭЛЭЛ, ТЕХНОЛОГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА

- 6.1. Номын санд мэдээллийн технологийг нэвтрүүлэх, хөгжүүлэх, технологийн үйл ажиллагааг хэрэглэгчдэд хүргэхэд чиглэгдсэн ажлуудын талаар;

ДОЛОО. АРГАЗҮЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА

- 7.1. Номын санчдад аргазүйн зөвлөлгөөг амаар болон биечлэн хүргэсэн байдал
- 7.2. Номын санчдад зориулсан сургалт семинар зохион байгуулсан байдал.

НАЙМ. ХҮНИЙ НӨӨЦИЙН АСУУДАЛ

- 8.2. Хүний нөөцийг чадавхижуулсан байдал (сургалт, семинар, урамшуулал)

ЁС. ТӨСӨВ, САНХҮҮГИЙН АСУУДАЛ

- 9.1. Батлагдсан төсөв
- 9.2. Зарцуулалт
- 9.3. Үр дүн

АРВАН. ХАВСРАЛТ

НЭГ. ТАНИЛЦУУЛАГА

Аймгийн нийтийн номын сан нь 1944 оны 4 дүгээр сарын 23-ны өдрийн Ардын сайд нарын зөвлөлийн 54 дүгээр хурлын тогтоолоор 1944 онд 1000 номтой нэг орон тоотойгоор тэр үеийн аймгийн клубын дэргэд “Уншлагын газар” нэртэйгээр байгуулагдсан.

1986 онд номын сангийн зориулалтай барилга ашиглалтанд орж, 2009 онд их засвар хийгдсэн. 2019 онд Аймгийн ИТХ-ын Тэргүүлэгчдийн 78 дугаар тогтоолоор, Тариалан сумын уугуул, Монгол улсын Соёлын гавьяат зүтгэлтэн зохиолч, сэтгүүлч Далантайн Сүрэнжавын нэрэмжит нийтийн номын сан болсон.

Нийт 140 хүний суудал бүхий 3 уншлагын танхим, 66307 ширхэг ном, хэвлэлийн бүтээгдхүүн бүхий сан хөмрөгтэй. Жилдээ 33871 уншигч, ирэгсдэд 59290 ном олгож, номын сангаас зохиох соёл гэрээрлийн үйл ажиллагаандаа 31000 мянга гаруй уншигч, ирэгсдийг хамруулан ажиллаж байна.

1.1 Алсын хараа: Эх хэл, түүх соёл, ёс заншлаа дээдэлсэн Монгол иргэнийг төлөвшүүлэх

Эрхэм зорилго: Иргэдэд мэдээлэл, соёл, боловсролын үйлчилгээг тэгш

хүртээмжтэй хүргэж, бүх нийтэд соёлын боловсрол олгох

Зорилго: Ном бүр уншигчтай

Уншигч бүр номтой

1.2 Орон тоо, бүтэц

МУСГЗ Д.Сүрэнжавын нэрэмжит Хөвсгөл аймгийн нийтийн номын сан нь (удирдах 1, гүйцэтгэх 15) уншлага үйлчилгээний нэгж, захиргаа аж ахуйн нэгжтэй.

Байгууллагын дэргэд

- ✓ Ахмадын зөвлөл
- ✓ Залуучуудын хөгжлийн зөвлөл
- ✓ Эцэг эхийн зөвлөл
- ✓ Жендерийн зөвлөл
- ✓ Дотоод хяналт
- ✓ Ёс зүйн дэд хороо
- ✓ Баримт бичиг нягтлан шалгах комисс
- ✓ Өмч хамгаалах комисс ажилладаг

1.3 Үйлчилгээний хүрээ, зохион байгуулалт, чанар хүртээмж

Хөвсгөл аймгийн 130,000 хүн амд номын сангийн үйлчилгээг тэгш хүргэхэд, дараах зохион байгуулалтаар номын сангийн үйлчилгээг үзүүлж байна.

Үүнд: Номын сангийн үндсэн үйлчилгээ

- Уншлагын танхимын үйлчилгээ
- Гэрээр ном олгох үйлчилгээ
- Зөөврийн номын сангийн үйлчилгээ
- Цахим уншлага үйлчилгээ
- Лавлагаа ном зүйн үйлчилгээ
- Тусгай бүлгийн уншигчдын үйлчилгээ

Номын сангийн бусад үйлчилгээ

- Номын сангийн “Номд хөтлөх ухаан” боловсролын хөтөлбөр
- Номын сангийн соёл танин мэдэхүйн ажил
- Номын сангийн эвент
- Цахим орчинд номын сангийн үйл ажиллагааг явуулах, сурталчлах

Дээрх үйлчилгээг 70mbps, интернет хурдыг ашиглан номын сангийн <https://lib4u.site/pro/> праграмжтай үйл ажиллагаа явуулж, <https://www.facebook.com/nomiinsan.kh>, <https://www.facebook.com/KhuvsgulLibrary> хаягаар номын сангийн үндсэн үйл ажиллагааг нийтэд сурталчилдаг.

Байгууллагын удирдагч бүтэц орон тоо, төсөв санхүү бусад үйл ажиллагааг Монгол улсын засгийн газрын албан ёсны вэбсайт <https://www.gov.mn/mn/organization/niitiin-nomiin-san> хаягаар мэдээ мэдээллийг ил тод нээлттээгээр олон нийтэд хүргэж, ажиллаж байна.

1.4 Номын сангийн үйл ажиллагааны статистик тоон үзүүлэлт

№	Үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	2023	2024
1	Ном олгох үйлчилгээ	тоо	69689	63242
2	Үүнээс: Зөөврийн үйлчилгээгээр хүргэсэн	тоо	10230	10524
3	Гэрээр олгосон	тоо	4100	3176
4	Лавлагаа ном зүйн үйлчилгээ	тоо	369	401

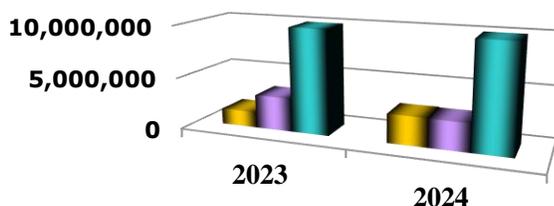
5	Номын татгалзал	тоо	230	170
6	Зохион байгуулсан соёл, олон нийтийн ажил	тоо	75	248
7	Нийт үйлчлүүлэгчид	хүний тоо	86727	90623
8	Байнгын уншигч	хүний тоо	9515	18880
9	Ирцийн тоо	хүний тоо	43213	31581
10	Соёл, олон нийтийн ажилд оролцогчид	хүний тоо	33753	51521
11	Сан хөмрөгийн бүрдүүлэлт	тоо	656	
12	Худалдаагаар	тоо	573	
13	Хандив тусламжаар	тоо	83	
14	Сэлбэн зассан	тоо	554	650

ХОЁР. НОМЫН САНГИЙН САН ХӨМРӨГИЙН БҮРДҮҮЛЭЛТ, ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТ, ХАДГАЛАЛТ, ХАМГААЛАЛТ

2.1. Номын сангийн сан хөмрөгийн бүрдүүлэлт, бүтэц зохион байгуулалт

Уншигчдын захиалгын татгалзалд бүртгэгдсэн болон сүүлийн үед хэвлэгдсэн бүхий л шинжлэх ухааны салбарын шинэ номоор сан хөмрөгийн баяжилт хийсэн. Үүнд; Орон нутгийн хөгжлийн сангаас 10,000,000 төгрөгийн 351 ширхэг, хандиваар 2,750,000 төгрөгийн 133 ширхэг, төсвөөр 2,689,651 төгрөгийн 155 ширхэг нийт 12,689,651 төгрөгийн 639 ширхэг ном хэвлэлийн бүтээгдэхүүнээр тус тус сан хөмрөгийн баяжилт хийлээ.

Номын сан хөмрөгийн баяжилт үнэн дүнгээр

	2023	2024
■ Хандив	1,527,700	2,750,000
■ Төсөв	3,243,000	2,689,651
■ онхс	10,000,000	10,000,000

2.2. Номын сангийн сан хөмрөгт судалгаа

Хөвсгөл аймгийн Нийтийн номын сангийн сан хөмрөгт статистик үзүүлэлтийн судалгаа хийж, явцын дүгнэлт хийсэн.

Сан хөмрөгийн бүтэц:

Д/д	Фондын бүтэц	Тоо ширхэг	Хувиар	Үнэ /төгрөгөөр/
1	Монгол ном	54515	85.7	86.400.783
2	Орос ном	6578	10.3	6.948.137
3	Англи ном	1197	1.9	2.889.030
4	Тогтмол хэвлэл	1071	1.5	650.000
5	Хэвлэмэл бус материал	206	0.3	975.400.0
Нийт		63567		87.061.595

Сан хөмрөгийн бүтцийг шинжлэх ухааны салбараар нь авч үзвэл:

Шинжлэх ухааны салбар	Англи ном	Орос ном	Монгол ном	CD	Тогтмол хэвлэл
Байгалийн шинжлэх ухаан	182	397	2826	6	42
Техник, техникийн шинжлэх ухаан	70	386	2051	7	36
ХАА ба Ойн аж ахуй	23	180	2188	9	42
Эрүүлийг хамгаалах, анагаах ухаан	37	184	2070	4	10
Социологи, статистик, хүн ам зүй	41	33	225	1	73
Түүх	63	322	3333	16	11
Эдийн засаг	152	289	2175	2	48
Улс төр	23	518	3436	2	145
Төр эрх, хууль цааз	12	102	1267		278
Цэргийн шинжлэх ухаан	1	41	235		
Соёл, шинжлэх ухаан, боловсрол	129	356	3336	22	204
Хэл шинжлэл	39	166	1448	16	15
Аман зохиол, утга зохиол	86	298	2760	15	32
Уран зохиол	348	2770	22960	67	96
Урлаг	31	141	1328	33	35
Шашин	5	7	468	1	2
Гүн ухаан	16	215	1121	4	2
Сэтгэл судлал	8	38	277	1	
Лавлах хэвлэл		124	868		
Нийт дүн	1197	6578	54515	206	1071

Орос номын сан хөмрөгийг шинжлэх ухааны салбараар нь авч үзвэл:

Шинжлэх ухааны салбар	Тоо ширхэг	Хувь
Байгалийн ш/у	393	6
Техникийн ш/у	385	5.9

ХАА-н ш/у	180	2.8
Анагаахын ш/у	184	2.8
Нийгэм, улс төр, эдийн засаг	998	17.4
Түүх, төр эрх зүй, цэрэг	465	7
Соёл шинжлэх ухаан, урлаг	497	7.5
Уран зохиол, утга зохиол, хэл шинжлэл	3092	49.2
Шашин, гүн ухаан, сэтгэл судлал	260	4
Лавлах	124	1.9
Нийт	6578	

Сан хөмрөгийн статистик үзүүлэлтүүд ба дүгнэлт:

Статистик судалгааны үзүүлэлтүүд:

Ф- баримтын хэмжээ

Ф_ш-шинээр нэмэгдсэн хэмжээ

Ф_х-хасагдсан хэмжээ

НО-ном олголт

У-уншигчийн тоо

НЭ-номын эргэлт

НХ-ном хангамж

Унш-Уншилт

К_х-харьцуулах коэффициент

Ө_х-өсөлтийн хурд

Тус номын сангийн фондын судалгааг 2018, 2019 оны үзүүлэлтүүдээр авч үзлээ.

Учир нь 2020, 2021 онд Ковид-19 цар тахлын улмаас үндсэн үйл ажиллагаа алдагдаж, хэвийн явагдаж чадаагүй гэж үзсэн.

Унш=НО:У

9.5=76533:8043

2019 онд нэг уншигчид олгогдсон баримтын тоо буюу **Уншилт=9.5**

НО=У х Унш

76408=8043 х 9.5

2019 онд олгосон номын тоо буюу **Ном олголт =76408**

НХ=Ф:У

7.9=63567:8043

НХ=Унш:НЭ

7.9=9.5:1.2

Номын сангийн нэг уншигчид ногдох номын дундаж тоо буюу **Ном хангамж=7.9**
(Нийтийн номын сангуудын хувьд нэг уншигчид ногдох номын тоо 8-12 байх нь тохиромжтой байдаг)

НЭ=НО:Ф=Унш:НХ

1.2=76533:63567=9.5:7.9 Нийт фонд ашиглалтын эрчим буюу **Номын эргэлт=1.2**

Дээрх үзүүлэлтүүдээр фондын чанар ба ашиглалтын байдлыг гаргавал:

Харьцуулах дундаж үзүүлэлт Ном хангамж 12(11.7-11.8); Уншилт 21.5-23; Номын эргэлт 1.6-2.5-тай тэнцүү байна гэсэн үзүүлэлтийг үндэс болгон тооцов.

Үзүүлэлтийг тодорхойлох хэсэг	Бодит байдлын дүгнэлт	Цаашид авах арга хэмжээ
Унш=9.5 НХ=7.9 НЭ=1.2 НЭ-Н (нам) Унш-Н(нам) НХ-Н(нам)	Тооны ба чанарын үзүүлэлтээр фонд нь уншигчдын хэрэгцээнд нийцэхгүй байна. Ном зохиолыг сурталчлах ажлыг зохих түвшинд явуулахгүй байна.	Бүрдүүлэлтийн бодлого ба фондын ашиглалт, ном зохиолын баяжилтыг номын сангийн зорилго болон уншигчдын хэрэгцээнд нийцүүлэн үндсээр нь өөрчлөх. Фондыг хуучирсан ном зохиолоос чөлөөлж, фондын зар сурталчилгааны ажлын аргыг сайжруулах
<p>Ном хангамж дундаж үзүүлэлтээс доогуур байвал энэ нь фондонд хангалттай нөөц байхгүй байна гэсэн үг.</p> <p>Уншилт үзүүлэлт дунджаас бага бол хэдийгээр янз бүрийн шалтгаантай байж болох ч уншигчдын хэрэгцээг бүрэн хангаж чадахгүй байгааг илтгэнэ. Иймд фондын чухам аль хэсэг уншигчдаж байгаа судлах</p> <p>Номын эргэлт доогуур гарсан бол хэдийгээр номын тухай мэдээлэл хоцорсон, бүрдүүлэлтийн чанар муу, хоёрдогч сонголтыг ба фондоос хасалт хийх ажлуудыг</p>		

системтэй явуулдаггүй зэрэг шалтгаануудаас болсон байвч фондын ашиглалт хангалтгүй байна гэдгийг тодорхойлж байна.

Номын фонд, ном олголт, уншигчдын тооны хөдөлгөөний шинжилгээг хийхдээ өсөлтийн хурдыг тооцон гаргалаа. Үүнд:

а/ фондын

б/ ном олголтын

в/ уншигчийн

Өсөлтийн хурд гэдэг нь тухайн үеийн ба урьд үеийн түвшний харьцаа юм. Энгийн байдлаар илэрхийлэгдсэн өсөлтийн хурдыг **өсөлтийн коэффициент** гэнэ. Тэгвэл тодорхой цаг үе дэх үзүүлэлтийн өсөлтийн ерөнхий хэмжээг өсөлтийн коэффициентоор илэрхийлдэг.

	Жилүүд	Номын фонд	Уншигчид	Ном олголт
2018	Өмнөх жилийн	62416	6131	63014
2019	Тухайн жилийн	63100	8043	76533

Номын фондын өсөлтийн коэффициент (ӨхФ) нь:

$$\text{ӨхФ} = 63100 : 62416 = \mathbf{1.01}$$

Уншигчийн өсөлтийн коэффициент (ӨхУ) нь:

$$\text{ӨхУ} = 8043 : 6131 = \mathbf{1.31}$$

Ном олголтын өсөлтийн коэффициент (ӨхНО) нь:

$$\text{ӨхНО} = 76533 : 63014 = \mathbf{1.21}$$

Дүгнэлт:

Өгөгдөл (манай тохиолдолд)	Урьдчилсан дүгнэлт	Цаашид авах арга хэмжээ
----------------------------	--------------------	-------------------------

<p>$\Theta_xHO < \Theta_xY > \Theta_x\Phi$</p> <p>$\Theta_xHO = 1.2$ $Y = 1.3$ $\Theta_x\Phi = 1.0$</p> <p>Өсөлтийн хурдны ийм харьцааны үзүүлэлтүүд нь фонд ашиглалтын эрчимжүүлэлт байхгүй, иймд ном олголтын өсөлтийн хурд уншигчийн өсөлтийн хурдаас хоцорч байна. Уншигчийн тоо фондын хэмжээ болон ном олголтоос түргэн өсч байгааг гэрчилж байна.</p>	<p>Ийм хурдыг хадгалах нь уншигчдын хэрэгцээг хангахгүй гэсэн тоо нэмэгдэж, хүрэлцээ муутай ном хангамжид хүргэж, уншилт буурч, номын сангийн фонд ашиглалтын эрчимжүүлэлтийг цаашдаа буурахад хүргэнэ.</p>	<p>Номын санд жил бүр авах номын тоог олшруулж, фондын хэмжээг нэмэгдүүлэх, фондын өсөлтийн хурдыг дээшлүүлэх. Ном олголтын өсөлтийн хурдыг дээшлүүлэх зорилгоор ном зохиол сурталчлах ажлыг эрс идэвхжүүлэх, дотоод ном солилцоог сайжруулах</p>
--	---	---

Фондын нийт бүрэлдэхүүнийг агуулгын харьцаагаар нь авч үзвэл:

Шинжлэх ухааны салбар	Баримтын тоо	Эзлэх хувь
Байгалийн шинжлэх ухаан	3453	5.4
Техник, техникийн шинжлэх ухаан	2550	4.0
ХАА ба Ойн аж ахуй	2442	3.8
Эрүүлийг хамгаалах, анагаах ухаан	2305	3.6
Социологи, статистик, хүн ам зүй	373	0.6
Түүх	3745	5.9
Эдийн засаг	2666	4.1
Улс төр	4124	6.5
Төр эрх, хууль цааз	1659	2.6
Цэргийн шинжлэх ухаан	277	0.4
Соёл, шинжлэх ухаан, боловсрол	4047	6.4
Хэл шинжлэл	1684	2.6
Аман зохиол, утга зохиол	3191	5.0
Уран зохиол	26241	41.2
Урлаг	1568	2.5
Шашин	483	0.8
Гүн ухаан	1358	2.1
Сэтгэл судлал	324	0.5

Лавлах хэвлэл	992	1.6
Нийт дүн	63567	

Фондын нийт бүрэлдэхүүнийг агуулгаар нь бүлэглэн зохист харьцаатай харьцуулан авч үзвэл:

Шинжлэх ухааны салбараар нь бүлэглэвэл:	Баримтын тоо	Байвал зохих (хувиар %)	Байгаа нь (хувиар %)	Тайлбар
Байгалийн шинжлэх ухааны (математик, ерөнхий физик газарзүй болон орон нутаг судлалыг оролцуулан) ба анагаах ухааны	5758	8	9.0	
Техник, техникийн шинжлэх ухаан	2550	6-7	4.0	Бага
ХАА ба Ойн аж ахуй	2442	6-7	3.8	
Нийгэм улс төрийн (социологи, статистик, хүн ам зүй, түүх, эдийн засаг, улс төр, төр эрх, хууль цааз цэргийн шинжлэх ухаан, соёл, шинжлэх ухаан, боловсрол, шашин, гүн ухаан, сэтгэл судлал, лавлах)	19213	15-17	30.2	Хэт илүү
Утга зохиол ба хэл шинжлэлийн	4875	3.5	7.7	Хэт илүү
Уран зохиол	26241	50-55	41.2	
Урлаг, спорт	2403	6.5	3.8	Бага
Нийт дүн	63567			

Фондын найдвартай байдал: Хасагдаж байгаа ном хэвлэлийн хэмжээнээс нэмэгдэж байгаа нь дийлэнх байгаа тохиолдолд тогтвортой байгаа нөхцөлд хангагдана.

Аймгийн нийтийн номын сангийн сүүлийн арван жилд (2011-2020)

Нэмэгдсэн 7247 ойролцоогоор 8000

Хасагдсан 3800 (журмын дагуу актлагдсан)

Тогтвортой байдал хангагдаж байна.

ИФЛА-гийн удирдамжид: *“Нийтийн номын сангуудын фонд 10 жилийн хугацаанд бүрэн шинэчлэгдсэн байх ёстой. Шинэчлэгдсэн номын 10% нь сүүлийн 2 жилд хэвлэгдэн гарсан байх ба 30-40 хувь нь сүүлийн 5 жилд хэвлэгдсэн гарсан байна. Ийм маягаар фондод жил бүр хийгдэх баяжилтын 5-аас багагүй хувийг тухайн жилд хэвлэгдэн гарсан ном зохиол эзэлнэ”* гэж заасан байдаг.

Энэ үндэслэлээр аймгийн нийтийн номын сангийн сангийн фонд баяжилтын чанарыг тодорхойлбол:

Он	Төсвөөр болон хандив тусламж, бэлэглэлээр фонд баяжилт хийгдсэн ном ын тоо	Үүнээс: Тухайн жилд хэвлэгдсэн		2 жилийн дотор хэвлэгдсэн		5 жилийн дотор хэвлэгдсэн	
		Тоо ширхэгээр	Хувиар	Тоо ширхэгээр	Хувиар	Тоо ширхэгээр	Хувиар
2011	959						
2012	515						
2013	864						
2014	788						
2015	733						
2016	621	66	11%	268	43%	394	63.4%
2017	639	107	17%	317	50%	547	86%
2018	893	255	29%	486	54.4%	813	91%
2019	673	152	22.5%	105	16%	307	46%
2020	461	60	13%	201	44%	333	72%

2020 онд 58860-59320 дансны хооронд 7.559.972 төгрөгийн 461 ширхэг, **2019 онд** 58188-58860 дансны хооронд 9.651.300 төгрөгийн 673 ширхэг, **2018 онд** 57296-58188 дансны хооронд 11.177.440 төгрөгийн 893 ширхэг, **2017 онд** 56656-57295 дансны хооронд 10.547.128 төгрөгийн 639 ширхэг, **2016 онд** 56035- 56655 дансны хооронд 6.171.415 төгрөгийн 621 ширхэг ном буюу сүүлийн 5 жилийн фонд баяжилтыг авч үзлээ.

Дүгнэлт: Эндээс харахад сүүлийн 5 жилийн фонд баяжилтын үзүүлэлтээр“Тухайн жилд хийгдсэн фонд баяжилтын 5%-аас багагүй хувийг тухайн онд хэвлэгдсэн ном эзлэх ёстой” гэсэн ИФЛА-гийн удирдамжид заасныг хангаж байна.

Харин тухайн жилд хийгдсэн фонд баяжилтад сүүлийн 2 болон 5 жилд хэвлэгдсэн номын тоо хэт их байгаа нь эрэлт хэрэгцээ нь буурч, хуучирсан номоор түлхүү баяжилт хийгдэж байгаа нь бүрдүүлэлт болон чанарт муугаар нөлөөлж, ашиглалтын хувь буурахад хүргэж байна. Иймд цаашид бүрдүүлэлт хийхдээ тухайн жилд болон сүүлийн 2 жилийн дотор хэвлэгдсэн номыг түлхүү авч,

сүүлийн 5 жилд хэвлэгдсэн номын баяжилт 40%-иас хэтрүүлэхгүй байхад анхаарах шаардлагатай байна.

2.3. Номын сангийн тооллого, хадгалалт хамгаалалт

Номын сангийн сан хөмрөгийн тооллогыг Боловсрол, соёл шинжлэх ухааны сайдын 2015 оны 12 дугаар сарын 15-ны өдрийн А/500 тоот тушаалын хавсралт Номын сангийн сан хөмрөгийн бүртгэл, тооллого хийх журам"-ыг баримтлан 2 жил тутамд хяналтын тооллого хийж байна.

Номын сангийн үндсэн сан хөмрөг нь монгол ном, гадаад ном, тогтмол хэвлэлийн гэсэн 3 хэсгээс бүрддэг бөгөөд нийт 150 м2 талбайг хамардаг. Сан хөмрөг тус бүр нь зориулалтын 2 талт төмөр тавиуртай, тавиур хоорондын зайн хэмжээ, гэрэлтүүлэгийг стандартад нийцүүлсэн. Сан хөмрөгийн өрөөний чийгшил, дулаан хэмжигч багажийг байнга хянаж, шаардлагатай тохиолдолд цахилгаан чийгшүүлэгчийг ашигладаг. Бусад үед механик аргаар чийгшүүлдэг. Баримт материалын хадгалалт хамгаалалтыг сайжруулах зорилгоор бүх номыг зориулалтын машинд ариутгах ажил үргэлжилж байгаа бөгөөд чийгтэй болон хуурай цэвэрлэгээ хуваарийн дагуу тогтмол хийгддэг. Мөн жилдээ 1 удаа аймгийн мэргэжлийн байгууллагад хандан хортон шавьж, мэрэгчийн устгалын ариутгал хийдэг.

ГУРАВ. НОМЫН САНГИЙН УНШЛАГА ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТ

3.1. Уншигчдад номын сангаас үзүүлж буй үйлчилгээ

- Уншлагын танхимын үйлчилгээ
- Гэрээр ном олгох үйлчилгээ
- Зөөврийн номын сангийн үйлчилгээ
- Цахим уншлага үйлчилгээ
- Лавлагаа ном зүйн үйлчилгээ
- Тусгай бүлгийн уншигчдын үйлчилгээ

Номын сангийн бусад үйлчилгээ

- Номын сангийн “Номд хөтлөх ухаан” боловсролын хөтөлбөр
- Номын сангийн соёл танин мэдэхүйн ажил
- Номын сангийн эвент
- Цахим орчинд номын сангийн үйл ажиллагааг явуулах, сурталчлах

Уншлага үйлчилгээний үндсэн үзүүлэлтүүд 2024

3.2. Соёл олон нийтийн ажил

“Бидний цагаан сар” цахим контент

“Бидний цагаан сар” цахим контент 4 дахь жилдээ бэлтгэн хүргэсэн. Энэ удаа “Битүүлэх ёс”, монгол ардын уламжлалт “Алаг мэлхий” тоглоомын ач холбогдол хэрхэн тоглох тухай цахим контент бэлтгэн 167 уншигчдад хүргэсэн

“Гэгээн цаг” уншигч зохиолчдын уулзалт

"Гэгээн цаг " яруу найргийн чөлөөт уншлага зохион байгуулж О.Элбэгтөгс, Б.Батсайхан, Р.Нэргүй, Б.Батмөнх, А.Дашцоож нарын зохиолч, яруу найрагчид, утга зохиолын дугуйлангийн сурагчид, яруу найраг сонирхогч хүүхдүүд шүлгээ уншиж үйл ажиллагаанд 180 уншигч оролцлоо.

Монгол Улсын Соёлын гавьяат зүтгэлтэн, зохиолч, яруу найрагч Далантайн Сүрэнжав агсны мэндэлсний 90 жилийн ойн нэрэмжит "ХҮРЭЛ ТУЛГА-2024" аймгийн наадамд зохион байгуулагдаж, зохиолчийн намтар уран бүтээл, “Хөвсгөлийн ган үзэгтэнүүд” зэрэг номын үзэсгэлэнг гаргаж 200 гаруй уншигчдад сурталчиллаа.

Аймгийн Нийтийн номын сангийн Утга зохиолын дугуйлангийн сурагчид Улсын "Хүрэл тулга"-2024 яруу найргийн наадамд тэргүүлсэн байрт Б. Намуун, Э. Бадамзул нар шалгарлаа.

Монгол Улсын Соёлын гавьяат зүтгэлтэн, зохиолч, яруу найрагч Далантайн Сүрэнжав агсны мэндэлсний 90 жилийн ойн нэрэмжит "ХҮРЭЛ ТУЛГА" -2024 аймгийн наадамд, зохиолчийн намтар уран бүтээл, “Хөвсгөлийн ган үзэгтэнүүд” зэрэг номын үзэсгэлэнг гаргаж 200 гаруй уншигчдад сурталчиллаа. Мөн МУСГЗ, зохиолч, сэтгүүлч Далантайн Сүрэнжавын намтар, уран бүтээлийг сурталчлах,

олны хүртээл болгох уран уншлагын цахим уралдаанд 31 уншигч хамрагдаж, шилдгүүдийг шалгаруулсан

“Нөлөөллийн ажил”

“Аутизмыг ойлгоё, хүлээн зөвшөөрье, хайрлая”, “Дээрэлхдэг биш дэмждэг найз байя” гэсэн 2 нөлөөллийн ажлыг төв талбайлд зохион байгуулж уншигчдад сургалт мэдээлэл уриалга гарган ажиллсан.

Ханс Христиан Андерсений мэндэлсэн өдөр буюу Дэлхийн хүүхдийн номын өдрийг угтан хүүхдийн зохиолч Н.Энхтайваны "Ногоон дэлхий" цувралаас "Нэг ангийнхан" зохиолоор дүрийн тоглолт Х.К.Андерсений номын үзэсгэлэн, гарган 168 уншигчдад хүргэлээ.

“Дэлхийн номын өдөр”

Дэлхийн номын өдрөөр нээлттэй өдөрлөгийг зохион байгуулж дараах үйл ажиллагааг уншигчдын дунд зохион байгууллаа. Үүнд:

- ✓ Хуучин номын хямдарсан худалдаа, ном солилцоо
- ✓ Хөгжөөнт тоглоом
- ✓ Бяцхан номын санч хишиг өдөр
- ✓ Уншигчдын бүтээлийн үзэсгэлэн
- ✓ Гадаад номын үзэсгэлэн
- ✓ Бяцхан театрын тоглолт

Нээлтэй өдөрлөгийн хүрээнд нийт 327 уншигч хамрагдан үйл ажиллагаанд оролцсон

“Хүүхдийн баяр”

Хүүхдийн эрхийг хамгаалах олон улсын өдрөөр "Хүүхдийн эрхийг дээдэлье", "Эцэг, эх бүр гэр бүлдээ чанартай цаг гаргая" уриатайгаар тэмдэглэж, "Гэртээ эрт харья" аяныг үндэсний хэмжээнд эхлүүлжээ.

Уг арга хэмжээнд Нийтийн номын сангаас "Номд хөтлөх ухаан" боловсролын хөтөлбөрийн хүрээнд уламжлалт тоглоом, "6 хошуу малын уралдаан", "Их хаадын түүх" зэрэг хөлөгт тоглоомуудыг дэлгэн тавьж, тоглонгоо суралцлаа.

"Багачуудаа уншаарай" хүүхдийн номын үзэсгэлэн гаргаж, ном уншихын ач тусыг сурталчилж, шинээр карт нээх зэрэг ажлуудыг зохион байгуулж, нийт 250 гаруй хүнд хүрч үйлчиллээ.

“Үндэсний бичиг соёл номын өдрүүд 2024” хаврын баяр 35

“Илүү их уншъя” уриатай 35 дахь номын баяр “Үндэсний бичиг соёл, номын өдрүүд- 2024” үйл ажиллагааг 2024 оны 05 дугаар сарын 17-нд зохион байгууллаа.

Үйл ажиллагаанд оролцогчдын тоон мэдээ

- ✓ Нээлтийн арга хэмжээ -351
- ✓ Мэдээлэл, сургалт, сурталчилгааны ажлын хүрээнд-2565
- ✓ Үзүүлэн таниулах ажлын хүрээнд-2031
- ✓ Уралдаан, тэмцээн-253
- ✓ Уулзалт, хэлэлцүүлэг-435
- ✓ Номын худалдаа-364
- ✓ Цахим-18600

Нийт үйл ажиллагаанд оролцогчдын тоон мэдээ-24599

Үндэсний бичгээр аймгийн “Тэргүүний хурдан уншигч” шалгаруулах тэмцээнийг Боловсрол Шинжлэх Ухааны газартай хамтран зохион байгууллаа. Нийт 17 сургуулийн ахлах болон дунд ангийн ангилалд 64 хүүхэд оролцож, шилдгүүдээ тодрууллаа.

“Үндэсний бичиг соёл номын өдрүүд 2024” намрын баяр 36

“Үндэсний бичиг соёлоо эрхэмлэн дээдэлъе” уриатай 36 дахь “Үндэсний бичиг соёл, номын өдрүүд- 2024” үйл ажиллагааг 6 сарын 1-нээс 9 сарыг дуустал хугацаанд зохион байгуулж, мөн сарын 23-ны өдөр манлайлагчдаа урамшуулах, ном унших ач холбогдлыг сурталчлах нээлттэй өдөрлөг явууллаа.

- ✓ Нээлтийн арга хэмжээ -263
- ✓ Мэдээлэл, сургалт, сурталчилгааны ажлын хүрээнд-3678
- ✓ Үзүүлэн таниулах ажлын хүрээнд-2948
- ✓ Уралдаан, тэмцээн-263
- ✓ Уулзалт, хэлэлцүүлэг-483
- ✓ Номын худалдаа-165

✓ Цахим-21195

Нийт үйл ажиллагаанд оролцогчдын тоон мэдээ-28995

“Соёлын бүтээлч сар”

“Номын тэмдэглэл хөтлөх аргачлал” сургалт мэдээлэл, Уншигчдын уулзалт, хэлэлцүүлэг, Их зохиолч Д.Нацагдоржийн шүлгийн уран уншлагын уралдаан зохион байгуулж номын сангийн үйл ажиллагааг 4481 уншигчдад сурталчиллаа.

“Номын баатрууд амилсан нь-2024”

Уншигчдын шинэ жилийг “Улаан малгайтын аялал” зохиомжоор номын сангийн тэргүүний 50 уншигчдын дунд 12 сарын 05 нд тэмдэглэхээр бэлтгэл ажил хангагдсан боловч Аймгийн засаг даргын захирамжаар цуцлагдсан

“Утга зохиолын долоо хоног”

Аймгийн Утга зохиолын нэгдлээс хэл уран зохиолын багш нартай уншигч зохиолчдын уулзалт, “Эх хэл соёл, Эх үндэс оршихуй” уншлагын цаг, Хөвсгөлийн зохиолчдын намтар уран бүтээлийн танилцуулгыг цувралаа цахим орчинд сурталчлах зэрэг ажлыг зохион байгуулж 800 гаруй уншигчдад үйлчиллээ.

“Бидний номын сан” цахим арга хэмжээ

Бидний номын сан цахим арга хэмжээний хүрээнд:

✓ Номд хөтлөх ухаан булангаар нийт- 180ш

✓ Номын сангийн эргэн тойронд булангаар нийт – 157ш

✓ Томруулдаг шил булангаар нийт- 779ш мэдээ, мэдээлэл бэлтгэж нийт 416

мэдээллийн номын сангийн <https://www.facebook.com/nomiinsan.kh>,

<https://www.facebook.com/KhuvsgulLibrary> хаягаар нийтэд хүргэж сурталчилсан

81200 гаруй уншигчдад хүрсэн байна.

3.3. “Хамтдаа уншъя-Хамтдаа хөгжье”, “Гэр бүлийн уншлага” аян

Аяны хүрээнд танхимаар 8000 ирэгсэдэд, номын богцоор 11 гэр бүлд 60 удаа ном хүргэж шилдэг уншигч гэр бүлээр Б.Алтанхуягийн гэр бүл номын богцоор авсан номоороо цахим хуудсаараа дамжуулан орой бүр “Үлгэрийн цаг”-контентоор үлгэр уншиж 50 үлгэрийг 60,000 үзэгчдэд хүргэж, Ё.Цэрэнжавын гэр бүл уншсан номын тэмдэглэл хөтөлсөн амжилтаар тус тус шалгарлаа.

3.4. Зөөврийн үйлчилгээ зохион байгуулсан эсэх

Мөрөн сумын ахмадын хорооны чийрэгжүүлэх 8 төвд, мөрөн сумын “Гурван-Эрдэнэ”, “Ирээдүй цогцолбор”, “Нутгийн аварга”, “Сод Эрдэм”, “Дэлгэрмөрөн”, “Эрдмийн далай” сургуулиудад зөөврийн номын сангийн үйлчилгээг хүргэлээ. “Зөөврийн номын сан” үйлчилгээгээр нийт 4100 гаруй ирэгсдэд 7300 ном олгож үйлчиллээ.

3.5. Тусгай хэрэгцээт, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдэд, номын сангийн үйлчилгээ үзүүлсэн байдал

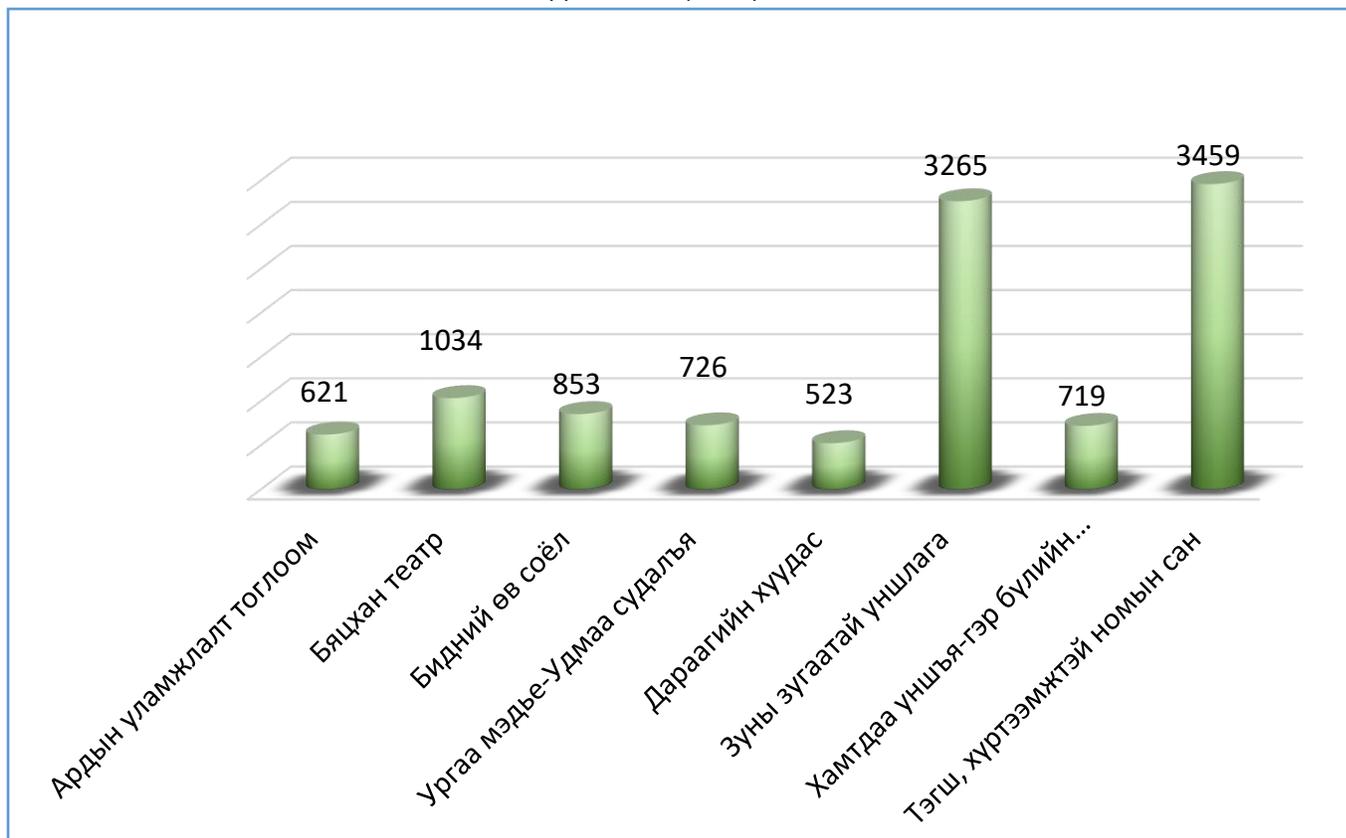
ЕБС-ийн Дэлбээ, Титэм бүлэг, Ахмадын асрамж үйлчилгээний төв – ХАХБХХТөв, ХАХГБХХТөвийн дэргэдэх “Нэг цэгийн үйлчилгээний төв”, Тусгай хэрэгцээт иргэд - ШШГГ-т түр саатуулагдах газарт, Тусгай бүлгийн байгууллага - Хилийн 0257 дугаар анги байгууллагуудад номын сангийн үйлчилгээг үзүүллээ. Тусгай хэрэгцээт 93 хүүхэд, 65 насанд хүрэгчдэд 36 удаагийн номын богцоор 219 ном хүргэж үйлчилсэн байна. Тусгай бүлгийн 121 иргэнд 59 удаа 400 ном хүргэж үйлчилсэн байна.

3.6. Номд хөтлөх ухаан боловсролын хөтөлбөр

Бүх нийтийн соёлын боловсролыг дэмжих Номын сангийн “Номд хөтлөх ухаан” боловсролын хөтөлбөрийн хүрээнд:

- Ардын уламжлалт тоглоом наадгай
- Бяцхан театр
- Бидний өв соёл
- Ургаа мэдье-Удмаа судалъя
- Дараагийн хуудас
- Зуны зугаатай уншлага
- Тэгш, хүртээмжтэй номын сан зэрэг 8 чиглэлээ сургалт мэдээллийг 230 удаа зохион байгуулж 11200 уншигч хамрагджээ

“НОМД ХӨТЛӨХ УХААН” НОМЫН САНГИЙН БОЛОВСРОЛЫН ХӨТӨЛБӨРТ ХАМРАГДСАН
УНШИГЧДЫН ТОО (2024)

ДӨРӨВ. ЛАВЛАГАА, НОМЗҮЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА

4.1. Номын сангийн үйл ажиллагаанд лавлагаа номзүйн үйлчилгээг боловсронгуй болгох, нэвтрүүлэхэд чиглэгдсэн ажлын талаар

Лавлагаа ном зүйн үйлчилгээг боловсронгуй болгох зорилгоор Үндэсний тогтмол хэвлэлийн нэгдсэн цахим сан, үндэсний тогтмол хэвлэлийн өгүүллийн нэгдсэн санд орон нутгийн хэвлэл “Эрх чөлөө” сонины дугааруудыг болон нийтлэл өгүүллүүдийг оруулснаар уншигчдыг лавлагаа мэдээллээр хангах үйлчилгээний чанар, хүртээмж сайжирсан.

4.3. Хэрэглэгчийг мэдээллийн соёлтой болгоход чиглэгдсэн ажлууд хийсэн эсэх

Дэлхийн номын өдөр, Соёлын ажилтаны өдрүүдийг тохиолдуулан Номын сангийн нээлттэй өдөрлөг зохион байгуулж уншигчдад цахим каталогт, хайлт хийх, Бяцхан номын санч клубын уншигчд “Хишиг өдөр” зохион байгуулж номын сангийн үйлчилгээг хялбар авх боломж нөхцөлийг сурдалчлан ажиллаа.

ТАВ. НОМЫН САНГУУДЫН ОРОН НУТАГ СУДЛАХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА

5.1. Орон нутаг судлалын сан хөмрөгийг бүрдүүлэлт

Орон нутаг судлалын сан хөмрөгийг буй болгосон бөгөөд 1200-гаад ном, хэвлэлийн бүтээгдхүүнтэй болоод байна. Цаашид орон нутгийн талаарх нэгдсэн мэдээллийн сантай болох зорилго тавин Хөвсгөлөөс төрсөн эрдэмтэн, судлаач, зохиолчдын бүтээлүүд, Хөвсгөлийн тухай хэвлэгдсэн ном хэвлэлийн бүтээгдхүүнүүд гэсэн хоёр чиглэлээр сан хөмрөгөө зохион байгуулан, жил бүр баяжилт хийн ажиллаж байна.

ЗУРГАА. НОМЫН САНГИЙН МЭДЭЭЛЭЛ, ТЕХНОЛОГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА

6.1. Номын санд мэдээллийн технологийг нэвтрүүлэх, хөгжүүлэх, технологийн үйл ажиллагааг хэрэглэгчдэд хүргэхэд чиглэгдсэн ажлуудын талаар;

Үйл ажиллагаа нь номын сангийн ашиглалтын түвшинг сайжруулж, хэрэглэгчдэд илүү олон төрлийн үйлчилгээ хүргэх боломж нөхцөлийг бүрдүүлэн ажиллаж байна.

Хөвсгөл аймгийн нийтийн номын сангийн нэгдсэн каталогт үүлэн технологит шилжсэн (23 сумын соёлын төвийн нийтийн номын сан)

Орон нутгийн Эрх чөлөө сонинг Үндэсний тогтмол хэвлэлийн нэгдсэн санд бүх дугаарыг оруулсан

Бүх түвшинд онлайн сургалтыг зохион байгуулах чадварт суралцсан

ДОЛОО. АРГАЗҮЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА

7.1. Номын санчдад аргазүйн зөвлөлгөөг амаар болон биечлэн хүргэсэн байдал

23 сумын 20 номын санчид 1 дүгээр сарын 18-21-ний хооронд дадлагад суурилсан сургалт, спортын нөхөрсөг тоглолтыг зохион байгуулж, хамтран ажиллах гэрээ байгууллаа. Тосонцэнгэл, Эрдэнэбулган, Алаг-Эрдэнэ, Түнэл, сумдын соёлын төвийн номын санд 3 өдрийн, Баянзүрх, Арбулаг сумдад 1 өдрийн мэргэжил арга зүйн зөвлөгөөг өгч , 18 номын санчид онлайн зөвлөгөөг өгч ажиллаа.

7.2. Номын санчдад зориулсан сургалт семинар зохион байгуулсан байдал.

МҮНС-гийн 2 мэргэжилтэн 24 цагийн сургалтыг номын санчдад КОХО программын анхан шатны сургалтыг зохион байгууллаа

НАЙМ. ХҮНИЙ НӨӨЦИЙН АСУУДАЛ

8.2. Хүний нөөцийг чадавхижуулсан байдал (сургалт, семинар, урамшуулал)

Ажилтан, албан 12 хаагчдын мэдлэг, мэргэжлийн ур чадвар, хувь хүний хөгжил, хүний нөөцийн чиглэлээр цахим 5, танхимын 10, хэлэлцүүлэг 2 нийт 17 төрлийн тус бүр 4 цагаас дээш хөгжүүлэх сургалтад хамруулсан байна.

“ХӨВСГӨЛ-ТӨРИЙН АЛБАН ХААГЧИД-ЭХ ХЭЛ” нүүр номын 19 цагийн хичээлийг нийт албан хаагчид судлан үндэсний бичгээр унших, бичих чадвараа дээшлүүлсэн. Хэлний бодлогын үндэсний зөвлөлөөс MNS 6395:2022 стандартын дагуу үндэсний бичгээр цахимд бичвэр боловсруулах АЗТГ-ын Архивын тасгаас зохион байгуулсан Mongolian Baiti фондоор бичих сургалтад хамрагдав

Ажилчдын нийгмийн баталгааг хангах хүрээнд байгууллагын нийт 15 албан хаагчдыг Хөвсгөл аймгийн Мөнгөн тулгуур эмнэлэгт анхан шатны үзлэг оношилгоонд хамруулсан бөгөөд нийт зардал нь 3,291,000.00 төгрөг болно.

ЕС. ТӨСӨВ, САНХҮҮГИЙН АСУУДАЛ

9.1. Батлагдсан төсөв

Манай байгууллага 2024 онд 562,530,549.93 төгрөгийн санхүүжилт авсан үүнээс Улсын төсвийн санхүүжилт 477,536,849.93 , орон нутгийн санхүүжилт 84,993,700 төгрөг бөгөөд урьд оноос улсын төсөв 26% харин орон нутгийн төсөв 30%-аар нэмэгдсэн энэ нь цалин болон байр ашиглалтын зардал нэмэгдсэнтэй холбоотойгоор санхүүжилт өссөн байна.

9.2. Зарцуулалт

1. Байгууллагын орчин нөхцөлийг сайжруулах хүрээнд байгууллагын өрөө танхим, коридор засварлаж гэрэлтүүлгийг сайжруулж бүрэн камержуулж аюулгүй байдлыг хангасан.
2. Ном сэлбэн засах шаардлагатай багаж хэрэгсэл, материалуудаар хангасан.
3. Нийт албан хаагчдад веб камер болон чихэвч бар код уншигч, цахилгаан дринл, баримт уншигч зэрэг шаардлагатай 12,365,900 төгрөгийн тоног төхөөрөмж худалдан авсан.
4. Байгууллагын уншлага үйлчилгээндээ зориулан 500,000 төгрөгийн тоглоом хэрэгслээр хангасан.
5. Уншигчдын эрэлт хэрэгцээнд нийцүүлэн ном сурах бичиг нийлүүлсэн.
6. Байгууллагын барилгын гадна орчин болон халаалт дулааны 200,000,000 төгрөгийн засварын ажил үйлчилгээ хийлгэсэн.

7. Ажилчдын нийгмийн баталгааг хангах хүрээнд 3,291,000 төгрөгөөр аймгийн хувийн эмнэлэгт урьдчилан сэргийлэх үзлэг оншилгоонд хамруулсан.
8. Ажилчдын сар бүрийн унаа хоолны хөнгөлөлтөд нийт 14,508,788.44 төгрөг олгосон.
9. Үр дүнгийн санхүүжилтийн хүрээнд албан хаагчдад 2,325,000 төгрөгийн урамшуулал олгосон.
10. Улирал бүрийн үр дүнгийн урамшуулалд нийт 22,465,323.13 төгрөг олгосон

9.3. Үр дүн

2024 онд Төсвийн хэмнэлтийн тухай хууль болон Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг мөрдөн, байгууллагын хэвийн үйл ажиллагааг хангаж ямар нэгэн өр авлагагүй ажиллаж байна.

АРАВ НЭГ. ХАВСРАЛТ

ОНЦЛОХ ҮЙЛ ЯВДЛУУД 01-Р САРЫН 01-31

ХҮҮХЭД ХӨГЖИЛ ХАМГААЛЛЫГ ДЭМЖИХ НЭРЛЭСЭН ЖИЛИЙН ХҮРЭЭНД:
"ХАНДЛАГАА ӨӨРЧИЛЬЕ, ХҮЛЭЭН ЗӨВШӨӨРЬЕ"
ҮНДЭСНИЙ ХЭМЖЭЭНД ӨРНӨХ АЯН ХӨВСГӨЛ АЙМГИЙН ТАРИАЛАН СУМАНД 1 ДҮГЭЭР
САРЫН 04-05-НЫ ӨДРҮҮДЭД НЭЭЛТЭЭ ХИЙЖ, ХҮҮХДИЙН УНШЛАГЫН ТАНХИМААС
ХАМТРАН АЖИЛЛАЛАА.

ОНЦЛОХ ҮЙЛ ЯВДЛУУД 01-Р САРЫН 01-31

한국어 재미있습니다

Солонгос хэлний анхан шатны сургалт

Хаана: Хөвсгөл Төв номын сан
Бүртгэл: 2 сарын 2 хүртэл
Хугацаа: 2 сарын 5-аас
3 сарын 5 хүртэл
Хамрах хүрээ: Бүх насныхан
Утас 80831797

Залуучуудын зөвлөл, Гэрээр ном олгох танхим хамтран "Солонгос хэлний анхан шатны сургалт"-ыг амжилттай зохион байгууллаа.

2 дахь ээлжийн сургалтын бүртгэл явагдаж байна.
1 дүгээр ээлжийн төгсөгчиддөө сурлагын өндөр амжилт хүсье.

ОНЦЛОХ ҮЙЛ ЯВДЛУУД 01-Р САРЫН 01-31

Хөвсгөл аймгийн Нийтийн номын сангаас Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний хөгжлийн төвд зөөврийн номын сан ажиллуулахаар гэрээ хийгдлээ.

ОНЦЛОХ ҮЙЛ ЯВДЛУУД 01-Р САРЫН 01-31

1 сарын 24-26-ны өдрүүдэд Хөвсгөл аймгийн Нийтийн номын санчдын сургалт, спортын нөхөрсөг уулзалт амжилттай болж өндөрлөө

ОНЦЛОХ ҮЙЛ ЯВДЛУУД

03-Р САРЫН 01-31

Мөрөн, 2024 оны хоёрдугаар сарын 4 /МОНЦАМЭ/. Хөвсгөл аймгийн Нийтийн номын сангаас “Хамтдаа уншъя гэр бүлийн уншлага” номын богцыг аялуулж эхэллээ. Гэрээр ном олгох танхимын "Хамтдаа уншъя-Гэр бүлийн уншлага" аянд идэвхтэй оролцож ном уншихын гайхамшигийг хүүхдүүддээ үлгэрлэн өвлүүлж байгаа оюунлаг гэр бүлдээ баярлалаа.

ОНЦЛОХ ҮЙЛ ЯВДЛУУД

04-Р САРЫН 01-30

Аймгийн Нийтийн номын сангийн дэргэдэх "Дотоод Инээмсэглэл" Утга зохиолын дугуйлангийн сурагчид Улсын "Хүрэл тулга"-2024 яруу найргийн наадамд тэргүүлээ. Ахлах насны ангилалд Нийтийн номын сангийн дэргэдэх Утга зохиолын дугуйлангийн сурагч, ДМЦ Сургуулийн 10в ангийн сурагч Б. Намуун тэргүүн байр Дунд насны ангилалд Аймгийн Нийтийн номын сангийн дэргэдэх Утга зохиолын дугуйлангийн сурагч, Титэм сургуулийн 9г ангийн сурагч Э. Бадамзул тэргүүн байр эзэллээ.

ОНЦЛОХ ҮЙЛ ЯВДЛУУД

03-Р САРЫН 01-31

ЗОӨВРИЙН НОМЫН САН

Хүүхэд хөгжил, хамгааллыг дэмжих нэрлэсэн жилийн хүрээнд Гэрээр ном олгох уншлагын танхим Хөвсгөл аймгийн хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний хөгжлийн төвд зөврийн номын сангийн үйлчилгээг хүргэн ажилладаг. Тус төвийн уншигчид номын сангийн цахим санг ашиглан сонирхсон номоо захиалж энэ сарын номын богцоо хүлээн авлаа.

ОНЦЛОХ ҮЙЛ ЯВДЛУУД

04-Р САРЫН 01-30

Хүүхдийн хөгжил, хамгааллыг дэмжих" нэрлэсэн жилийн ажлын хүрээнд Аутизмын хүрээний эмгэгтэй хүүхдийн сурч хөгжих, бие даан амьдрах, хамгаалуулах боломжуудыг олон нийтэд таниулж, нийгэмд эерэг хандлага түгээхээр “Аутизмыг ойлгоё, хүлээн зөвшөөрөё, хайрлая” өдөрлөгт номын сангийн хамт олон нэгдлээ.

♥ Цэнхрээр гэрэлтүүлье ♥

ОНЦЛОХ ҮЙЛ ЯВДЛУУД 03-Р САРЫН 01-31

Боловсролын хөтөлбөрийн хүрээнд:
 Хөвсгөлийн 10 бахархлын нэг Алунгоо эхийн сургаалын тухай мэдээлэл бэлтгэж уншлагын цагаараа 80 гаруй уншигч ирэгсдэд хүргэлээ. Бяцхан театраар 10 удаа хүүхэлдэйн театр тоглуулж, анги хамт олны уншлагын цагийг бүтээлчээр өнгөрүүллээ.

ОНЦЛОХ ҮЙЛ ЯВДЛУУД 03-Р САРЫН 01-31

Тосонцэнгэл сумын нийтийн номын санд энэ оны 3 сарын 12,13-ны өдрүүдэд аймгийн Нийтийн номын сангийн сан хөмрөгч Ч.Учралтбаясгалан, номын санч мэдээллийн ажилтан Ч.Базар, Ц.Дуламжав, ном ариутгагч Ц.Эрдэнэжаргал нарын 4 хүний бүрэлдэхүүнтэй баг 1 хоног, 2 өдөр ажиллаж, номын санч н.Ганцэцэгт арга зүйн зөвлөгөө өглөө.

ОНЦЛОХ ҮЙЛ ЯВДЛУУД 03-Р САРЫН 01-31

Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний хөгжлийн төвтэй хамтран хамтдаа нөлөөлье арга хэмжээнд оролцож, хүүхдийн танин мэдэхүй хөгжүүлэх номуудаар үйлчилгээ үзүүлж, "Хайраар усалъя" хэлэлцүүлэгт аутизмтай хүүхэдтэй ажиллах арга барил, аутизмын тухай ойлголт өгөх сургалт мэдээлэл эцэг эх асран хамгаалагчдад өгч ажиллаа.

ОНЦЛОХ ҮЙЛ ЯВДЛУУД 03-Р САРЫН 01-31

Жендэрийн Үндэсний хорооноос зарласан "Харилцан хүндэтгэж, тэгш оролцоог хангая" сарын аяны хүрээнд жендэр, жендэрийн хэвшмэл ойлголт, жендэрт суурилсан хүчирхийллийн талаарх олон нийтийн ойлголт мэдлэгийг нэмэгдүүлэх, сайн туршлага, санаачлагыг түгээн дэлгэрүүлэх зорилгоор номын сан, музейн албан хаагчдын дунд АХА тэмцээн зохион байгууллаа. Идэвхтэй оролцсон албан хаагчиддаа ажлын амжилт хүсье.

ОНЦЛОХ ҮЙЛ ЯВДЛУУД 03-Р САРЫН 01-31

"Дэлхийн яруу найргийн өдөр"-ийг тохиолдуулан аймгийн Нийтийн номын сангийн Утга зохиолын дугуйлангийн сурагчдын "Дотоод Инээмсэглэл-2" яруу найргийн чөлөөт уншлага боллоо. Энэ үйл ажиллагаанд О.Элбэгтөгс Б.Батсайхан, Р.Нэргүй, Б.Батмөнх, А.Дашцоож нарын зохиолч, яруу найрагчид, дугуйлангийн сурагчид, яруу найраг сонирхогч хүүхдүүд шүлгээ уншиж толилууллаа.

ОНЦЛОХ ҮЙЛ ЯВДЛУУД 03-Р САРЫН 01-31

Хүүхдийн уншлагын танхимаас Ханс Христиан Андерсений мэндэлсэн өдөр буюу Дэлхийн хүүхдийн номын өдрийг угтан хүүхдийн зохиолч Н.Энхтайваны "Ногоон дэлхий" цувралаас "Нэг ангийнхан" зохиолоор дүрийн тоглолт хийлээ.

ОНЦЛОХ ҮЙЛ ЯВДЛУУД 03-Р САРЫН 01-31

Нийтийн уншлагын танхимаас "ДЭЛХИЙН УСНЫ ӨДӨР"- 2024 "Цэнхэр тууз"- аяны хүрээнд "Ус"-аа ХАЙРЛАЯ! ХАМГААЛЪЯ! ХЭМНЭЭ! сэдвээр Сод-Эрдэм сургуулийн 106 ангийн сурагчдад "Дэлгэрмөрөн-Шишхэд голын сав газрын захиргаа"-тай хамтран сургалт зохион байгууллаа.

ОНЦЛОХ ҮЙЛ ЯВДЛУУД 03-Р САРЫН 01-31

"Харилцан хүндэтгэж, тэгш оролцоог хангая" сарын аянд номын сангийн албан хаагчид, уншигчид нэгдэж, уриа постерийг байгууллагын фейсбүүк хуудсаар сурталчлан ажиллалаа.

"Хамтдаа уншъя-Хамтдаа хөгжье" урилгат уншлагад Титэм сургуулийн Болсайхан багштай 5г ангийн хамт олон нэгдлээ. Уншлаганд номын сангийн танилцуулга мэдээлэл, Номын сангийн Боловсролын хөтөлбөрийн хүрээнд: Соёлын биет бус өвийн нэг болох "Монгол гэр"-ийн бүрдэл хэсгүүд тэдгээрийн нэршлийг тайлбарлаж, "Бяцхан театр"-аар орос ардын "Гурван тоорой" үлгэрийг сурагчид ангийнхандаа тоглож сонирхуулаа.

Хөвсгөл аймгийн Мөрөн сумын ЕБС-ын 7дугаар ангийн сурагчдын дунд Англи хэлний "GOLDEN BELL" тэмцээнийг амжилттай зохион байгуулаа.

Уг тэмцээнд Дэлгэрмөрөн цогцолбор сургууль, Эрдмийн Далай цогцолбор сургууль, Авьяас ЕБС, ГХГС-тай Ирээдүй XXI зуун цогцолбор сургууль, Титэм ЕБС, Нутгийн Аваргууд сургууль, Мөрөн Гурван-Эрдэнэ сургуулиудын 80 гаруй сурагчид оролцож оюун ухаан, авхаалж самбаагаа сорин өрсөлдлөө.

Гэрээр ном олгох танхим "Боловсролын хөтөлбөр-Бидний өв соёл"-ийн хүрээнд Титэм ЕБС-ийн Т.Дэлгэрхаан багштай 6б ангийн сурагчид хүрэлцэн ирж морь уралдуулах, алаг мэлхий өрөх зэрэг уламжлалт тоглоом наадгайгаар тоглон, номын үзэсгэлэнтэй танилцан, цагаан сарын ёс заншлаас мэдэж авлаа.

МУСГЗ Д.Сүрэнжавын нэрэмжит Нийтийн номын сан Мөрөн Гурван-Эрдэнэ ЕБС-д зөөврийн номын сангийн үйлчилгээг хүргэлээ.

Нийтийн номын сангийн танилцуулга мэдээлэл

Шинэ номын танилцуулга

Ангил болон монгол бичиг дээр хэвлэгдсэн номын үзэсгэлэн

Уншигчид дунд "Алтан хонж" тэмцээн

Цахим орчинд гар утасны хэрэглээ сэдвээр сургалт мэдээлэл

Бага ангийн уншигчдад Алуунгоо эхийн сургаал хэлэлцүүлэг зэргийг зохион байгуулж нийт 370 гаруй уншигчдад зөөврийн номын сангийн үйлчилгээг хүргэлээ.

НИЙТИЙН УНШЛАГЫН ТАНХИМААС "ҮНДСЭН ХУУЛИЙН ӨДӨР"-Т ЗОРИУЛАН МОНГОЛ УЛСЫН ГАВЬЯАТ ХУУЛЬЧ, АРДЫН БАГШ, ХӨДӨЛМӨРИЙН БААТАР БЯРААГИЙН ЧИМИДИЙН МЭНДЭЛСНИЙ 90НАСНЫ ОЙД НОМЫН ҮЗЭСГЭЛЭН ГАРГАЛАА.

"ҮГСИЙН УРЛАН" ШҮЛГИЙН ДУГУЙЛАНГИЙН СУРАГЧИДАЙ УУЛЭЛАЛТ ХИЙЛЭЭ.

Хөвсгөл аймгийн Рашаант сумын ерөнхий боловсролын сургуулийн "Үгсийн урлан" шүлгийн дугуйлан 2022 онд шүлгийн анхны дугуйлангаа 5 сурагчтай нээсэнээр өдгөө 37 сурагчтайгаар үйл ажиллагаагаа тогтмол явуулж байна.

"ОЛОН УЛСЫН НОМ БЭЛЭГЛЭХ ӨДӨР"-т зориулан Номын сангийн дэргэдэх Жендерийн зөвлөл, Залуучуудын зөвлөл хамтран байгууллагын албан хаагчдын дунд өөрийн уншсан хамгийн сонирхолтой номоо бэлэглэж номын тухай яриа өрнүүллээ.

Нэрт Соён гийгүүлэгч, Зохиолч, Яруу найрагч, Шог зураач Гүрж. Нямдоржийн мэндэлсний 65 насны ойд зориулсан "ОНЫ ШИЛДЭГ" шүлэг шалгаруулах өсвөрийн яруу найргийн наадам 2024 оны 02 сарын 03-ны өдөр Хатгал тосгонд амжилттай зохион байгуулагдаж өндөрлөв. Яруу найргийн наадамд Аймгийн Нийтийн номын сангийн дэргэдэх Утга зохиолын дугуйлангийн сурагчид амжилттай оролцлоо.

Мандлын 1000 цэцгийн үрсэлгээ хийв.

“ДЭЛХИЙН НОМЫН ӨДӨР”

НҮБ-ын Боловсрол, шинжлэх ухаан, соёлын байгууллага (ЮНЕСКО)-с 1995 онд дөрөвдүгээр сарын 23-ны өдрийг “Дэлхийн номын өдөр” болгон зарласан билээ. Энэ өдөр дэлхийн 100 гаруй оронд зохиолч, хэвлэн нийтлэгчдэд хүндэтгэл үзүүлэх, ном уншихын ач холбогдлыг олон нийтэд сурталчлан таниулах арга хэмжээг зохион байгуулж иржээ.

Төрийн байгууллагуудын “ИРГЭДЭЭ СОНСЪЁ” нээлттэй хаалганы өдөрлөгт манай байгууллагаас дараах үйл ажиллагааг иргэддээ нээлттэй хүргэлээ.

- Хуучин номын худалдаа
- Шидэт тавцан
- Хөлөгт тоглоом
- Бяцхан театр бээлийн хүүхэлдэй
- Уншигчийн карт нээх үйлчилгээ

“БЯЦХАН НОМЫН САНЧИЙН НЭГ ӨДӨР”

Дэлхийн номын өдрийг угтан Хүүхдийн уншлагын танхимаас зохион байгуулсан "Бяцхан номын санч" хишиг өдөр амжилттай зохион байгуулагдлаа. 4-5 дугаар ангийн 5 сурагч Хишиг өдрийн үйл ажиллагаанд амжилттай оролцлоо.

Мандлын 1000 цэцгийн үрсэлгээ хийв.

“ДЭЛХИЙН НОМЫН ӨДӨР”

НҮБ-ын Боловсрол, шинжлэх ухаан, соёлын байгууллага (ЮНЕСКО)-с 1995 онд дөрөвдүгээр сарын 23-ны өдрийг “Дэлхийн номын өдөр” болгон зарласан билээ. Энэ өдөр дэлхийн 100 гаруй оронд зохиолч, хэвлэн нийтлэгчдэд хүндэтгэл үзүүлэх, ном уншихын ач холбогдлыг олон нийтэд сурталчлан таниулах арга хэмжээг зохион байгуулж иржээ.

“Үндэсний бичиг соёл, номын өдрүүд 2024” – 36 дахь номын баярын арга хэмжээний хүрээнд ураг удмаа мэдэж, угийн бичгээ хөтөлж сурах, үе хойчдоо уламжлуулах зорилгоор байгууллага хамт олон дунд “Ургаа мэдье-Удмаа судалъя” уралдаан зохион байгууллаа.

Мандлын 1000 цэцгийн үрсэлгээ хийв.

“ДЭЛХИЙН НОМЫН ӨДӨР”

НҮБ-ын Боловсрол, шинжлэх ухаан, соёлын байгууллага (ЮНЕСКО)-с 1995 онд дөрөвдүгээр сарын 23-ны өдрийг “Дэлхийн номын өдөр” болгон зарласан билээ. Энэ өдөр дэлхийн 100 гаруй оронд зохиолч, хэвлэн нийтлэгчдэд хүндэтгэл үзүүлэх, ном уншихын ач холбогдлыг олон нийтэд сурталчлан таниулах арга хэмжээг зохион байгуулж иржээ.

Төрийн байгууллагуудын “ИРГЭДЭЭ СОНСЬЕ” нээлттэй хаалганы өдөрлөгт манай байгууллагаас дараах үйл ажиллагааг иргэддээ нээлттэй хүргэлээ.

- Хуучин номын худалдаа
- Шидэт тавцан
- Хөлөгт тоглоом
- Бяцхан театр бээлийн хүүхэлдэй
- Уншигчийн карт нээх үйлчилгээ

“БЯЦХАН НОМЫН САНЧИЙН НЭГ ӨДӨР”

Дэлхийн номын өдрийг угтан Хүүхдийн уншлагын танхимаас зохион байгуулсан “Бяцхан номын санч” хишиг өдөр амжилттай зохион байгуулагдлаа. 4-5 дугаар ангийн 5 сурагч Хишиг өдрийн үйл ажиллагаанд амжилттай оролцлоо.

ОНЦЛОХ ҮЙЛ ЯВДЛУУД 04-Р САРЫН 01-30

ХӨВСГӨЛ МАРАФОН 2024 АМЖИЛТТАЙ ЗОХИОН БАЙГУУЛАГДЛАА.

Хөвсгөл марафон-2024 арга хэмжээний нээлтийн үйл ажиллагаанд номын сангаас "НОМД ХӨТЛӨХ УХААН" боловсролын хөтөлбөрийн хүрээнд ардын уламжлалт тоглоом наадгайг танилцуулж 300 гаруй уншигчдад хүрч үйлчиллээ

ОНЦЛОХ ҮЙЛ ЯВДЛУУД 04-Р САРЫН 01-30

"дэлхийн усны өдөр"- 2024

"Цэнхэр тууз"- аяны хүрээнд "Ус"-аа ХАЙРЛАЯ! ХАМГААЛЪЯ! ХЭМНЭЭ! сэдвээр Дэлгэрмөрөн цогцолбор сургуулийн Э.Пүрэвбаяр багштай 10е ангийн сурагчдад "Дэлгэрмөрөн-Шишхэд голын сав газрын захиргаа"-тай хамтран сургалт зохион байгуулаа.

ОНЦЛОХ ҮЙЛ ЯВДЛУУД 04-Р САРЫН 01-30

"дэлхийн хүүхдийн номын өдөр"

Хүүхдийн уншлагын танхимаас дэлхийн хүүхдийн номын өдрийг тохиолдуулан Данийн үлгэрийн зохиолч Ханс Кристиан Андерсений намтар уран бүтээлүүдээр үзэсгэлэн гаргаж 1800 ирэгсдэд хүргэж, үйлчилж Н.Энхтайваны "Ногоон дэлхий" цувралаас "Нэг ангийнхан" зохиолоор дүрийн тоглолт хийлээ.

ОНЦЛОХ ҮЙЛ ЯВДЛУУД 04-Р САРЫН 01-30

Гэрээр ном олгох танхимаас зарласан "Үндэсний бичгийн уншлагын цаг"-т урилгат уншлагаар 250 гаруй сурагчдад 20 цагийн уншлага зохион байгууллаа. Үндэсний бичгийн сан хөмрөг сурталчилж, мөнгөл бичгээр хэвлэгдсэн ном олголтын тоо өссөн байна. Уншлагын цагтаа идэвхтэй оролцоорой

"Үндэсний бичиг үсэг соёл, номын өдрүүд-2024" номын баярыг 35 дахь удаагаа "Илүү их уншъя" уриатайгаар зохион байгууллаа. Уг ажлын хүрээнд 15 ажлыг зохион байгуулж, 5300 гаруй иргэд, хүүхэд залуучуудыг хамруулж цахимаар 18600 гаруй уншигчдад хүргэлээ.

"БАГАЧУУДЫН ХӨГЖИЛТЭЙ ГҮЙЛТ-МӨРӨН 2024"

"Хүүхдийн хөгжил хамгааллыг дэмжих жил"-ийн хүрээнд Achillis international Mongolia Хөвсгөл аймаг Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний хөгжлийн төвтэй хамтран зохион байгуулсан "Багачуудын хөгжилтэй гүйлт-Мөрөн 2024" арга хэмжээнд уламжлалт өв соёлоо сурталчлан таниулж, хамтран ажиллаа.

Үндэсний бичиг үсгийн баяраар зохион байгуулсан "Тэргүүний хурдан уншигч" шалгаруулах уралдаан амжилттай болж өндөрлөлөө.

Хөвсгөл аймгийн шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх газраас зарласан "Алганаас зүрхэнд аян"-д нэгдэж 73 төрлийн 81 ширхэг 561000 төгрөг бүхий ном хандивлалаа.

- Олон улсын ихрүүдийн өдрөөр "Содон уншлага"-ыг зохион байгууллаа.
- ✓ Ихэр хүүхдүүдийн тухай сонирхолтой баримт мэдээлэл
 - ✓ Мөрөн суманд амьдардаг ихэр гэр бүлүүдийн танилцуулга мэдээлэл
 - ✓ 5-6, 7-10, 11-15 насны ангиллаар "АХА" тэмцээн
 - ✓ "Бид ихрээ харахгүй байсанч танина" хөгжөөнт тэмцээн
 - ✓ Ихэр хүүхдүүдийн урлагийн тоглолт зэрэг үйл ажиллагаанууд зохион байгуулагдлаа.

Номын сангийн боловсролын хөтөлбөрийн хүрээнд Соёлын биет бус өвийн яаралтай хамгаалах шаардлагатай өв соёл болох "Уртын дуу" "уул овоо тахих ёс" хэмээх өвүүдийг уншигчдад сурталчлан таниулах сургалт, мэдээлэл, тойм яриа хийв.

"Соёлын бүтээлч үйлдвэрлэл 2024" хойд бүсийн форумд Нийтийн номын сангийн төлөөлөл оролцлоо.

"Хөдөлмөр эрхлэлт-2024" арга хэмжээнд аймгийн Нийтийн номын сангаас хүүхэд залуучуудад мэргэжил сонголт- ирээдүйн ажил мэргэжил агуулга бүхий номуудаар үзэсгэлэн гаргаж, боловсролын хөтөлбөрөөр морь уралдах, оньсон болон эвлүүлдэг тоглоомуудыг дэлгэн тавьж сонирхсон хүүхэд залуучуудыг тоглуулан, өв соёлоо сурталчиллаа. Үйл ажиллагаанд нийт 120 гаруй хүн хамрагдсан байна.

Аймгийн ЗДТГ, БШУГ, Эх хэлний зөвлөлийн зүгээс зохион байгуулсан Монгол улсын хөдөлмөрийн баатар, гавьяат багш, хүмүүнлэгийн ухааны доктор, профессор Түмэнбаярын Дашцэдэний нэрэмжит “Эх хэл бидний бахархал-2024” аянд амжилттай оролцож “Эх хэл, бичиг соёлоо дээдлэн дэлгэрүүлэгч байгууллага”- аар шалгарлаа.

МОНГОЛ УЛСЫН ҮНДЭСНИЙ НОМЫН САН ШИНЭ САЛБАР НОМЫН САНГАА НЭЭЛЭЭ.

Монгол Улсын Үндэсний Номын Сангийн шинэ барилгын нээлтийн ёслол 2024 оны 5 дугаар сарын 27-ны даваа гаргийн 11:40 морин цагт боллоо. Нээлтийн ёслолд Хөвсгөл аймгийн Нийтийн номын сангийн төлөөлөл оролцлоо.

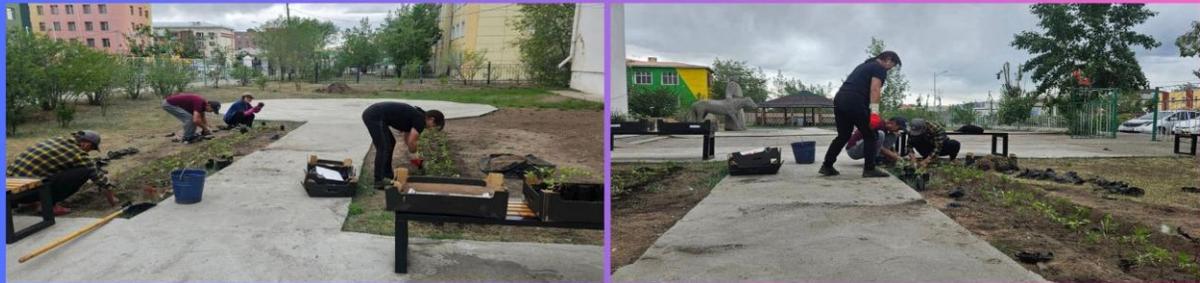
ШУТИС-ын харьяа Хөвсгөл аймаг дахь политехник коллежийн номын санд аймгийн Нийтийн номын сангаас 3 хүний бүрэлдэхүүнтэй баг очиж, мэргэжил арга зүйн зөвлөгөө өгч, хамтарч ажиллаа.

Хүүхдийн эрхийг хамгаалах олон улсын өдөр

"ХҮҮХДИЙН ЭРХИЙГ ДЭЭДЭЛЬЕ" НЭГДСЭН АРГА ХЭМЖЭЭ ХӨВСГӨЛ АЙМАГТ

Энэ жилийн Хүүхдийн баярыг "Хүүхдийн эрхийг дээдэлье", "Эцэг, эх бүр гэр бүлдээ чанартай цаг гаргая" уриатайгаар тэмдэглэж, "Гэртээ эрт харья" аяныг үндэсний хэмжээнд эхлүүлжээ. Уг арга хэмжээнд Нийтийн номын сангаас "Номд хөтлөх ухаан" боловсролын хөтөлбөрийн хүрээнд уламжлалт тоглоом, "6 хошуу малын уралдаан", "Их хаадын түүх" зэрэг хөлөгт тоглоомуудыг дэлгэн тавьж, тоглонгоо суралцлаа. Мөн "Багачуудаа уншаарай" хүүхдийн номын үзэсгэлэн гаргаж, ном уншихын ач тусыг сурталчилж, шинээр карт нээх зэрэг ажлуудыг зохион байгуулж, нийт 250 гаруй хүнд хүрч үйлчиллээ.

Байгууллагийн гадна талбайг цэцэгжүүлээ.

НОМЫН САНГИЙН НЭГДСЭН СИСТЕМИЙН СУРГАЛТ АМЖИЛТАЙ БОЛОО.

Соёлын яамнаас дэвшүүлсэн соёлын бүтээлч үйлдвэрлэлийн тэргүүлэх зургаан чиглэлийн нэг болох ном хэвлэл, утга зохиолын салбарын бодлого, зорилтыг аймаг, орон нутгийн хэмжээнд жишиг болгон хэрэгжүүлж байгаатай холбогдуулан 2024 оны 06 сарын 11, 12-ны өдрүүдэд аймгийн Нийтийн номын сангийн хамт олон цахим номын сангийн системийн сургалтад хамрагдлаа. Сургалтыг Үндэсний номын сангийн ашиглалтын өмнөх албаны дарга Б.Бат-Эрдэнэ, IT инженер Э.Энх-Амгалан нар удирдан зохион байгууллаа.

НОМЫН САН

ЗУНЫ ЦАГИЙН ХУВААРЬ
6 сарын 1 - 6 сарын 30

МЯГМАР-БААСАН ДАВАА, БЯМБА, НЯМ

07⁰⁰ - 19⁰⁰ **09⁰⁰ - 18⁰⁰**

УНДСНИЙ
БҮЧИГ
СОЁЛЫН
ЖИЛ
2020

Уншигчдад зориулан анги дэвших болон элсэлтийн ерөнхий шалгалтад бэлтгэх, ном унших боломжийг бүрдүүлж ажиллаа.

УНДСНИЙ
БҮЧИГ
СОЁЛЫН
ЖИЛ
2020

Бодлогын баримт бичгүүдэд тусгагдсан номын сангийн үйл ажиллагааг автоматжуулах ажлын хүрээнд Арбулаг, Баянзүрх сумдын номын сангуудыг нэгдсэн цахим каталогт шилжүүлэх ажлын явц болон үндсэн бүртгэл хөтөлөлттэй танилцаж мэргэжил аргагүйн зөвлөгөө өглөө.

80 жилийн ойн баярыг угтах ажлын хүрээнд байгууллагын хана тааз, танхим, өрөөнд өнгө сэргээж засвар хийлээ.

80 жилийн ойн баярыг угтах ажлын хүрээнд байгууллагын ойр орчмын камержуулалтыг шинэчлэлээ.

Хамтран ажиллагч Хилийн О257 дугаар ангийн бие бүрэлдэхүүнд Хилчдийн өдрийн баярын мэнд хүргэе. Номын сангийн сан хөмрөгт нь 200.000 төгрөгийн үнэ бүхий номыг бэлэглэв. Номын цагаан буян дэлгэрэх болтугай.

Хөвсгөл аймгийн Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний хөгжлийн төвөөс зарласан "НЭГ НОМ - НЭГ МЭДЛЭГ" аянд нэгдэж нийт 470000 төгрөгийн номыг хандивлалаа.

"Үндэсний бичиг соёл, номын өдрүүд 2024" – 36 дахь номын баярын арга хэмжээний хүрээнд нийтийн уншлагыг дэмжих зорилгоор "АСК" тэмцээн зохион байгууллаа. Нийт оролцсон баг хамт олонд талархал илэрхийлье

"Үндэсний бичиг үсэг соёл, номын өдрүүд-2024" номын баярыг 36 дахь удаагаа "Үндэсний бичиг соёлоо эрхэмлэн дээдэлье" уриатайгаар зохион байгууллаа. Уг ажлын хүрээнд 16 ажлыг зохион байгуулж, 5400 гаруй иргэд, хүүхэд залуучуудыг хамруулж цахимаар 19200 гаруй уншигчдад хүргэлээ.

“Үндэсний бичиг соёл, номын өдрүүд-2024” намрын арга хэмжээний хүрээнд аймгийн Нийтийн номын сангаас сургуулийн өмнөх боловсролын ахлах, бэлтгэл бүлгүүдийн дунд зохион байгуулсан “Бяцхан театр” уралдаан зохион байгууллаа.

- ✓ Мөрөн сумын 13-р цэцэрлэгийн Н.Нямдулам, Б.Түмэндэмбэрэл багштай, Л.Бадарчийн “Ойнхоны хурал” зохиолоор бэлтгэсэн жүжигчилсэн тоглолт ТЭРГҮҮН БАЙР эзэллээ.
- ✓ Арбулаг сумын “Жаргалын наран” цэцэрлэгийн Ц.Дуламсүрэн, Б.Цэндсүрэн багштай, “Бэлтгэл Б” бүлгийн хүүхдүүд орос ардын “Чоно ба 7 ишиг” үлгэрээр ДЭД БАЙР эзэллээ.
- ✓ Мөрөн 4 дүгээр цэцэрлэгийн Б.Ганцэнгэл багштай “Бэлтгэл А” бүлгийн хүүхдүүд орос ардын “Тариан түрүү” үлгэрээр ГУТГААР БАЙР эзэллээ.

АХМАДАА СОНСОЖ, АХМАДААСАА СУРАЛЦСАН БИДНИЙ НЭГ ӨДӨР

Олон улсын ахмадын баярыг тохиолдуулан зохион байгуулсан энэхүү арга хэмжээнд аймгийн Нийтийн номын сангийн ахмадууд П.Ваня, Ц.Цэнд-Аюуш, Х.Чимэдмаа нар уригдан ирж, хүүхдийн уншлагын танхим, гэрээр ном олгох, нийтийн уншлагын танхимуудад ажиллаа. Энэ үеэр бага ангийн хүүхдүүдэд чанга уншлага хийж, Үгүйр, Хорол тоглоомуудыг зааж сурган, хамтран тоглосон бол дунд, ахлах ангийн уншигчдад өөрийнх нь үед хүүхэд багачууд номын сангаар хэрхэн үйлчлүүлж байв, ном унших сонирхол ямар байв, ямар номнууд их уншигчдэг байв, ном эрдэмд шөмдсөн тухайн үеийн хүүхдүүд одоо хэрхэн ажиллаж амьдарч байгаа талаар бодит амьдралын жишээг ярьж, харилцан яриа өрнүүлээ.

Мөн залгамж халаа болсон залуу номын санчдад өөрсдийн арга туршлагаасаа хуваалцахын зэрэгцээ ном тооллого, ном байрлуулах, уншигчдад ном олгох зэрэг ажлуудыг хамтран хийж гүйцэтгэлээ. Энэхүү арга хэмжээ нь ахмадуудынхаа эзэмшсэн мэргэжил, амьдралын туршлага, хүч бололцоонд нь тулгуурлан өдөрөө ажиллуулж, өрхийн орлогыг нэмэгдүүлэхэд бага ч гэсэн хувь нэмэр оруулсан бөгөөд тэдний чөлөөт цагийг үр бүтээлтэй өнгөрөөх, ахмад залуу үеийн харилцан суралцах нөхцөл боломжийг бүрдүүлэх, тэдний нийгмийн идэвхийг сайжруулах зорилготой байлаа. Хуралцан ирсэн та бүхэндээ баярлалаа.

“Үндэсний бичиг соёл, номын өдрүүд-2024” намрын арга хэмжээний хүрээнд Залуучуудын зөвлөл, номын сангийн дэргэдэх “Дотоод инээмсэглэл” утга зохиолын дугуйлангийн сурагчид хамтран “Номтой өглөө” арга хэмжээг зохион байгууллаа.

"ХАМТДАА УНШЪЯ-ХАМТДАА ХӨГЖЬЕ" урилгат уншлагад ГХГС-тай Ирээдүй XXI зуун ЕБС, Титэм ЕБС, Сод-Эрдэм ЕБС, Дэлгэрмөрөн цогцолбор сургуулиуд нэгдлээ.

- ✓ Номын сангийн танилцуулга, мэдээлэл
- ✓ Ном унших ач холбогдол, ном тойрсон соёлын ажлуудад бидний оролцоо
- ✓ Монгол уламжлалт өв соёлоо дээдлэх түгээн дэлгэрүүлэхэд бидний оролцоо
- ✓ Номын сангийн боловсролын хөтөлбөр
- ✓ Хөвсгөл аймгийн 10 бахархал цуврал мэдээлэл: Шадар ван Чингүнжавын намтар түүхийн тухай мэдээлэл өгч, цаашид ном тойрсон соёлын ажлуудад хүүхдийг байнга оролцуулж, уламжлалт өв соёлоо түгээн дэлгэрүүлэх ажлуудыг хүүхдийн оролцоо эрхэмлэн багш сурагчидтай хамтран ажиллахаар боллоо. Багш нартаа сурган хүмүүжүүлэх их үйлсэд нь, сурагчдынхаа сурч хөгжих их аянд амжилт хүсье. Баярлалаа.

"УНШЛАГЫН ЦАГ" АЯНЫ ХҮРЭЭНД ГАДААД ХЭЛНИЙ ТӨРӨЛЖСӨН СУРГАЛТТАЙ ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН ИРЭЭДҮЙ XXI ЗУУН СУРГУУЛИЙН 10В, 11А, 11Б АНГИУДЫН ДУНД АЛТАН ХОНХ ТЭМЦЭЭН ЗОХИОН БАЙГУУЛЛАА.

МЭЭ-ИЙН ШАГНАЛТ ЗАЯАТЫН ЯДМАА
2006 он

Хүүхдийн унлагын танилцуулга

МЭЭ-ИЙН ШАГНАЛТ ЗАЯАТЫН ЯДМААГИЙН НАМТАР УРАН БҮТЭЭЭЛ

МЭЭ-ИЙН ШАГНАЛТ ЗАЯАТЫН ЯДМААГИЙН НАМТАР УРАН БҮТЭЭЭЛ

Дэлгэрхангай уулын өвөрт 1944 онд төрсөн. Яруу найрагч, шог хошин зохиолч. 1964 онд Санхүүгийн техникум, 1986 онд Улс төрийн дээд сургууль төгсчээ. МЭЭ-ийн утга зохиолын фондын нягтлан бодогчоор олон жил ажилласан юм. 1960 оноос уран бүтээлийн гарзагаа эхэлж, "Янгирын цэнхэр уул", "Их үдийн говь" зэрэг яруу найргийн номууд хэвлүүлсэн. Монголын нэрт зохиолчдын шог хошин яриа цуглуулж, эмхэтгэл болгон хэвлүүлж, судалж ирсэн онцлогтой. 2006 онд "Төрөлх араншин" номоороо МЭЭ-ийн шагнал хүртжээ.

МЭЭ-ийн шагналт зохиолч, Заяатын Ядмаагийн намтар, уран бүтээлийн танилцуулгыг хүргэж байна.

"УНШЛАГЫН ЦАГ" АЯН

Гурван ном аяныг хамттайгаар "Уншлагын цаг" аянд МНЭ Д.Васильевийн нэрэмжит "Хөвсгөл" боловсролын сургуулийн 5а ангиуд нэгдлээ.

Гурван ном аяныг хамттайгаар "Уншлагын цаг" аянд Эрдэмийн далай цогцолбор сургуулийн С.Хшигбаяр багийн 7а ангиуд суралцаж нэгдлээ.

Гурван ном аяныг хамттайгаар "Уншлагын цаг" аянд МНЭ Д.Васильевийн нэрэмжит сургуулийн 4а ангиуд нэгдлээ.

МҮСГЭ Ж.Бадрагийн нэрэмжит ДМЦС-ийн Монгол хэл Уран зохиолын ангид анхны ангийн хөгжлийн дарга багш Д.Эрдэмтүвшин

8р ангийн сурагчдийн хамт

"Уншлагын цаг" аянд Титэм сургуулийн 7,9-р ангиуд, Эрдэмийн далай цогцолбор сургуулийн 8-р ангиуд, ДМЦС-ийн 7,8-р ангиуд нэгдлээ.

Ирээдүй 21-р зуун сургууль зөөврийн номын

Нутгийн Аваргууд сургууль, Дэлгэрмөрөн цогцолбор сургууль, Сод-Эрдэм сургууль, Мөрөн Гурван-Эрдэнэ сургуульд тус тус зөөврийн номын санг ажиллуулаа.

- ✓ Номын сангийн танилцуулга, мэдээлэл
- ✓ Номын үзэсгэлэн, мэдээлэл
- ✓ Монгол уламжлалт тоглоом, наадгай, түүний ач холбогдол
- ✓ ЮНЕСКО-д бүртгэгдсэн монгол өв соёл
- ✓ Хөвсгөл аймгийн 10 бахаржал зэргийг таниулах сургалт, мэдээлэл
- ✓ Уншигчийн карт шинээр нээж ажлуудыг зохион байгууллаа.

ОРОН НУТГИЙН ХӨГЖЛИЙН САНГААС НИЙТИЙН НОМЫН САНГИЙН ГАДНА, САНТЕХНИКИЙН ЗАСВАР ҮЙЛЧИЛГЭЭ ХИЙГДЭЖ БАЙНА.

Хөвсгөл аймгийн Хүүхэд, гэр бүлийн хөгжил, хамгааллын газрын дэргэдэх "Нэг цагийн үйлчилгээний төв"-д

ЗӨВРИЙН НОМЫН САН" үйлчилгээгээ хүргэлээ. 2024.10.04

Хүүхдийн хөгжил хамгааллыг дэмжих нэрлэсэн жилийн хүрээнд

ажлын төлөвлөгөөнд тусгагдсан зорилт, арга хэмжээг хэрэгжүүлэн ажиллаж байна.

"Тэгш хүртээмжтэй номын сан" боловсролын хөтөлбөрийн хүрээнд Хөвсгөл аймгийн Хүүхэд, гэр бүлийн хөгжил, хамгааллын газрын дэргэдэх "Нэг цагийн үйлчилгээний төв" "Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний хөгжлийн төв" зөөврийн номын сангаар үйлчиллээ.

МОНГОЛ УЛС АНХДУГААР ҮНДСЭН ХУУЛИА БАТАЛЖ, БҮГД НАЙРАМДАХ УЛСАА ТУНХАГЛАСНЫ 100. ЖИЛИЙН ОЙН ӨДРИЙГ ТОХИОЛДУУЛАН ЕБ-ЫН ТИТЭМ СУРГУУЛЬД АЖИЛЛАА.

**ДЭВТРЭЭ АВЧ НОМЫН ТЭМДЭГЛЭЛЭЭ ХӨТЛӨӨРЭЙ
НОМЫН ТЭМДЭГЛЭЛ ГЭЖ ЮУ ВЭ?**

Номын тэмдэглэл хөтлөх гэдэг нь уншсан номынхоо гол утга санаанд өөрийн бодлоо тусган эргэцүүлэл хийх үйл юм. Номын тэмдэглэл хөтлөх нь ой тогтоолт, анхаарал төвлөрөлт болон бичих чадварыг сайжруулах зэрэг хэд хэдэн давуу талтай. Мөн уншсан номынхоо талаар тэмдэглэл бичиж өөрийн зүгээс дүгнэлт хийж байгаа тул номыг үг, өгүүлбэрээр нь хөөж уншихаас илүүтэйгээр номын утга санааг бүхэлд нь ойлгоход чиглэн унших чадвар ч сайжруулах боломжтой.

MONGOLIAN LIBRARY UPDATE-2024

Номын санч-Мэдээллийн ажилтнуудын улсын XI зөвлөгөөн амжилттай боллоо.

ХӨВСГӨЛ АЙМГИЙН НИЙТИЙН НОМЫН САНГААС “ДЭЭДСИЙН УХААНААС ДЭЭЖЛЭН ӨВЛӨХҮЙ” УРИАН ДОР МОНГОЛЫН ОРЧИН ҮЕИЙН УРАН ЗОХИОЛЫГ ҮНДЭСЛЭГЧ ДАШДОРЖИЙН НАЦАГДОРЖИЙН УРАН БҮТЭЭЛИЙГ СУРТАЛЧЛАХ ЗОРИЛГООР ЗОХИОН БАЙГУУЛСАН УРАН УНШЛАГАД АМЖИЛТАЙ ОРЛОЦСОН АНГИ ХАМТ ОЛОН.

ХӨВСГӨЛ АЙМГИЙН НИЙТИЙН НОМЫН САНГААС “ДЭЭДСИЙН УХААНААС ДЭЭЖЛЭН ӨВЛӨХҮЙ” УРИАН ДОР МОНГОЛЫН ОРЧИН ҮЕИЙН УРАН ЗОХИОЛЫГ ҮНДЭСЛЭГЧ ДАШДОРЖИЙН НАЦАГДОРЖИЙН УРАН БҮТЭЭЛИЙГ СУРТАЛЧЛАХ ЗОРИЛГООР ЗОХИОН БАЙГУУЛСАН УРАН УНШЛАГАД АМЖИЛТАЙ ОРЛОЦСОН УНШИГЧИД.

Хөвсгөл аймгийн Нийтийн номын сангаас “Дээдсийн ухаанаас Дээжлэн өвлөхүй” уриан дор Монголын орчин үеийн уран зохиолыг үндэслэгч Дашдоржийн Нацагдоржийн уран бүтээлийг сурталчлах зорилгоор зохион байгуулсан уран уншлагад амжилттай оролцсон анги хамт олон болон уншигчиддаа баяр хүргэе.

“БҮХ НИЙТИЙН БОЛОВСРОЛЫН ХӨТӨЛБӨРИЙН ЯВЦ, ҮР ДҮН, БОЛОВСРОНГУЙ БОЛГОХ АРГА ЗАМ” ХЭЛЭЛЦҮҮЛЭГ

2024.11.07 14:00 ЦАГ

Бүх нийтийн боловсролын хөтөлбөрийн явц, үр дүн, боловсронгуй болгох арга зам хэлэлцүүлэг амжилттай боллоо.

Хөвсгөл аймаг Дотоодын цэргийн 835 дугаар тусгай салбарт “Зөөврийн номын сан” үйлчилгээг хүргэхээр хамтран ажиллах гэрээ байгууллаа.

“Тэгш хүртээмжтэй номын сан” боловсролын хөтөлбөрийн хүрээнд: Хөвсгөл аймгийн Дотоодын цэргийн 835 дугаар тусгай салбарын бие бүрэлдэхүүнд зөөврийн номын сангийн үйлчилгээг хүргэхээр гэрээ байгууллаа.

"ДЭЛХИЙН ХҮҮХДИЙН ӨДӨР"-ийн тухай мэдлэг ойлголтыг сурталчлан таниулах, хүүхдийн эрхийн асуудалд олны анхаарлыг хандуулах, хүүхдийн эрхийн дуу хоолойг нэгтгэх, хүүхдийн төлөө хийсэн ажил, үр дүнгээ сурталчлан таниулах зорилгоор 2024.11.20-ны өдөр Хөвсгөл аймгийн Соёл, урлаг, аялал жуулчлал, залуучуудын газар-тай хамтран Авьяас сургуулийн 10-р ангийн 3-н бүлгийг номын сангийн үйл ажиллагаатай танилцуулж номын сангийн боловсролын хөтөлбөр "Хөвсгөл аймгийн 10 бахархал", "Соёлын биет бус өв"-ийн талаар танилцуулга мэдээлэл хийлээ.

Хөвсгөл аймгийн Соёл урлаг, аялал жуулчлал, залуучуудын газар, Хөвсгөл аймгийн хүүхэд гэр бүлийн хөгжил хамгааллын газраас хамтран зохион байгуулж буй "Удмын түүх" угийн бичиг хөтлөх аян болон Жендэрийн үндэсний хорооноос Жендэрт суурилсан хүчирхийллийн эсрэг 16 хоногийн аянд манай хамт олон нэгдэж байна.

Соёлын бүтээлч сарын хүрээнд: ХӨВСГӨЛ АЙМГИЙН СОЁЛЫН САЛБАРЫН ЗАЛУУЧУУДЫН АНХДУГААР ЧУУЛГАНЫГ АМЖИЛТТАЙ ЗОХИОН БАЙГУУЛЛАА.

Соёл, урлагийн салбарын залуучуудын ажиллах, амьдрах, хөгжих таатай орчныг бүрдүүлэхэд салбар дундын уялдааг хангах, төрөөс авч хэрэгжүүлж буй үйл ажиллагаанд залуучуудын оролцоог нэмэгдүүлэх, тэдний үзэл бодол, санал санаачилгыг дэмжиж замаар бүтээн түүрвэх боломжийг бүрдүүлж, нийгмийн оролцоо, идэвх санаачилгыг дэмжиж, өрсөлдөх чадвар, манлайллыг нэмэгдүүлэх зорилго бүхий энэхүү чуулганд соёлын салбарын төрийн болон төрийн бус байгууллагуудын залуу албан хаагчид, 22 сум, 1 тосгоны соёлын салбарын залуучуудын хөгжлийн зөвлөлийн дарга, нарийн бичиг, тэргүүлэгч гишүүд, ЕБС-н багш нарын төлөөлөл 100 хүн оролцлоо.

Үе тэнгийн дээрэлхэлтийн эсрэг "НАЙЗ БАЙЯ" аянд ГХГС-тай Ирээдүй XXI зуун ЕБ сургуулийн 6 - 12р ангиуд хамрагдлаа. Аянд нэгдэж мэдээлэл сургалтад хамрагдсан уншигчдадаа баярлалаа. НАЙЗ БАЙЯ, ӨӨР ШИГЭЭ ХҮНДЭЛЬЕ

2024 ОНЫ ОНЦЛОХ
ҮЙЛ ЯВДЛУУД

ХӨВСГӨЛ АЙМГИЙН НИЙТИЙН
НОМЫН САН

ШИНЭ ОНЫ
МЭНД ХҮРГЭЭ

Хөвсгөл аймгийн Нийтийн номын санчдын сургалт,
спортын нөхөрсөг уулзалт амжилттай зохион
байгууллаа.

2024 ОНЫ ОНЦЛОХ
ҮЙЛ ЯВДЛУУД

ХӨВСГӨЛ АЙМГИЙН НИЙТИЙН
НОМЫН САН

ШИНЭ ОНЫ
МЭНД ХҮРГЭЭ

Жил бүрийн 9 дүгээр сард тохиодог Соёлын ажилтны өдрөөр
манай байгууллагаас гурван “Соёлын тэргүүний ажилтан”
төрж, бид бүхнийгээ баярлуулсан сайхан үйл явдал боллоо.

2024 ОНЫ ОНЦЛОХ
ҮЙЛ ЯВДЛУУД

ХӨВСГӨЛ АЙМГИЙН НИЙТИЙН
НОМЫН САН

ШИНЭ ОНЫ
МЭНД ХҮРГЭЭ

ОРОН НУТГИЙН ХӨГЖЛИЙН САНГААС НИЙТИЙН НОМЫН САНГИЙН ГАДНА,
САНТЕХНИКИЙН ЗАСВАР ҮЙЛЧИЛГЭЭ ХИЙГДЛЭЭ.

250 гаруй уншигчид “Бяцхан театр” арга хэмжээнд хамрагдан 1500 гаруй уншигч ирэгсдийг үлгэрийн ертөнцөөр аялуулж, тэдний ном унших хүсэл сонирхол, өөрийгөө илэрхийлэх, номыг бүтээлчээр унших чадварыг нэмэгдүүлсэн.

2024 ОНЫ ОНЦЛОХ
ҮЙЛ ЯВДЛУУД

ШИНЭ ОНЫ
МЭНД ХҮРГЭЭ

- ✓ Дэлхийн хүүхдийн номын өдрийг тохиолдуулан хүүхдийн зохиолч Н.Энхтайваны “Ногоон дэлхий” цувралын “Нэг ангуйнхан” зохиолоор дүрийн тоглолт хийлээ.
- ✓ Үндэсний бичиг соёл, номын өдрүүд-2024” намрын арга хэмжээний хүрээнд сургуулийн өмнөх боловсролын ахлах, бэлтгэл бүлгүүдийн дунд “Бяцхан театр” уралдааныг амжилттай зохион байгуулж, шилдгүүдийг тодрууллаа.
- ✓ Соёлын бүтээлч сарын хүрээнд: Дээдсийн ухаанаас Дээжлэн вөлөхүй уриан дор монголын орчин үеийн уран зохиолыг үндэслэгч Дашдоржийн Нацагдоржийн намтар уран бүтээлээр уран уншлагын цахим уралдаан зохион байгуулж, нийт 21 бүтээл ирсэн.

2024 ОНЫ ОНЦЛОХ
ҮЙЛ ЯВДЛУУД

ШИНЭ ОНЫ
МЭНД ХҮРГЭЭ

- ✓ Тэгш хүртээмжтэй номын сан боловсролын хөтөлбөрийн хүрээнд онцлог хэрэгцээт 150 уншигч, тусгай бүлгийн 313 уншигч, тусгай хэрэгцээт 25 уншигчид 95 удаагийн номын богц үйлчилгээгээр 700 гаруй номоор үйлчиллээ.
- ✓ Зорилтот бүлэгт чиглэсэн 8 төрлийн сургалт, нөлөөллийн ажлуудыг зохион байгуулан хамтран ажилласнаар 800 орчим хүүхэд, гэр бүл, багш нар хамрууллаа.

2024 ОНЫ ОНЦЛОХ
ҮЙЛ ЯВДЛУУД

ХӨВСГӨЛ АЙМГИЙН НИЙТИЙН
НОМЫН САН

ШИНЭ ОНЫ
МЭНД ХҮРГЭЭ

“НОМД ХӨТЛӨХ УХААН” боловсролын хөтөлбөрөөрөвө дамжуулан ардын уламжлалт тоглоом наадгай, ураг удмаа мэдэхийн ач холбогдлыг мэдүүлэх “БИДНИЙ ӨВ СОЁЛ”, хүүхэд багачуудын бүтээлчээр унших, бусдадаа түгээх чадварыг дээшлүүлэх “БЯЦХАН ТЕАТР”, уран зохиолоор дамжуулан соён гэгээрүүлэх “ДАРААГИЙН ХУУДАС”, онцгой хэрэгцээт уншигчдыг номын сангийн үйлчилгээнд хамруулах “ТЭГШ ХҮРТЭЭМЖТЭЙ НОМЫН САН”, ном уншихыг бүх нийтэд уриалдаг “БҮХ НИЙТИЙН УНШЛАГА” дэд хөтөлбөрүүдээрээ дамжуулан 230 үйл ажиллагааг зохион байгуулж, нийт 11420 уншигч хамруулан ажиллаа.

2024 ОНЫ ОНЦЛОХ
ҮЙЛ ЯВДЛУУД

ХӨВСГӨЛ АЙМГИЙН НИЙТИЙН
НОМЫН САН

ШИНЭ ОНЫ
МЭНД ХҮРГЭЭ

Аймгийн ЗДТГ, БШУГ, Эх хэлний зөвлөлийн зүгээс зохион байгуулсан Монгол улсын хөдөлмөрийн баатар, гавьяат багш, хүмүүнлэгийн ухааны доктор, профессор Түмэнбаярын Дашцэдэний нэрэмжит “Эх хэл бидний бахархал-2024” аянд амжилттай оролцож “Эх хэл, бичиг соёлоо дээдлэн дэлгэрүүлэгч байгууллага”- аар, аймгийн Соёл урлаг, аялал жуулчлал, залуучуудын газар, Хүүхэд гэр бүлийн хөгжил хамгааллын газраас хамтран зохион байгуулсан “Удмын түүх” угийн бичиг хөтлөх аянд ДЭД байр, аймгийн БТСГ-аас зохион байгуулсан “Эрүүл Монгол хүн” үндэсний хөдөлгөөнд амжилттай оролцож ГУТГААР байр тус тус эзэлсэн байна.

ХЭНТИЙ АЙМГИЙН НИЙТИЙН НОМЫН САНГИЙН 2024 ОНЫ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТАЙЛАН

НЭГ. НОМЫН САНГИЙН ҮНДСЭН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЧИГЛЭЛЭЭР:

1. Уншлага үйлчилгээ

Байнгын уншигч 6216, ирцээр уншигч 43644, тэдгээрт 62331 ном олгож уншигчдад үйлчилсэн байна.

Үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд уншлага үйлчилгээний танхимууд 2024 онд:
Ном олгох үйлчилгээг төрлөөр үзвэл:

Зөөврөөр-6270

Гэрээр-23098

Танхимаар -32963 байна.

Танхим тус бүрээр харуулахад:

-Хүүхдийн уншлагын танхим байнгын уншигч-3983, ирэгсэд 19254, олгосон ном-21080 үүнээс танхимаар-17994, зөөврөөр-2000.

- Нийтийн уншлагын танхим байнгын уншигч-1848, ирэгсэд-8000, танхимаар олгосон ном-13000,

-Сан хөмрөг байнгын уншигч-135, ирэгсэд-3190, олгосон ном 9570, гэрээр-9200, Зөөврөөр-370,

-Гэрээр ном олгох танхим байнгын уншигч-250, ирэгсэд-13200, олгосон ном-18680, үүнээс танхимаар-1100, гэрээр-13898, зөөврөөр-3900 тус тус үйлчилгээ үзүүлж уншигчдын тоог нэмэгдүүлсэн байна

2. Зөөврийн номын сангийн үйлчилгээ

Зөөврийн номын сангийн үйлчилгээ:

8670 хүнд 6270 номоор үйлчиллээ.

Зөөврийн номын сангийн үйлчилгээг Бэрх ОУ хөтөлбөрт сургууль, Хэрлэн соёлын төв, 5-р сургууль, Дадал сумын Хилийн цэргийн 0287-р анги, Өмнөдэлгэр сум, Жаргалтхаан сум, алслагдсан малчны хотонд, ХБИ, ШШГГазар, Батширээт сум, Баянмөнх сум, Мөрөн сум, СХЗГазар, Хэнтий УС ХХК, Тэмүүжин сургууль, төрийн, төрийн бус байгууллагуудад нийт 22 газарт 42 удаа гэрээний дагуу 8690 иргэнд 6270 ном хүргэж үйлчилгээнийхээ хүртээмжийг нэмэгдүүлсэн

3. Номын үзэсгэлэн

Соёл гэгээрлийн олон талт үйл ажиллагаа тус бүрт үзэсгэлэнгүүдийг тогтмол гаргаж байна. Үүнд: Шинэ болон сэдэвчилсэн номын үзэсгэлэнг Эх орончдын өдөрт, ХБИргэдэд, Эмэгтэйчүүдийн эрхийг хамгаалах өдөрт, Монгол цэргийн баяр, Дэлхийн номын өдөр, Хэрлэн сумын багуудад, Номын баяр, үндэсний бичиг соёлын өдрүүд, ЭШалгалтанд бэлтгэгчдэд, ХБИргэдэд, Түүхэн эрхмүүдийг цадиг, Сод хүмүүс, Эх хэний өдөр, Цэцэгтэй уулзалт, Мэргэжил бүхэн сайхан, Бүтээлч уншигчид, Хуучин номын худалдаа солилцоо, Монгол бичгээр хэвлэгдсэн номууд, Номын сангийн 80 жилийн түүхэн ойд зориулсан уйгаржин бичгийн номууд, Баянмөнх сумын номын баярт, Төрийн болон төрийн бус байгууллагууд, Соёлын бүтээлч сар аяны хүрээнд, Дэлхийн хүүхдийн өдөрт зэрэг соёл олон нийтийн ажил **48 удаа 12790 иргэдийг хамруулан 1593 номоор** дэглэж үйлчилсэн байна.

4. Номын баяжилт

2024 онд нийт 378 нэр төрлийн 426 ширхэг 9252.7мян/төгийн номоор сан хөмрөгөө баяжуулсан байна. Нийт сан хөмрөгийн тоо 45727 ширхэг байна.

Үүнээс төсвийн хөрөнгөөр 173 нэр төрлийн 185 номыг 4400.7мян/төг-өөр, Хандив бэлэглэлийн журмаар 172 нэр төрлийн 207 ширхэг 3757.0мян/төг-ийн номоор тус тус нэмэгдсэн. (Заавал авах хувь буюу Соёлын яам, МҮНС, ХНС-аас 33 нэр төрлийн 34 ширхэг 1085.0мян/төг-ийн номоор баяжигдсан).

Танхим тус бүрээр задалбал:

- Сан хөмрөгт- 164 ном, 4078.0мян/төг
- Нийтийн уншлагын танхимд- 84 ном, 1964.9мян/төг
- Хүүхдийн уншлагын танхимд- 71 ном, 794.9мян/төг
- Гэрээр ном олгох танхим- 107 ном, 2186.9мян/төг.

Үндэсний шуудан, Утга зохиол урлаг, Зууны мэдээ, Хүмүүн бичиг, Улирал ба зохиолч, Төрийн мэдээлэл, Өрхийн үйлдвэрлэл, Interview зэрэг 860.2мян/төг-ийн сонин сэтгүүлийг захиалан уншигчиддаа хүргэж байна.

5. Номын сангийн каталоги зохион байгуулалт

Уншлагын танхимуудад хуваарилагдсан 175 номыг электрон каталогт бүртгэж бар кодыг нааж танхимуудад хүргэж уншлага үйлчилгээнд гаргасан байна.

Лавлагаа номзүйн үйлчилгээг нийт 1420 иргэнд үзүүлснээс цахимаар 856, сэдэвчилсэн лавлагаа 295, номзүйн лавлагаа 188, тодотгосон лавлагаа 81 тус тус хүргэж мэдээлэл лавлагааны үйлчилгээг олон нийтэд хүргэж ажилласан байна.

-Дээд газрын шийдвэрийн дагуу данс бүртгэлээс хасагдах номуудаас гэрээр ном олгох танхимын 939 номыг электрон каталогоос хасалт хийж нэг бүрчилсэн бүртгэлд тэмдэглэл үйлдсэн

6. Сан хөмрөгтөө хадгалагдаж буй ном хэвлэлийн хадгалалт

Уншлага үйлчилгээний танхимууд нийт 5047 номонд сэлбэн засалт хийж 8150 номыг ариутган хэрэглэгчдэд хүргэлээ.

-Нийтийн уншлагын танхим Байгалийн ухаан, ХАА шинжлэх ухааны-2000 номонд,

-Гэрээр ном олгох танхим-140 номонд сэлбэн засалт, 8000 ариутгал

-Сан хөмрөг -1207 номонд,

-Хүүхдийн уншлагын танхим -1700 номонд сэлбэн засалт, 150 ариутгал

-2024 оны захиалсан өдөр тутмын 9 төрлийн сонин хэвлэлийг уншигчдын хэрэгцээнд нийцүүлэн 24 багцаар үдэж бэхэлж уншлага үйлчилгээнд гаргаж байна.

7. Lib4U програмд бүрэн нэвтрүүлж цахим үйл ажиллагааг идэвхжүүлж, электрон каталогийн үйлчилгээ

Соёлын яамны cis.mn сайтын Соёлын салбарын мэдээллийн систем (статистик) –д байгууллагын ажлын орчин, хүний нөөц, 2021-2023 оны статистик мэдээллүүдийг байршууллаа.

Нийтийн номын сангийн Lib4U програмд нийт номын сангийн сан хөмрөгт буй **42522** номыг байршуулан иргэдэд хүргэж уншлага үйлчилгээгээ тогтмол явуулж тайлан мэдээгээ гаргаж байна.

“Хэнтий аймаг номын сан” цахим хуудсанд байршуулж 7750 олон нийтэд хүргэж, лавлагаа мэдээллийн үйлчилгээг цахимаар хүргэсэн байна.

2024 онд электрон каталогит **2822** уншигч хайлт хийж хандсан байна.

Номын сангийн цахим програмд 19 сумын 18152 ном байршиж уншлага үйлчилгээнд гарч байна.

- Нутгаасаа төрөн гарсан зохиолч, орчуулагчдын уран бүтээлийн танилцуулага, намтар 18,

- “Сонины шаргал хуудаснаа” цахим булан ажиллуулж орон нутагт хэвлэгдэж байсан “Урагшаа” сониноос олон нийтэд хэрэгцээтэй мэдээлэл, лавлагаа 32,

-“Та номонд дуртай юу?” цуврал мэдээлэл 12,

Номын сангийн 80 жилийн ойд зориулсан Түүхэн эрхмүүдийн цадиг, хөтөлбөрийн хүрээнд эрдэмтэн, зохиолч, түүхчидийн намтар уран бүтээлийн мэдээлэл 80-ийг г.м нийт 548 мэдээ, мэдээллийг

8. Тусгай хэрэгцээт болон зорилтот бүлгийн иргэдэд үзүүлэх соёлын үйлчилгээний чанар хүртээмжийг нэмэгдүүлэх:

- ШШГГ-ын тусгай хэрэгцээт иргэдэд зөөврийн номын сангийн үйлчилгээг 8 удаа 90 номтойгоор 350 хүнд,

-ХБИргэдийн дунд соёл олон нийтийн ажил 2 удаа зохион байгуулж 60 иргэн оролцож 15 уншигчид үнэ төлбөргүй уншигчийн эрх нээж үйлчилгээ үзүүлсэн байна.

-Тусгай хэрэгцээт бүлгийн иргэдэд зориулан “Монгол наадгай бидний өв соёл” аян зохион байгуулж 4 удаагийн арга хэмжээгээр 242 иргэнийг хамруулан үйл ажиллагаагаа тэгш хүртээмжтэйгээр хүргэж 350.0мян/төг-ийг зарцуулж ажилласан байна.

-Тусгай хэрэгцээт болон зорилтот бүлгийн иргэдэд зөөврийн номын сангийн үйлчилгээг 8 удаа, соёлын олон нийтийн ажил 6 удаа зохион байгуулж 452 иргэдийг хамруулж соёлын үйлчилгээний чанар хүртээмжээ нэмэгдүүллээ.

9. Салбарын статистик мэдээ тайланг хугацаанд нь үнэн бодитой гаргаж хугацаанд нь тайлагнах

Санхүүгийн сар, улирал бүрийн мэдээг харъяа байгууллагад хугацаанд нь хүргэж ажиллалаа.

Номын сангийн үйл ажиллагааны улирлын судалгааг статистикийн батлагдсан маягтын 48 үзүүлэлтээр хугацаанд нь хүргэсэн.

10. Zotero програм ашиглан орон нутгийн “Урагшаа” сонины товч агуулга, мэдээллийг байршуулсан байдал

Zotero програм ашиглан орон нутгийн “Урагшаа” сонины мэдээллийн товч агуулга, мэдээллийг бэлтгэн МҮНСангийн нэгдсэн санд нэмж байршуулснаар нийт 593 мэдээлэл байршиж уншигч иргэдэд лавлагаа мэдээлэл хүргэж байна.

2024 онд улсын хэмжээний “Тогтмол хэвлэлийн өгүүллийн номзүйн бүртгэл” номонд орон нутгийнхаа сонины 500-аад номзүйн бүртгэлийг багтаан хэвлүүлж 2 номыг сан хөмрөгтөө бүртгэн авч уншигчдад ашиглуулж эхэллээ.

ХОЁР. ИРГЭДИЙН СОЁЛЫН БОЛОВСРОЛЫГ ДЭЭШЛҮҮЛЭХ, СОЁН ГЭГЭЭРҮҮЛЭХ ЧИГЛЭЛЭЭР ЧИГЛЭЛЭЭР:

1. Соёл олон нийтийн ажил

Хан Хэнтий нутгийн бичгийн мэргэдийн уран бүтээлийн сурталчлах:

- Төрийн шагналт яруу найрагч Р.Чойномын нэрэмжит “Үгэнд мэхийх өдөр” өдөрлөгийг иргэдийн дунд зохион байгуулж 60 насанд хүрэгчид хамрагдсан.

-“Хан Хэнтийн зохиолч оруулагчдын орчуулгын бүтээл” 21 зохиолч орчуулагчийн намтар номзүйн бүтээл багтсан мэргэжлийн номыг 250 ширхэг хэвлэж уншигчдын хүртээл болгосон.

- Төрийн шагналт зохиолч Н.Нямдоржийн 90 жилийн тэгш ойг тохиолдуулан “Зохиолч-уншигчдын уулзалт”-ыг ДЗМОУБ-ын Бор-Өндөр 2 хөтөлбөрийн дэмжлэгтэйгээр 3 зохиолчтойгоор 300 хүүхдүүдийг хамруулан зохион байгуулж ДЗМОУБ-ын Бор-Өндөр 2 орон нутгийн хөтөлбөрийн багийн 4000.0мян/төг-ийн дэмжлэгтэйгээр зохион байгуулсан.

-Хэнтий нутгийн бичгийн мэргэдийн уран бүтээлийг танилцуулах ажлын хүрээнд Төрийн шагналт зохиолч, яруу найрагч Н.Нямдоржийн мэндэлсний 100 жилийн ойг угтаж “Монгол” шинэ номын нээлт, МЗЭ-ийн гишүүн Хэрлэн тооно утга

зохиолын нэгдлийн гүйцэтгэх захирал Ш.Батцэцэгийн “Зөнч салхины галбир”, “Нинж урсгал” хос номын нээлтүүдийг зохион байгуулж 200 гаруй хүүхэд залууст танилцууллаа.

-Хан Хэнтий аймгийн Хэрлэн тооно утга зохиолын нэгдлийн гишүүд МЗЭ-ийн шагналт яруу найрагч Г.Сонинбаяр, interview сэтгүүлийн ерөнхий редактор, сэтгүүлч, утга зохиолч судлаач Б.Алтанхуяг, сэтгүүлч А.Доржханд нарын бүрэлдэхүүнтэй “Зохиолч уншигчдын уулзалт”-ыг зохион байгуулж тэдний уран бүтээлийг танилцуулж 250 хүүхдэд уран зохиол уншихын ач холбогдлын тухай яриа хийлээ. ДЗОУБ-ын Бор-өндөр II хөтөлбөрийн багаас 4000.0мян/төг-ийн санхүүгийн дэмжлэгтэйгээр зохиолч уран бүтээлчдийг олон нийтэд таниулах, уран бүтээлүүдийг нь сурталчлах ажлыг хийж гүйцэтгэлээ.

-МУ-ын төрийн шагналт яруу найрагч Н.Нямдоржийн нэрэмжит “Яруу найргийн чөлөөт уншлага” –ыг сургуулийн дунд, бага ангийн сурагчдын дунд зохион байгуулснаас 65 хүүхэд шүлэг бүтээлээ хүргэлээ.

Соёлын бүтээлч сар аяны хүрээнд Төрийн шагналт яруу найрагч Н.Нямдоржийн намтар уран бүтээлийн танилцуулга, сэдэвчилсэн номын үзэсгэлэнгүүд, Зөөврийн номын сангийн үйлчилгээ, Оюуны чихэр, номтой сугалаа зэрэг соёл гэгээрлийн олон талт үйл ажиллагааг ШШГБ, Дотоодын цэргийн анги, ХХААГ, ХХҮГ-ын 140 гаруй ажилтан, албан хаагчдыг хамруулан зохион байгууллаа.

Нийтийн номын сангийн СӨББ-ын суралцагсдыг хамруулсан бренд арга хэмжээ “Үлгэрийн баатрууд амилсан нь-2024” дүрийн тоглолтын уралдааныг аймгийн хэмжээнд зохион байгууллаа.

“Мэргэжил бүхэн сайхан” онцлог, хэрэгцээт мэргэжил танилцуулах уулзалтанд Эрүүл мэндийн салбар, эмчийн мэргэжлийн тухай танилцуулга уулзалт, бусад мэргэжлийн төрийн болон төрийн бус байгууллагын төлөөлөл 8 зочин чиглүүлэгчтэй уулзалтыг 2 удаа зохион байгуулж нийт 70 сурагч хамрагдаж 80.0мян/төг зарцуулж аймаг орон нутагтаа хэрэгцээт мэргэжлээр суралцах хүсэл эрмэлзлийг нэмэгдүүллээ.

- Нэгдүгээр сургуулийн ахлах, дунд ангийн 45 сурагчдыг хамруулан Номын санч-мэдээллийн ажилтан мэргэжлийн онцлог, давуу тал болон номын сангийн үндсэн үйл ажиллагааны чиглэлээ танилцуулсан.

-Аймгийн нийт номын санчдын ажил үйлчилгээг сурталчлах, үйл ажиллагааг идэвхжүүлэх зорилгоор “Сумаараа, сургуулиараа, хамтдаа уншицгаая” 7*7 хоногийн аяныг зохион байгуулж аяны хүрээнд нийт 12 сумын 14 номын санч 7 төрлийн арга хэмжээг зохион байгуулж 3000 гаруй уншигч хүүхэд, залуус олон нийтийг хамрууллаа.

-“Уран зохиолын кафе” уншигчдын уулзалт:

-“Үгэнд мэхийх өдөр” сэдвийн дор Опен мик яруу найргийн уншлага, ая дуу, хөгжөөнт тоглоом, номтой сугалаатай цогц үйлчилгээг 80 иргэдийг оролцуулан,

-Төрийн болон төрийн бус 3-н байгууллагын 180 албан хаагчдыг хамруулан кофетэй уулзалтыг зохион байгууллаа.

-ТЦС-ийн 5е ангийн 33 сурагчдын гарааны түвшинг тодорхойлон “Оролцоод хөгжье” хүүхдүүдийг амьдрах ухаанд сургах, чадамжийг дээшлүүлэх, оролцоог нэмэгдүүлэх шаталсан сургалтын 6 үеийг зохион байгуулж бүтэн жилийн түвшинг тодорхойлж ажиллалаа.

- Утга, уран зохиолоор дамжуулан иргэдийг соён гэгээрүүлэх ажлын хүрээнд МУ-ын Соёлын гавъяат зүтгэлтэн Чинагийн Галсангийн намтар уран бүтээлийн дэлгэрэнгүй танилцуулгыг хийж, уран бүтээлийн үзэсгэлэнг толилуулан, “Ном бол ертөнцийг харах цонх мөн” хэлэлцүүлгийг 97 сурагчдын дунд зохион байгуулсан.

–“Зуны зугаатай уншлага” зохиолчийн намтар уран бүтээлийн таницуулга уулзалтыг сургуулийн өмнөх насны хүүхдүүдийн дунд 12 удаа зохион байгуулж 120 хүүхэд хамруулсан.

–“Номтой зочин” зохиолч уншигчдын уулзалтыг 1 удаа 40 сурагчийг хамруулан зохион байгуулсан.

- Чанга уншлагыг ЕБС-ийн бага, дунд ангийн сурагчдад “Цондоолой, Цүндээлэй хоёрын адал явдал” цуврал зохиолоор, СӨБ-ын хүүхдүүдийн дунд” Сургамжит өгүүллэгүүд”, Эрдэнэсийн сан-108 цувралуудаар зохион байгуулж 164 хүүхэд хамрагдлаа.

- Нийтийн номын сангийн сан хөмрөгт буй эх зохиол тайз, дэлгэцийн бүтээлд хэрхэн тусгагдсан тухай уншигчдын чөлөөт кино уншлага ярилцлага, хэлэлцүүлэг **6**

удаа зохион байгуулж нийт **302 уншигч** хамрагдаж номыг бүтээлчээр унших уншигчдын тоог нэмэгдүүллээ.

-“Түүхэн эрхмүүдийн цадиг”-ийг Төрийн шагналт Нямбуугийн Нямдоржийн намтар уран бүтээлийг танилцуулахаар Яруу найрагч Г.Сонинбаяр зочин чиглүүлэгчээр оролцож түүний гар бичмэлээр анх удаа хэвлэгдсэн Онон, Монгол шинэ номын нээлтийг 300 сурагчдыг хамруулан зохион байгууллаа.

-Байгууллагынхаа түүхт 80 жилийн ойн хүрээнд түүхэн хүмүүн ахмад номын санч асан Г.Чулууннамжим алдрыг мөнхжүүлэх соёлын үйл ажиллагаа зохион байгуулж нийтийн уншлагын танхимыг түүний нэрэмжит болгон 12000.0мян/төг-ийн санхүүжилт зарцуулсан г 90 номтойгоор дэглэж үзүүлсэн.

-Соёлын бүтээлч сар аяны нээлтийн арга хэмжээнд 278 олон нийтэд, ШШГГ-ын нээлттэй хорих ангийн албан хаагч 50 хүн, ХХААГ-ын 50, ХХҮГ-ын 50 албан хаагчдад бахархалт хүмүүн Төрийн шагналт яруу найрагч Н.Нямдорж зохиолчийн намтар уран бүтээлийн дэлгэрэнгүй танилцуулга зохион байгуулж Сод хүмүүс түүхэн номын сэдэвчилсэн үзэсгэлэн-Номын сангийн түүхт 80 жилийн ойн хүрээнд эрдэмтэн, зохиолч уран бүтээлчдийн цуврал 80 танилцуулгыг бэлтгэж байршуулж олон нийтэд хүргэж түүхэн нутгийн бахархалт хүмүүсийн үйл хэргийг хүүхэд залууст танилцууллаа.

-“Уншдаг хүмүүс л урт насалдаг” уриатайгаар 35 дах удаагийн “Үндэсний бичиг үсэг, номын баяр-2024” буюу “Хаврын номын баяр-2024” үйл ажиллагааны хүрээнд Төрийн албан хаагчид, ЕБС, СӨББ-ыг хамруулан:

- “Номын ертөнц” номын дүр бүтээх парад,
- “Плаш моб” чөлөөт үзүүлбэр,
- “Сонины шаргал хуудаснаа”,
- “Номтой зайрмаг”,
- “Шинэ номын үзэсгэлэн”,
- “Шилдэг номын худалдаа”,
- “Номын баяр- Миний нүдээр” гар зургийн уралдаан,
- Уншигчдын “Уран бүтээлийн үзэсгэлэн”
- “Монгол наадгай”,

- “Номтой сугалаа”,
- “Номын хандив”
- “Тэргүүний уншигч Д.Нацагдорж тэмдэгтэн”-ий болзол хангасан хүүхдүүдэд болон “Идэвхтэн уншигч” нартаа шагнал гардуулах ёслол,
- МЗЭ-ийн “Хэрлэн тооно” утга зохиолын нэгдлийн гүйцэтгэх захирал Ш.Батцэцэгийг хос номын нээлт,

- “Хаврын номын баяр-2024” орон нутагт. Баянмөнх сумын соёлын төвтэй хамтран сумын төрийн албан хаагчид, багш сурагчид, сургуулийн өмнөх боловсролын байгууллагын нийт 1250 гаруй иргэд, олон нийт, хүүхэд залуусыг хамруулан зохион байгууллаа. Уг арга хэмжээний хүрээнд төрийн 2 байгууллагын 40, ЕБС-ийн 9 бүлгийн 180 хүүхэд, СӨБ-ын 3 бүлгийн 45 хүүхэд хамрагдаж Дүрийн парад, плаш моб, Жүжигчилсэн тоглолт, Алтан хонх, сэдэвчилсэн номын үзэсгэлэнгүүд зэрэг 8 төрлийн үйл ажиллагаа зохион байгууллаа.

-“1 байгууллага, 1 шинэлэг санаа” арга хэмжээний хүрээнд “Номын ертөнц” уншигчийн номын дүрийн парадыг зохион байгуулж ажиллалаа. Энэхүү арга хэмжээнд 5 цэцэрлэгийн 12 бүлгийн 291 суралцагч, 5-н ЕБС-ийн 16 бүлгийн 484 сурагч, 2 төрийн байгууллагын 40 албан хаагч нийт **815 хүн** оролцож, нэмэлтээр “плаш моб” уншигчдын чөлөөт үзүүлбэр зохион байгуулагдлаа.

-“Намрын номын баяр-2024” үйл ажиллагаагаар:
-Хан Хэнтийн номын өргөө, түүхэн ном, Хан Хэнтийн зохиолч, оручуулагчдын орчуулгын бүтээл номзүйн номуудыг эмхтгэн эрхлэн гаргаж тус бүр 250 ширхэгийг хэвлүүлэн уншигч, номын санчдын гарын авлага, лавлагаа мэдээллийн санг нэмэгдүүлж нээлтийн үйл ажиллагааг зохион байгууллаа.

-“Номын сангийн түүхэн хөгжил ба өнөө цагийн үнэ цэн, ач холбогдол цаашдын чиг хандлага” эрдэм шинжилгээний бага хурлыг 2 үе шаттайгаар зохион байгуулж 2 дугаар шатанд 6 илтгэгч зочин илтгэгчийн хамтаар оролцож нийт 40 номын санч хамрагдлаа.

- Үндэсний бичиг үсэг төвийн багш М.Эрдэмбилэгийн “Үндэсний бичиг соёл” тусгай үзэсгэлэнг дэглэж иргэд олон нийтэд үзүүллээ.

-Номын санч нарын ахмад, дунд, залуу үеийн төлөөллүүдийг хамруулан дурсамж уулзалтыг зохион байгуулж туршлага судлах арга хэмжээг зохион байгуулсан.

- Нийтийн номын сангийн түүхт 80 жилийн ойг угтаж зохион байгуулсан соёлын олон талт үйл ажиллагааны зурагт тайланг олон нийтэд толилууллаа.

-Нийтийн уншлагын танхимыг Ахмад номын санч Г.Чулууннамжимын нэрэмжит болгон түүний дурсгалыг мөнхжүүллээ.

-Номын баярын хүрээнд “Нэг уншигч-Нэг ном” аяныг өрнүүлж нийт 30 нэр төрлийн 32 ширхэг 800.0 мян/төг-ийн номоор сан хөмрөгөө баяжууллаа.

-“Үндэсний бичиг үсгийн баяр”-2024“ үйл ажиллагаа аймгийн хэмжээнд "Гандирсын ганган бичиг соёл мину" уриан дор Бор-Өндөр суманд зохион байгуулагдлаа. Уг арга хэмжээнд УБ хотоос төлөөлөгч, шүүгч, Аймгийн эх хэлний зөвлөлийн төлөөлөгчид, Хэнтий аймгийн сум, тосгодын засаг дарга, төрийн албан хаагч, ЕБС-ийн удирдлага, эх хэлний багш суралцагч оролцсон бөгөөд 1450 гаруй хүн 2 өдрийн турш хамтран ажиллалаа.

-ЕБ-ын 21 сургуулийн багш, сурагчдын бүтээлийн үзэсгэлэн, номын сангийн сан хөмрөгт буй Уйгаржин монгол бичгээр бичигдсэн ховор номын үзэсгэлэн, оюуны чихэр, номтой сугалаа, зэрэг ажлуудыг зохион байгуулж 2100 гаруй иргэд үзэж сонирхлоо.Төрийн байгууллагуудын дунд "ТА ТА ТУНГАА" асуулт хариултын хөгжөөнт цэнгээнт тэмцээнийг уншлагын танхимдаа 11 байгууллагын 22 албан хаагчдын хамруулан зохион байгууллаа.

-“Улс тунхагласны баяр”-ын өдрийг тохиолдуулан “Эх хэл өв соёл тусгаар тогтнол” арга хэмжээги Хэрлэн сумын ахлах, бага ангийн нийт 74 сурагчдын хамруулан Хүмүн бичиг сониноос “Тусгаар тогтнол, Монгол, Миний нутаг шүлгийн уншлага зохион байгуулж зургаар илэрхийлж номын тэмдэглэл хөтөлцгөөлөө.

-“Эх хэл” сэдэвчилсэн номын үзэсгэлэнг 8 удаа дэглэж иргэд олон нийтэд танилцуулсан.

-Монгол бичгээр хэн сайн унших вэ? Уралдааныг ЕБС-ийн дунд ангийн сурагчдын дунд зохион байгуулж Монгол наадгай, монгол гэр, ёс заншил, Есөн түлхүүр, Баян Монгол наадгай зэрэг “Эх хэлний өдөр”-т 5 арга хэмжээ зохион байгуулж 255 хүн хамрагдлаа.

-Уг уралдаанд 6 сумын 6 цэцэрлэгийн 7 бүлгийн 117 хүүхэд хамрагдаж 1000.0мян/төг-ийн санжүүжилт зарцууллаа.

ГУРАВ. ТӨРИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЧАНАР ХҮРТЭЭМЖИЙГ НЭМЭГДҮҮЛЭХ ЧИГЛЭЛЭЭР:

1. Хүний нөөцийг бэлтгэх чадавхижуулах мэргэжил дээшлүүлэх талаар

СУИС-ийн Номын сан судлалын эчнээ ангид суралцаж буй Гэрээр ном олгох танхимын номын санч, Хүүхдийн уншлагын танхимын номын санч нарыг суралцах хугацаанд нь ажлаас түр чөлөөлж, эрхэлж байгаа албан тушаалын цалин хөлсийг олгож албан хаагчийн мэдлэг боловсрол эзэмших бололцоогоор хангаж ажиллаж байна.

2. Нийт төрийн албан хаагчдын гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг баталгаажуулж, биелэлтэнд хяналт тавьж ажилласан байдал

3. Байгууллагын дэргэдэх ХАБЭА-н зөвлөлөөр дамжуулан үйлдвэрлэлийн ослоос урьдчилан сэргийлж ажилласан байдал

"Уур амьсгалын өөрчлөлтийн нөхцөлд эрүүл аюулгүй хөдөлмөр эрхэлцгээе" аяны хүрээнд байгууллагын ХАБЭА-н комисс, Хэнтий аймгийн Эрүүл мэндийн даатгалын газар, "Бумбат" эмийн сантай хамтран номын сангийн уншигчид болон Хэрлэн 4-р сургуулийн ахлах ангийн сурагчдад "Эрүүл мэндийн даатгал", "Эмийн зохистой хэрэглээ", "ХАБЭА" гэж юу вэ сэдвээр тус тус сургалт явууллаа. Мөн ХАБЭА талаар Ж.Соёлсүрэн хэрхэн аюулгүй ажиллах талаар сурагч хүүхдүүддээ зөвлөгөө

"Уур амьсгалын өөрчлөлтийн нөхцөлд эрүүл аюулгүй хөдөлмөр эрхэлцгээе" аяны хүрээнд "ЦЭЦЭГТЭЙ УУЛЗАЛТ" өдөрлөг зохион байгуулж мандалын цэцэг тарьж, үрсэлгээ хийж, цэцгийг хэрхэн зөв ургуулах талаар зөвлөгөөг Б. Даваанямаас авч ХАБЭА-г ханган ажиллаа.

ДӨРӨВ. ХУУЛИАР ОЛГОГДСОН НИЙТЛЭГ ЧИГ ҮҮРГИЙГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ЧИГЛЭЛЭЭР:

1. Архив, албан хэрэг хөтлөлтийн талаар

Egr.e-mongolia системийн үйл ажиллагааг 100 хувь ашиглаж байна.

Ирсэн бичиг 196, явсан бичиг 65, захирлын тушаал А-14, тушаал Б-10 байна.

-2005-2018 оны байнга хадгалах 97 баримтыг аймгийн архивын тасагт нягтлан шалгалт хийж шилжүүлсэн.

-2005-2018 оны 91 тушаалыг цахим шивж оруулсан.

-2023 оны байнга хадгалах 15, түр хадгалах 20, 70 жил хадгалах 5 баримт нийт 40 хадгаламжийн нэгжийг үүсгэн үдэж архивласан.

Тайлант хугацаанд гаднаас ирсэн өргөдөл, гомдол байхгүй. Дотоодын 7 өргөдөл ирснийг тухай бүрт нь шийдвэрлэсэн байна.

-Үндэсний бичгээр бичигдсэн хэвлэмэл хуудсын эхийг архивын тасгаар хянуулж, Тушаал-200, албан тоот А4-100, А5-200, Хурлын тэмдэглэл-100, нийт 600 ширхэг албан баланк хэвлүүлж үйл ажиллагаандаа нэвтрүүлж ашиглаж байна. -Үндэсний бичгийн хэвлэмэл хуудсыг хослуулан 5 дугаар сарын 1-нээс нэвтрүүлж өнөөдрийн байдлаар 56 бичиг боловсруулан гаргасан байна.

2. Төсөв, санхүүтэй холбогдох хууль, дүрэм журмыг мөрдөж ажилласан байдал.

2024 онд 9 орон тоотой батлагдаж энэ онд 8 орон тоотойгоор төсвийн хэмнэлтийн хуулийн хэрэгжилтийг хангаж, батлагдсан төсвийн хүрээнд санхүүгийн сахилга баттай ажиллаж байна.

Үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд 2024 онд 2642.0мян/төг-ийн орлого төвлөрүүлж 2642.0мян төг-ийн зарцуулалт хийгдсэн байна.

3. Эд хөрөнгө, үндсэн хөрөнгийн болон ном хэвлэлийн тооллого зохион байгуулсан талаар

-Байгууллагын 2023 оны үндсэн хөрөнгийн тооллогын дүн мэдээг нэгтгэж архивын баримт үүсгэж баримтжуулсан байна.

-Үндсэн сан хөмрөгийн номны ээлжит бус тооллогыг зохион байгуулж 12706 номыг тоолж тооллогын акт үйлдэгдлээ.

- Үндсэн болон эргэлтийн хөрөнгийн тооллогын хагас жилээр тоолж тоног төхөөрөмж, эд хогшлын бүрэн бүтэн байдалд анхаарч ажиллаж байна.

- Орон нутгийн өмчийн газрын шийдвэрээр Машин тоног төхөөрөмж - 4851.1мян/төг, Тавилга, эд хогшил -655.9мян/төг, Програм хангамж-1250.0мян/төг нийт 6721.0мян/төг-ийн бараа акталсан.

Үндсэн хөрөнгөнд:

-Ном, бусад хөрөнгө-310ш, 7368.7мян/төг,

-Машин, тоног төхөөрөмж -7ш, 9298.7мян/төг,

-Тавилга, эд хогшил-42ш, 17594.9мян/төг, Энэ онд нийт 34262.3мян/төг-ийг бараа материалын орлого авсан байна.

4. Ахмад настны чадамжийг дэмжиж ажилласан талаар.

Байгууллагын 6 ахмадад сар шинийн баяраар хүндэтгэл үзүүлж 600.0мян/төгийн дэмжлэг олгосон.

5. Аймаг орон нутгаас зохион байгуулж буй бүхий л олон нийтийн арга хэмжээнд идэвхтэй оролцох

Аймгийн Засаг дарга болон, Засаг даргын Тамгын газар, СУГ-аас зохион байгуулсан шуурхай 24 удаагийн хуралдаанд таслалгүй оролцож өгсөн үүрэг даалгаврыг хугацаанд нь биелүүлж идэвх санаачлагатай ажиллаж байна.

Төрийн захиргааны болон төрийн үйлчилгээний байгууллагуудын дунд зохион явуулсан “Асуудлаас Шийдэлд” тэмцээнд 1-р шатнаас шалгарч шилдэг 15 байгууллагын 2-т эрэмблэгдэж 2-р шатанд оролцох “Батламж” гардан авсан.

“Асуудлаас шийдэлд” тэмцээний хоёрдугаар шатанд оролцох эрхтэй болж дараагийн шатанд хийсэн ажлаа тайлангаар баталгаажуулж аймгийн хэмжээний төрийн байгууллагуудаас шалгарч гуравдугаар байр эзлэж 5000.0мян/төг-өөр шагнуулсан.

6. Дотоод удирдлагын нэгдсэн системийг /www.Erp.e-mongolia.mn/ албан хаагчдын өдөр тутмын үйл ажиллагаанд ашиглаж хэвшсэн талаар.

Erp.e-mongolia системийн үйл ажиллагааг 100 хувь ашиглаж байна

7. Мэдээллийн ил тод байдал ба мэдээлэл авах эрхийн тухай хуулийн хэрэгжилтийн талаар.

Шилэн дансны ил тод байдлыг хангаж ажлын хүрээнд 159 мэдээг шилэн дансны мэдээллийн санд хугацаанд нь байршуулсан.

Мэдээллийн ил тод байдал, мэдээлэл авах эрхийн тухай хуулийг хэрэгжүүлэх ажлын хүрээнд “Хэнтий аймаг номын сан” фэйсбүүк цахим хуудсанд өөрийн байгууллагын үйл ажиллагаатай холбоотой 548 мэдээ байршуулж, “Хэнтий аймгийн Засаг даргын Тамгын газар” фэйсбүүк пайжэд орсон 46 мэдээллийг олон нийтэд түгээсэн байна.

8. Байгууллагын дэргэдэх орон тооны бус зөвлөлүүд учирч болзошгүй нөхцөл байдлаас урьдчилан сэргийлж, хэрэгжилтийг хангаж ажиллана.

Байгууллагын дэргэдэх орон тооны бус Гамшгаас хамгаалах, Эцэг эхийн, ББНШ, Дотоод хяналт, Ёс зүйн, ХАБЭА, Өмч хамгаалах байнгын зөвлөл нийт 6 зөвлөл тус бүр 2024 онд хийж гүйцэтгэх ажлын төлөвлөгөөг шинчлэн батлаж холбогдох хууль тогтоомж, журмын дагуу хэрэгжилтийг хангаж ажиллаж байна.

-Байгууллагын дэргэдэх эцэг эхийн зөвлөл: сургалт-1, арга хэмжээ-3, хамрагдалт-70, хугацаат тайлан-2 илгээж ажилласан.

-Дотоод хяналт: Сургалт-1, арга хэмжээ-1, хамрагдалт-7, тайлан 2,

-Ёс зүйн зөвлөл: Ёс зүйн дэд хорооны зөвлөл 02 дугаар сарын 06нд 3 хүний бүрэлдэхүүнтэйгээр байгуулагдаж, цахим болон танхимын сургалт- 3, хамрагдалт-15, хугацаант тайлан-2 илгээсэн. Зөрчил үгүй.

-ХАБЭА зөвлөл: Эрүүл мэндийн даатгалтай хамтран уншигчдад болон албан хаагчдад сургалт-1, байгууллагад эко орчин бүрдүүлэх мандлын цэцэг арга хэмжээ -2 удаа, албан хаагчдын эрт илрүүлэгт хамруулах ажлыг зохион байгуулсан, хамрагдалт 48.

-Өмч хамгаалах байнгын зөвлөл- Хурлын тэмдэглэл-25 , Зөвлөлийн дүгнэлт-25 удаа тус тус гаргаж хэрэгжилтийг хангаж ажиллаж байна.

-Гамшгаас хамгаалах зөвлөл: сургалт -1, арга хэмжээ-1, хамрагдалт 28, Байгууллагын дэргэдэх зөвлөлүүд: нийт сургалт-11, арга хэмжээ-7, зохион байгуулж 150 олон нийт хамрагдаж 5 хугацаат тайланг зохих байгууллагуудад илгээж ажилласан байна.

9. Сургалт

Дээд шатны байгууллагуудаас зохион байгуулсан 7:4:10, сургалтанд 25 удаа, Төрийн албан хаагчийн ёс зүй, Дотоод хяналтын ажилтныг чадавхжуулах, Монгол бичиг сургалт зэрэг 31 удаагийн сургалтанд бүрэн хамрагдсан байна.

- Байгууллагын 8 ажилтан тус бүртэй хариуцлагын гэрээ байгуулж, гэрээний хэрэгжилтийг хангаж төрийн албан хаагчийн ёс зүйн зөрчилгүй ажиллаж байна.

- Төрийн албан хаагчдыг чадавхжуулах, мэдлэгийг дээшлүүлэх “60 минут нэмэх цэнэг” цахим сургалтад 11 удаа давхарсан тоогоор 15 албан хаагч хамрагдлаа.

- Байгууллагаараа хос бичигтэн болох Үндэсний бичгийн анхан шатны сургалтанд 7 албан хаагч хамрагдаж “БАТЛАМЖ” гардан авч дунд шатны сургалтанд хамрагдаж байна.

- Байгууллагын албан бичгийг хос бичгээр гаргаж ажил үйлчилгээндээ нэвтрүүлээд байна.

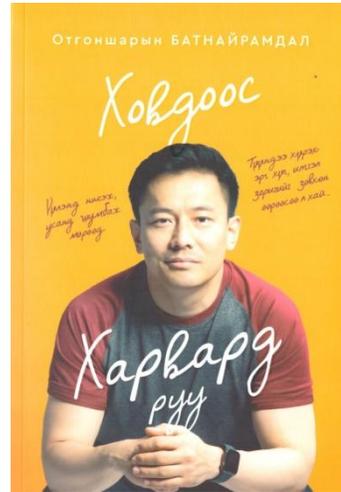
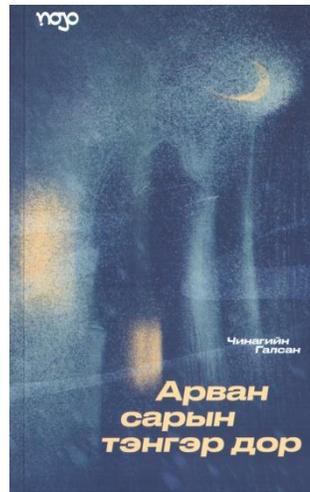
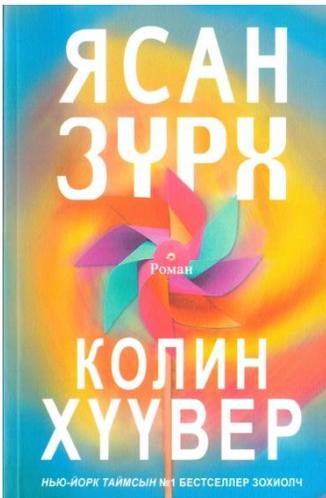
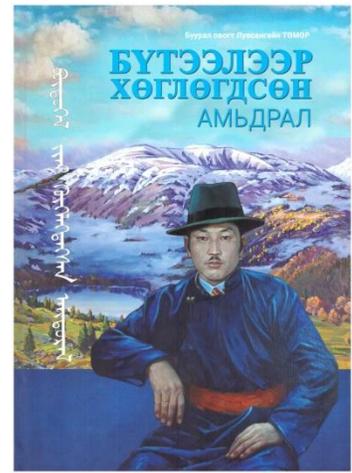
Зөөврийн номын сангийн үйлчилгээ

3. Номын үзэсгэлэн

4. Номын баяжилт

Тусгай хэрэгцээт болон зорилтот бүлгийн иргэдэд үзүүлэх соёлын үйлчилгээний чанар хүртээмжийг нэмэгдүүлэх

Соёл олон нийтийн ажил

Кино дэлгэцнээ

Оролцоод хөгжъе

Алтан хонх

Илтгэлийн уралдаан

Өдөрлөг

Соёлын бүтээлч үйлдвэрлэл аяны нээлт

Зохиолч уншигчдын уулзалт

Урилгат уншлага

"Үндэсний бичиг үсгийн баяр"-2024 "Гандирсын ганган бичиг соёл мину"

Хүүхдийн баяр

НОМ ДЭЛГЭЦНЭЭ" кино уншлагыг

"Эрүүл мэндийн даатгал", "Эмийн зохистой хэрэглээ",
"ХАБЭА" гэж юу вэ сэдвээр тус тус сурга

Зөвлөн туслах

Мод тарих

Сургалт

ХАВСРАЛТ

1. Ном олголт

№	Номын сан	Стандарт хэмжээ	Үйлчилсэн тоо хэмжээ
26	Улаанбаатар ХоТНС	112500	147655
25	Орхон	112500	128656
24	Дорнод	55000	114621
23	Дархан АТНС	112500	76862
22	Дархан ХНО	55000	74684
21	Ховд	55000	63688
20	Хөвсгөл	55000	62671
19	Хэнтий	55000	62330
18	Архангай	55000	57749
17	Баян-Өлгий	55000	57400
16	Өмнөговь	55000	57293
15	ХүТНС	112500	50004
14	МҮНС	130000	49469
13	Дундговь	55000	43006
12	Сэлэнгэ	55000	35589
11	Сэлэнгэ Мандал	55000	35443
10	Төв	55000	35323
9	Баянхонгор	55000	31904
8	Өвөрхангай	55000	30847
7	Увс	55000	24356
6	Говь-Сүмбэр	55000	18847
5	Булган	55000	17662
4	Сүхбаатар	55000	17615
3	Дорноговь	55000	13280
2	Говь-Алтай	55000	9481
1	Завхан	55000	8808

2. Ирц

№	Номын сан	Тоо хэмжээ
26	Дорнод	82028
25	Улаанбаатар ХотHC	70461
24	Орхон	66676
23	Дархан ХНО	61526
22	Дархан АТНС	56950
21	МҮНС	49520
20	Ховд	46532
19	Хэнтий	43644
18	Баян-Өлгий	32100
17	Хөвсгөл	31581
16	ХүТНС	29004
15	Сэлэнгэ Мандал	21558
14	Архангай	20412
13	Өвөрхангай	19897
12	Өмнөговь	19383
11	Булган	19207
10	Сэлэнгэ	15610
9	Дундговь	14049
8	Төв	13633
7	Баянхонгор	13508
6	Сүхбаатар	11786
5	Дорноговь	9760
4	Увс	9180
3	Говь-Алтай	8765
2	Говь-Сүмбэр	7117
1	Завхан	6688

3.Байнгын уншигчид эзлэх ирцийн хувь, хэмжээ

№	Номын сан	Стандарт хэмжээ	Байнгын уншигч	Ирц
26	Дорнод	3800	82028	82028
25	Улаанбаатар ХотНС	7500	25115	70461
24	Орхон	7500	61465	66676
23	Дархан ХНО	3800	4617	61526
22	Дархан АТНС	7500	5456	56950
21	МҮНС	8000	12240	49520
20	Ховд	3800	2539	46532
19	Хэнтий	3800	6216	43644
18	Баян-Өлгий	3800	18801	32100
17	Хөвсгөл	3800	18880	31581
16	ХүТНС	7500	32999	29004
15	Сэлэнгэ Мандал	3800	5001	21558
14	Архангай	3800	2840	20412
13	Өвөрхангай	3800	662	19897
12	Өмнөговь	3800	4242	19383
11	Булган	3800	2995	19207
10	Сэлэнгэ	3800	3980	15610
9	Дундговь	3800	3080	14049
8	Төв	3800	2087	13633
7	Баянхонгор	3800	2645	13508
6	Сүхбаатар	3800	2986	11786
5	Дорноговь	3800	1150	9760
4	Увс	3800	9606	9180
3	Говь-Алтай	3800	7765	8765
2	Говь-Сүмбэр	3800	785	7117
1	Завхан	3800	3014	6688

4. Сан хөмрөгийн баяжилт

№	Номын сан	Тоо хэмжээ
26	Улаанбаатар ХоТНС	5707
25	Дархан АТНС	2360
24	МҮНС	2245
23	Төв	2119
22	Сэлэнгэ Мандал	1744
21	Өмнөговь	1170
20	ХүТНС	1011
19	Увс	837
18	Дархан ХНО	749
17	Хөвсгөл	643
16	Өвөрхангай	554
15	Ховд	540
14	Сэлэнгэ	518
13	Говь-Сүмбэр	507
12	Баян-Өлгий	499
11	Сүхбаатар	481
10	Булган	461
9	Баянхонгор	452
8	Хэнтий	426
7	Дундговь	420
6	Орхон	395
5	Дорнод	367
4	Дорноговь	349
3	Завхан	322
2	Говь-Алтай	243
1	Архангай	71

5. Сан хөмрөгийн баяжилтад худалдаж авсан номын тоо

№	Номын сан	Нийт баяжилт	Худалдаж авсан
26	Улаанбаатар ХотНС	5707	1310
25	МҮНС	2245	908
24	Дархан ХНО	749	736
23	Хөвсгөл	643	518
22	Өмнөговь	1170	496
21	ХүТНС	1011	478
20	Өвөрхангай	554	413
19	Булган	461	373
18	Увс	837	361
17	Сэлэнгэ	518	344
16	Говь-Сүмбэр	507	289
15	Сүхбаатар	481	279
14	Ховд	540	252
13	Баянхонгор	452	249
12	Дорноговь	349	236
11	Баян-Өлгий	499	224
10	Орхон	395	198
9	Завхан	322	186
8	Хэнтий	426	185
7	Дундговь	420	171
6	Төв	2119	167
5	Сэлэнгэ Мандал	1744	157
4	Дархан АТНС	2360	146
3	Говь-Алтай	243	96
2	Дорнод	367	74
1	Архангай	71	71

6.Сан хөмрөгийн эргэлт

№	Номын сан	Олголт	Сан хөмрөг тоо	Эргэлтийн хувь
26	Дархан ХНО	74684	16610	450
25	Орхон	128656	36222	355
24	Дорнод	114621	73580	156
23	Хэнтий	62330	45727	136
22	Өмнөговь	57293	44871	128
21	Дархан АТНС	76862	61509	125
20	Сэлэнгэ Мандал	35443	30159	118
19	Дундговь	43006	42332	102
18	Төв	35323	36298	97
17	Баян-Өлгий	57400	60444	95
16	Хөвсгөл	62671	69188	91
15	Ховд	63688	76482	83
14	Сэлэнгэ	35589	47714	75
13	Говь-Сүмбэр	18847	13680	71
12	Баянхонгор	31904	51013	63
11	Өвөрхангай	30847	49615	62
10	ХүТНС	50004	90500	55
9	Булган	17662	36093	49
8	Архангай	57749	127199	45
7	Улаанбаатар ХоТНС	147655	390120	38
6	Сүхбаатар	17615	51924	34
5	Увс	24356	72993	33
4	Дорноговь	13280	40321	33
3	Говь-Алтай	9481	48358	20
2	Завхан	8808	56976	15
1	МҮНС	49469	2758687	2

7.Хүн амын хэдэн хувьд олголт хийсэн

№	Номын сан	Үйлчлэх хүн ам	Нийт олголт	Хүн амд эзлэх хувь
26	Архангай	20369	57749	295
25	Төв	17152	35323	218
24	Дорнод	47275	114621	210
23	Ховд	34173	63688	165
22	Орхон	106411	128656	126
21	Баян-Өлгий	45420	57400	125
20	Увс	31727	24356	123
19	Хөвсгөл	46541	63688	123
18	Дундговь	45900	43006	90
17	Булган	15357	19662	89
16	Говь-Сүмбэр	10876	18847	89
15	Сүхбаатар	20999	17615	84
14	Дархан АТНС	89130	76862	78
13	Өмнөговь	31205	57293	76
12	Хэнтий	28148	62330	75
11	Дархан ХНО	89130	74684	69
10	Завхан	16005	8808	67
9	Дорноговь	46443	13280	55
8	Говь-Алтай	18723	9481	54
7	Баянхонгор	32711	31904	48
6	Сэлэнгэ Мандал	26481	35443	43
5	Өвөрхангай	36481	30847	42
4	Сэлэнгэ	36399	35589	40
3	Улаанбаатар ХоТНС	1734848	147655	8
2	МҮНС	1734848	49469	3
1	ХҮТНС	1734848	50004	3

8.Лавлагаа

№	Номын сан	Лавлагааны тоо
26	Сүхбаатар	8678
25	Өмнөговь	5878
24	Улаанбаатар ХотНС	4203
23	Хэнтий	3386
22	Баянхонгор	1886
21	ХүТНС	1675
20	Дархан АТНС	1594
19	Дархан ХНО	1519
18	Дорнод	1048
17	Говь-Сүмбэр	820
16	Архангай	807
15	Завхан	511
14	Баян-Өлгий	451
13	Дорноговь	443
12	Хөвсгөл	401
11	Сэлэнгэ Мандал	374
10	Булган	362
9	МҮНС	328
8	Орхон	285
7	Сэлэнгэ	265
6	Увс	215
5	Төв	156
4	Ховд	135
3	Дундговь	121
2	Говь-Алтай	108
1	Өвөрхангай	32

9.Хүн амын хэдэн хувь нь байнгын уншигч

№	Номын сан	Хүн ам	Уншигч
26	Дорнод	47275	82028
25	Орхон	106411	61465
24	ХүТНС	1734848	32999
23	Улаанбаатар ХоТНС	1734848	25115
22	Хөвсгөл	46541	18880
21	Баян-Өлгий	45420	18801
20	МҮНС	1734848	12240
19	Увс	31727	9606
18	Говь-Алтай	18723	7765
17	Хэнтий	28148	6216
16	Дархан АТНС	89130	5456
15	Сэлэнгэ Мандал	26481	5001
14	Дархан ХНО	89130	4617
13	Өмнөговь	31205	4242
12	Сэлэнгэ	36399	3980
11	Дундговь	45900	3080
10	Завхан	16005	3014
9	Булган	15357	2995
8	Сүхбаатар	20999	2986
7	Архангай	20369	2840
6	Баянхонгор	32711	2645
5	Ховд	34173	2539
4	Төв	17152	2087
3	Дорноговь	46443	1150
2	Говь-Сүмбэр	10879	785
1	Өвөрхангай	36481	662

10 СОНА

№	Номын сан	Нийт
26	Улаанбаатар ХоТНС	1178
25	Дорноговь	443
24	Дархан АТНС	407
23	Сэлэнгэ	258
22	Хөвсгөл	248
21	Булган	177
20	Сэлэнгэ Мандал	168
19	Өмнөговь	162
18	Ховд	135
17	Баян-Өлгий	131
16	Хэнтий	127
15	Баянхонгор	113
14	Төв	110
13	Дархан ХНО	84
12	Орхон	84
11	Дорнод	83
10	Завхан	74
9	МҮНС	65
8	Архангай	61
7	Сүхбаатар	59
6	Дундговь	58
5	Говь-Сүмбэр	52
4	Увс	52
3	Говь-Алтай	48
2	Өвөрхангай	48
1	ХүТНС	43

11. Зөөврийн номын сан

№	Номын сан	Олгосон ном
26	Хөвсгөл	10524
25	Дархан АТНС	9455
24	ХүТНС	6340
23	Хэнтий	6270
22	Өмнөговь	4990
21	Баян-Өлгий	4949
20	Булган	4800
19	Дархан ХНО	4726
18	Сэлэнгэ	3456
17	Дорнод	3082
16	Увс	2182
15	Сүхбаатар	2163
14	Дорноговь	2132
13	Улаанбаатар ХоТНС	1912
12	Төв	1777
11	Орхон	1286
10	Ховд	1080
9	Архангай	891
8	Завхан	850
7	Дундговь	679
6	Баянхонгор	547
5	Сэлэнгэ Мандал	538
4	Өвөрхангай	478
3	МҮНС	463
2	Говь-Сүмбэр	368
1	Говь-Алтай	321

12. Номын санч сэтгүүлд өгүүлэл өгсөн байдал

№	Номын сан	Өгүүлэл өгсөн
1	Архангай	0
2	Баян-Өлгий	0
3	Баянхонгор	0
4	Булган	0
5	Говь-Алтай	0
6	Говь-Сүмбэр	0
7	Дархан АТНС	0
8	Дархан ХНО	0
9	Дорноговь	0
10	Дорнод	0
11	Дундговь	0
12	Завхан	0
13	МҮНС	0
14	Орхон	0
15	Өвөрхангай	0
16	Өмнөговь	0
17	Сүхбаатар	10
18	Сэлэнгэ	0
19	Сэлэнгэ Мандал	0
20	Төв	0
21	Увс	0
22	Улаанбаатар ХоТНС	0
23	Ховд	0
24	Хөвсгөл	0
25	ХүТНС	0
26	Хэнтий	0

Онооны зарчим:

Өгүүлэл өгсөн аймагт 10, өгөөгүй аймагт 0 оноо.

13. Тайлангаа цагтаа өгсөн байдал

№	Номын сан	Өгүүлэл өгсөн
1	Архангай	10
2	Баян-Өлгий	10
3	Баянхонгор	10
4	Булган	10
5	Говь-Алтай	5
6	Говь-Сүмбэр	10
7	Дархан АТНС	10
8	Дархан ХНО	10
9	Дорноговь	10
10	Дорнод	10
11	Дундговь	5
12	Завхан	10
13	МҮНС	10
14	Орхон	10
15	Өвөрхангай	10
16	Өмнөговь	10
17	Сүхбаатар	10
18	Сэлэнгэ	10
19	Сэлэнгэ Мандал	10
20	Төв	10
21	Увс	10
22	Улаанбаатар ХоТНС	5
23	Ховд	10
24	Хөвсгөл	5
25	ХүТНС	10
26	Хэнтий	10

Онооны зарчим:

Цагтаа өгсөн аймагт 10, өгөөгүй аймагт 0 оноо.

14. Коһа нэвтрүүлэлт, манлайлал

№	Номын сан	Өгүүлэл өгсөн
1	Архангай	10
2	Баян-Өлгий	5
3	Баянхонгор	5
4	Булган	10
5	Говь-Алтай	8
6	Говь-Сүмбэр	5
7	Дархан АТНС	8
8	Дархан ХНО	8
9	Дорноговь	10
10	Дорнод	5
11	Дундговь	10
12	Завхан	8
13	МҮНС	10
14	Орхон	10
15	Өвөрхангай	5
16	Өмнөговь	10
17	Сүхбаатар	10
18	Сэлэнгэ	8
19	Сэлэнгэ Мандал	5
20	Төв	8
21	Увс	10
22	Улаанбаатар ХоТНС	10
23	Ховд	10
24	Хөвсгөл	8
25	ХүТНС	8
26	Хэнтий	10

Онооны зарчим:

Давтан сургалт авч идэвхтэй хандсан аймагт 10, идэвхтэй байгаа байгаа аймагт 8, эхний сургалтаас хойш холбогдоогүй аймагт 5 оноо.

15. Үндэсний тогтмол хэвлэлийн өгүүллэгийн санд мэдээ өгсөн байдал

№	Номын сан	Олгосон ном
10	МҮНС	3774
10	Дундговь	372
10	Хөвсгөл	292
10	Орхон	289
10	Сүхбаатар	187
10	Өмнөговь	164
10	Ховд	142
10	Өвөрхангай	122
10	Дархан АТНС	117
10	Дорнод	107
10	Баянхонгор	87
10	Хэнтий	68
10	Баян-Өлгий	28
10	Увс	13
0	ХүТНС	0
0	Булган	0
0	Дархан ХНО	0
0	Сэлэнгэ	0
0	Дорноговь	0
0	Улаанбаатар ХоТНС	0
0	Төв	0
0	Архангай	0
0	Завхан	0
0	Сэлэнгэ Мандал	0
0	Говь-Сүмбэр	0
0	Говь-Алтай	0

Онооны зарчим:

Мэдээлэл ирүүлсэн аймагт 10, ирүүлээгүй аймагт 0 оноо.

Дүгнэлт

Энэхүү тайлангийн эмхэтгэл 22 дахь жилдээ эмхэтгэгдэн уншигч таны гарт хүрч байна. Энэ хугацаанд номын сангуудын тайлангаас бусад номын сангийн үйл ажиллагааны талаар нүдээр үзээд харагддаггүй зүйлсийг харж, өөрийн үйл ажиллагаандаа дүгнэлт хийн, хэрэгжүүлэх, нэвтрүүлэх зүйлсийг олж авдаг гол хэрэгсэл болжээ.

Тийм ч учраас тайлангийн эмхэтгэлийг чамбай хийхийг бид гол зорилгоо болгон ажилладаг бөгөөд энэ зорилгын үүднээс 2021 онд *“Номын сангийн үйл ажиллагааны тайлан боловсруулах аргазүйн зөвлөмж”*-ийг улсын хэмжээнд үйл ажиллагаа явуулж байгаа нийтийн номын сангуудын тайлан боловсруулалт, статистик дүн шинжилгээний чанарыг сайжруулахаар боловсруулан хүргүүлж, жил бүр түүнийг сануулж буй боловч аймаг, нийслэлийн номын сангууд уг зөвлөмжийн дагуу тайлан мэдээгээ ирүүлэхгүй байгаа нь тайланд дүн шинжилгээ хийх, нэгтгэхэд хүндрэл учруулж байгааг анхаарах хэрэгтэй байна.

Баримт бичигт дүн шинжилгээ хийж, үйл ажиллагаагаа төлөвлөх нь аливаа салбарын тулгуур, чухаг аргуудын нэг бөгөөд номын сангийн салбарынхан ч мөн адил энэ аргыг эрхэмлэсээр байгаа нь бусад салбар, дэлхий дахинтай хөл нийлүүлэн алхсаар буйн жишээ юм.

Мөн бичгийн тайлан болон статистик тайлангийн тоон мэдээнүүд зөрүүтэй байгаа нь тайлангийн боловсруулалт, үйл ажиллагааны үнэн бодит байдалд эргэлзэхэд хүргэж байна. Тиймээс тайлан бичих үүрэг бүхий албан хаагчдын хоорондын уялдааг хангаж, удирдлагууд уг тайланг хянаж илгээж байх нь салбарын болон улсын статистик мэдээнд үнэн бодит хувь нэмрийг оруулсан хэрэг болно.